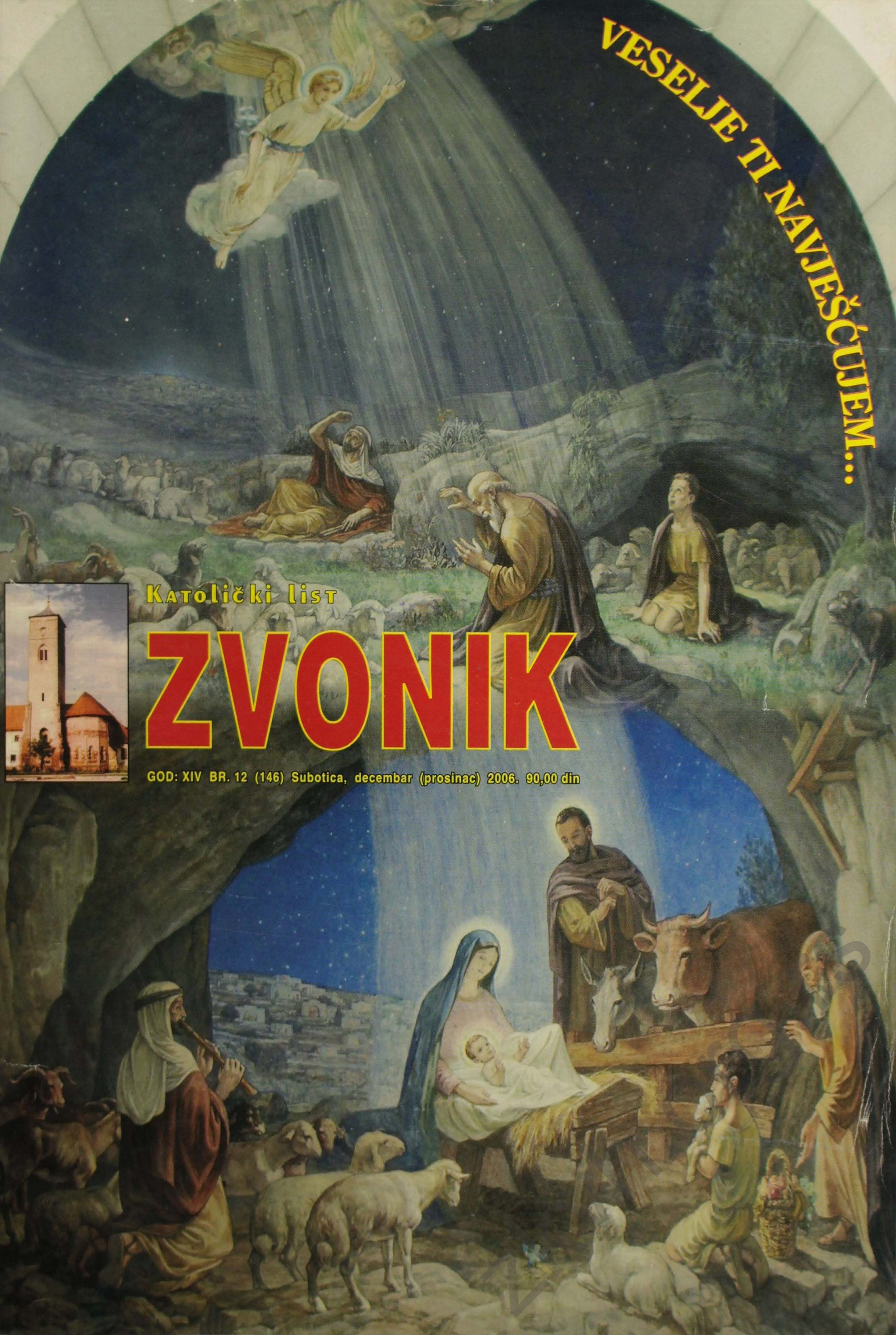


VESELJE TI NAVJEŠĆUJEM...

Katolički list

ZVONIK

GOD: XIV BR. 12 (146) Subotica, decembar (prosinac) 2006. 90,00 din





Papin posjet Turskoj obilježen srdačnim susretima s Pravoslavnom Crkvom i Muslimanskom zajednicom

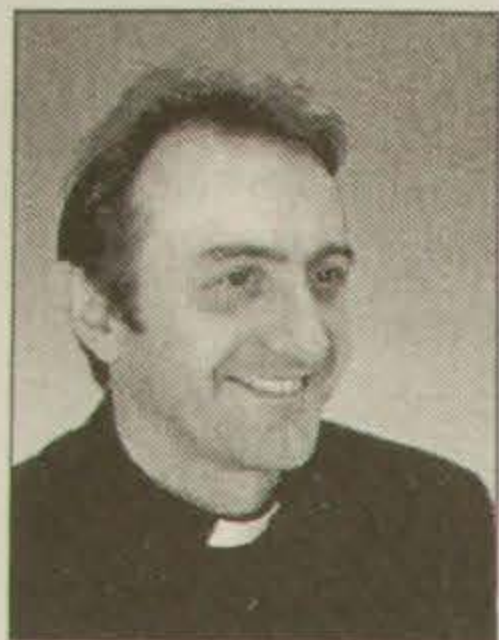
U SREDIŠTU



Svečanom biskupskom misom u bolničkoj kapeli u Subotici započela proslava 800. obljetnice rođenja sv. Elizabete Ugarske



Biskup dr. Ivan Pénzes propovijeda na proslavi 75. obljetnice crkve Presvetog Trojstva u Maloj Bosni



Piše: Andrija Anišić

BOŽIĆ ZA SJAJ I OSMIJEH NA LICU

Tmuran je svijet u kom nema namršanih lica. Ne volim namršana ni tužna lica, a takvih je uvijek bilo. I danas ih ima. Od časa kad Adam i Eva "upoznaše da su goli", tj. jadni i osiromašeni zbog neposlušnosti Bogu, pa preko njihovog sina Kajina kojemu Bog nije milostivo pogledao na sebičnu žrtvu, pa sve do danas na ljudska lica izbijala je tama zla. O Kajinovu namršanom licu piše biblijski pisac: "Stoga se Kajin veoma razljuti i lice mu se namršodi. I Jahve reče Kajinu: 'Zašto si ljut? Zašto ti je lice namršodeno? Jer ako pravo radiš, vedrinom odsijevaš.'" To mrko lice bilo je uzrokom prvoga ubojstva u povijesti čovječanstva (usp. Post 4,5-8). Zlo uzrokovano grijehom neposlušnosti Bogu činilo je stvoreni svijet i čovječanstvo često užasno tamnim. Tako prorok Izaija piše: "Okrene l' se k nebu, pogleda l' po zemlji, gle, svuda samo mrak i strava, svuda tmina tjeskobna" (usp. Iz 8,21-22). Čovjek želi i voli svjetlost a često njegova želja i nada nije ostvarena: "Nadasmo se svjetlosti, a ono tama; i vidjelu, a ono u tmini hodimo" (usp. Iz 59,9). "Pogledaš li zemlju - sve tmina, tjeskoba, svjetlost proguta tmina oblačna" (Iz 5,30). A Psalmist podsjeća Boga na Savez jer mu je tmina nepodnošljiva: "Pogledaj na Savez svoj, jer svi su zakuci zemlje puni tmina i nasilja" (Ps 74,20).

Tama u svijetu, tama na licu je posljedica zla: "A put je opakih kao mrkli mrak: ne znaju o što će se spotaknuti" (Izr 4,19).

No u ozračju tame zla i grijeha, nikada u povijesti čovječanstva nije nedostajao tračak svjetla koji je budio nadu. Bog je povremeno narodu i pojedincima "raspršivao" tmine: "Tada zava-piše Jahvi u svojoj tjeskobi i on ih istrže iz svih nevolja. Izvede ih iz tmina i mraka, raskide okove njihove" (usp. Ps 107,13-14). Prorok Izaija najavljuje poraz mraka: "Ali će se tama raspršiti, jer više neće biti mraka gdje je sad tjeskoba" (usp. 8,23). A u viziji "Uskrnuća Jeruzalema" najavljuje konačnu

pobjedu svjetla: "Ustani, zasini, jer svjetlost tvoja dolazi, nad tobom blista Slava Jahvina. A zemlju, evo, tmina pokriva, i mrklina narode! ... K tvojoj svjetlosti koračaju narodi, i kraljevi k istoku tvoga sjaja" (usp. Iz 60,1-5). Matej evanđelist početak Isusovog javnog djelovanja smatra ostvarenjem Izaijinog proroštva: "... Narod što je sjedio u tmini svjetlost



vidje veliku; onima što mrkli kraj smrti obitavahu svjetlost jarka osvanu" (Mt 4,16).

Isusovim dolaskom na zemlju prestaje razdoblje tame, vraća se izgubljeno svjetlo, osmijeh na licu i radost u srcu "jer tama prolazi, svjetlost istinita već svijetli" (1 Iv 2,8). "I svjetlo u tami svijetli i tama ga ne obuže (Iv 1,5). Sveti Pavao će potvrditi da je to doista tako: "Da, nekoć bijaste tama, a sada ste svjetlost u Gospodinu: kao djeca svjetlosti hodite..." (usp. Ef 5,8).

U toj svijesti pjevajmo ovoga Božića oduševljeno i radosno naše božićne pjesme: "Veselje ti navješćujem, puče kršćanski. Jerbo se kralj u Betlemu rodi nebeski..."; "Radujte se narodi, kad čujete glas, da se Isus porodi u blaženi čas..."; "Svim na zemlji mir, veselje, budi polag Božje volje..."; "Veseli se Majko Božja, puna milosti, veseli se i raduj se rajska svjetlosti... Veselmo se i mi

braćo ovdje zajedno, al veselje neka naše bude pravedno, svi se grijeha odrecimo i srdačno utecimo...". Eto, puno radosti, veselja i svjetla... Svi koji povjeruju i prihvate Isusa-Svjetlo iskusit će istinitost Prorokove riječi: "Gledat ćeš tad i sjati radošću, igrat će srce i širit' se..." (usp. Iz 60,5). Milosrdna ljubav prema braći i sestrama u potrebi zalog je sjaja na našem licu i radosti u srcu: "Dadeš li kruha gladnome, nasitiš li potlačenog, tvoja će svjetlost zasjati u tmini i tama će tvoja kao podne postati" (Iz 58,10).

Dragi čitatelji! U ovom božićnom broju prekinuo sam tumačenje Božjih zapovijedi, premda je Osmo Božja zapovijed koja zabranjuje laž i klevetu također borba protiv tame i zauzimanje za svjetlost. No, o tom u sljedećem broju. Vjerujem da ćete i u ovom broju *Zvonika* pronaći puno snage za "raskrinkavanje djela tame" (usp. Ef 5,11), za pobjedu nad zlom i grijehom, kako bi vam lica ovoga Božića sjajila svjetlom i zračila radošću. Neka predivno i snažno svjetlo, koje je po Papinu posjetu zasvijetlilo u Istanbulu čitavom čovječanstvu, unese u

naša kršćanska srca još više radosti. "U Istanbulu se doista pisala povijest", kako je pisao jedan turski list. A urednik jednoga drugoga lista je pisao: "Pogreška je popravljena. Sviđa mi se ovaj Papa i kažem mu od srca: Dobrodošao, brate!" - Neka to svjetlo pojača nadu u jedinstvo kršćana i neka nam bude poticaj da za to jedinstvo još žarče molimo i "na terenu" radimo kako bismo iz dana u dan davali svjedočanstvo svjetla ljubavi koje je tako čudesno obasjalo čovječanstvo u betlehenskoj noći Isusova rođenja.



POHODILO NAS MLADO SUNCE S VISINE



Kršćanska braćo i sestre!

Božja objava svijetu svjetlo je koje u tami svijetli, poput zvijezde u tamnoj noći. U svjetlu Božje riječi možemo prepoznati istinu, možemo se susresti s Bogom koji je Istina. U svjetlu Božje riječi možemo spoznati sebe i mogućnost da postanemo djeca Božja. U svjetlu Božje riječi možemo vidjeti prošlost i budućnost svijeta, možemo vidjeti i vlastitu prošlost i budućnost. Susret s Božjom riječju koja je svjetlost, koju tama ne može obuzeti, za nas koji ju primamo postaje izvorom novog razumijevanja nas samih. Od Boga rođeni, djeca smo Božja.

Podijelimo jedni s drugima radost i zbog čudesnosti našega rođenja. Svatko od nas rođen je u ovom svijetu po Božjoj volji. On nas je sve divno

stvorio svojom čudotvornom riječju. U svakome od nas na svoj način sja čudo Božića. Svatko od nas na jedinstven je način slika Božje prisutnosti ovdje i sada. Svako nas novorođeno dijete podsjeća na ono jedinstveno i čudesno rođenje u betlehenskoj štali koje zajedno slavimo.

Nitko od nas ne mora nužno putovati u Betlehem kako bi osnažio svoju vjeru u Isusa Krista. Pogledajmo u lica ljudi oko sebe. Pogledajmo u oči jedni druge. Budimo tražitelji poput pastira. Nadvijmo se jedni nad druge kao što bismo se nadvili nad jaslice. Očima vjere moći ćemo vidjeti Krista prisutnog danas i ovdje u običnim ljudima s kojima živimo, s kojima se susrećemo svaki dan. Ljudi koji su oko nas slike su Boga živoga koji se iz dana u dan rađa i postaje vidljiv i opipljiv u našem svijetu.

Naše je krštenje zvjezdani trenutak našega života. Naš je susret s Božjom Riječju, prigodom svakog euharistijskog slavlja, zvjezdani trenutak našega života. U nama priprostim ljudima i običnim "pozemljarima" zasjala je svjetlost, zvijezda neugasiva. To je zvjezdani trenutak našega života. I sami smo postali zvijezde, postali smo svjetlost svijeta.

Molimo da naša vjera bude poput vjere pastira. Oni su povjerovali riječi Božjoj objavljenoj u pjesmi anđela. Povjerujemo i mi toj Božjoj riječi dok pjevamo naše tako divne božićne pjesme. Neka u našim srcima odjekne pjesma radosti. Tu radost podijelimo sa svima koje ćemo susretati u našem svakodnevnom životu. Neka ta radost bude vidljiva u našim riječima i djelima dok zajedno putujemo putovima života.

Slavimo Kristovo rođenje i naše otkupljenje. Njegova ljubav prema nama neka nam bude nadahnuće da se i mi rodimo u vjeri zajedno s njim. Upravo mi obični, "svakodnevni" ljudi, mi smo nositelji vjere u ostvarenje Božje riječi u našim životima. Mi smo svjedoci ljubavi Božje koja se očituje u ljubavi koju jedni drugima pružamo i jedni od drugih primamo. Upravo se u nama utjelovljuje Krist u današnjem svijetu. Primijetimo to čudesno rođenje i poput pastira raznesimo tu ljubav u svijet i ponosimo radost Kristova rođenja svakom čovjeku.

Ovim mislima želim svima sretan Božić i blagoslovljenu Novu godinu!

† Ivan
biskup



NOĆAS DOLAZI

Kuda srljaš griješni rode,
zašto kuneš moj čovječe,
svoju kletvu danas ti u blato baci,
danas ti je Badnje večje.

Kliči, viči, plači, moli,
stani, padni i ustani
i poslušaj rijeku života
kako pokraj tebe svome kraju teče,
koga danas brate i na putu sretnoš
čestitaj mu Badnje večje.

Noćas dolazi Spasitelj svijeta
otvoriti vrata raja,
s krunom vječnog života na glavi
kraljevati će kroz vjekove braćo
ono nema ni konca ni kraja.

Katica Bačić



Moj Božiću

Oj Božiću moj maleni
radujem se sad
tvoj rođendan je u meni
siti me se rad.

Prospi zvizde neka sjaju
tamo di je mrak
pa da radost okom blista
sritan bude svak.

Moj Božiću na slamici
ljubavi si znak
daruj ljubav i veselje
tamo di je mrak.

Pa da ljudi sritni budu
na rođendan tvoj
nek im ljubav srce grije
nek osite spoj.

Tvoje ruke bratske mile
nek prihvate svi
u dolini ovoj suznoj
pivat ćemo mi.

Prospi zvizde, neka sjaju
tamo di je mrak
pa da radost okom blista
sritan bude svak.

Cecilija Miler

Trgovac božićnim darovima

U predbožićne dane dođe neki trgovac u grad. Čitavim gradom razglasi da prodaje jedinstvene božićne darove.

- Obdarite svoje najdraže izuzetnim božićnim darovima! Učinite i sebi i njima ovaj Božić nezaboravnim! - tim je riječima pozivao građane da svrate u njegovu trgovinu i odaberu darove kojima će obdariti svoje.

Njegova prodavaonica bila je prepuna raznovrsnih božićnih darova. Ljudi su dolazili u velikom broju i kupovali darove koji su im se činili najprivlačnijima, najčudesnijima: trajno svježi božićni kruh, božićni napitak, božićnu svjetiljku, božićni ogrtač za hladne dane, božićnu sviralu...

- Dajem doživotno jamstvo za svaki od kupljenih darova - govorio je trgovac. - Samo vas molim, nemojte ih vi odmatati. Neka to na Badnju večer učine oni kojima ćete ih darovati. Tek tada će ovi božićni darovi iskazati svoju čudesnost.

U badnje predvečerje čitav se grad stišao. Preplavio ga je tako žučeni sveti mir. Svi su ljudi bili u svojim domovima, među svojim. No nije proteklo mnogo vremena kad se, posve nenadano, neobična uzbuđenost počela širiti gradom. Ljudi su naglo počeli izlaziti iz svojih domova. Mnoštvo uzrujanih ljudi skupljalo se pred prodavaonicom božićnih darova.

- To je prijevara! - vikali su. - Umjesto čudesnih božićnih darova, trgovac nam je podvalio bezvrijednu robu!

- Moj kruh je suh i tvrd! - vikao je jedan.

- Moj božićni napitak je bez ikakvog okusa! - vikao je drugi.

- Moja božićna svjetiljka uopće ne svijetli!

- Kad odjenem moj božićni ogrtač još mi je studenije nego bez njega!

- Moja božićna svirala ispušta samo neki neugodni piskutavi zvuk!

- Iziđi, trgovče, pred nas, ako se usuđuješ!

- Vrati nam naš novac!

- Odlazi iz našeg grada!

Trgovac, pomalo zbunjen, otvori prozor.

- Nisam vas prevario - reče im, kad su se malo stišali. - Svi darovi koje sam vam prodao uistinu su čudesni! Vjerojatno je nevolja u tome što niste s njima ispravno postupali...

Bijes ljudi bivao je sve žešći, kad iznenada pred njih iziđe jedan od njihovih sugrađana. On ih pokretom ruke zamoli da se utišaju te ih upita:

- Što se zbilo da tako bučite u ovu svetu večer? Zbog čega remetite sveti mir koji smo tako željno iščekivali?

- Zar ne znaš...? - pitali su ga. - Zar ti nisi ništa od njega kupio...?

- Jesam. Kupio sam - reče. - Evo, svi se moji kod kuće raduju božićnim darovima! Božićni kruh je tako ukusan. I koliko god ga jeli, nikako da se potroši. Isto tako je i s božićnim napitkom. Božićna svjetiljka svijetli prekrasnim svjetlom, a iz božićne svirale izvire predivna glazba. Ovamo sam došao u božićnom ogrtaču koji su mi moji darovali. Nikad nisam osjećao tako ugodnu toplinu kao što je njegova.

Ljudi su ga slušali s nevjericom. Tad se oglasi trgovac. U njegovu glasu bilo je strepnje i tuge.

- Recite mi - upita ih - jeste li darove koje ste kod mene kupili zadržali za sebe ili ste ih darovali svojim? Jer, ako ste ih zadržali za sebe, oduzeli ste im njihovu čudesnost...

Nitko ne odgovori. Neko vrijeme svi su stajali šutke, pognutih glava, a potom se, izbjegavajući poglede jedni drugih, počеше razilaziti...

Stjepan Lice



Kako su rasli zemlja i nebo

Božić.

Rekoh joj:

- Nacrtaj mi Božić.

Dugo je sjedila.

Zamišljena.

Nad papirom.

S olovkom u ruci,.

Napokon se odlučila.

Povukla je pri dnu lista crtu od jednog do drugog kraja, a onda se dugo i upitno zagledala u mene.

A ja, ja nisam znao što reći i, više - tek tako, upitah:

- S koje strane to treba gledati?

Ona, odmakavši olovku od usta i privukavši papir bliže meni, tiho reče:

- Ovako je bilo prije Božića.

Nebo je veliko, a zemlja mala.

Potom obrne list, tako da je crta koju je povukla bila sasvim pri vrhu. Reče:

- A ovako je poslije Božića. Nebo i zemlja su narasli. Zemlju sam nacrtala, ali od neba je tek ovo malo stalo. Sad ti je nebo svuda tu okolo.

I zaokruži rukom uokolo lista.

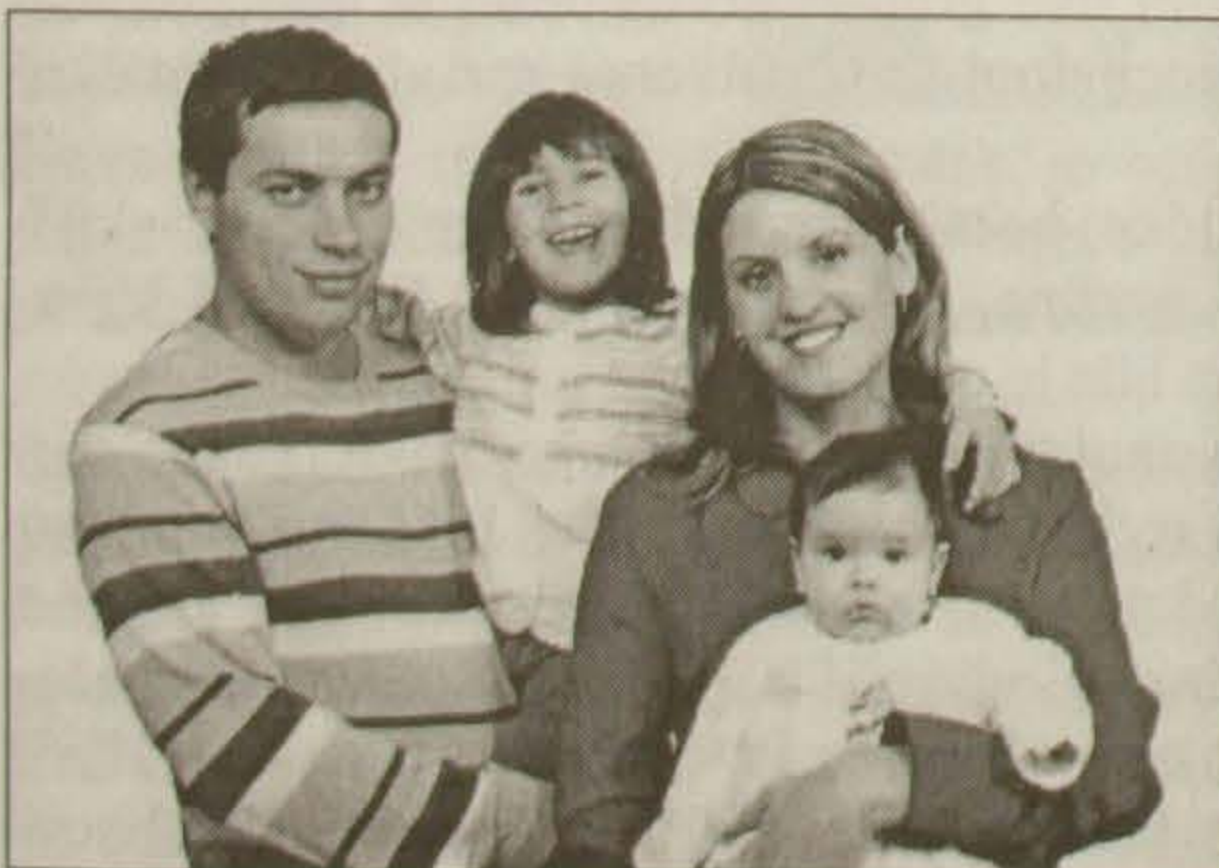
Gledala me zabrinuto, kao da se pita razumijem li, a onda me obujmi svojim ručicama. Reče:

- Ajde, idemo gledati bor, pa ćemo poslije pričati što smo vidjeli.

Siguran sam, sve lijepo vidio sam te večeri među onim granama, svjetlima.

Tek, bojim se, da nje nije bilo, ništa ne bih vidio.

Stjepan Lice



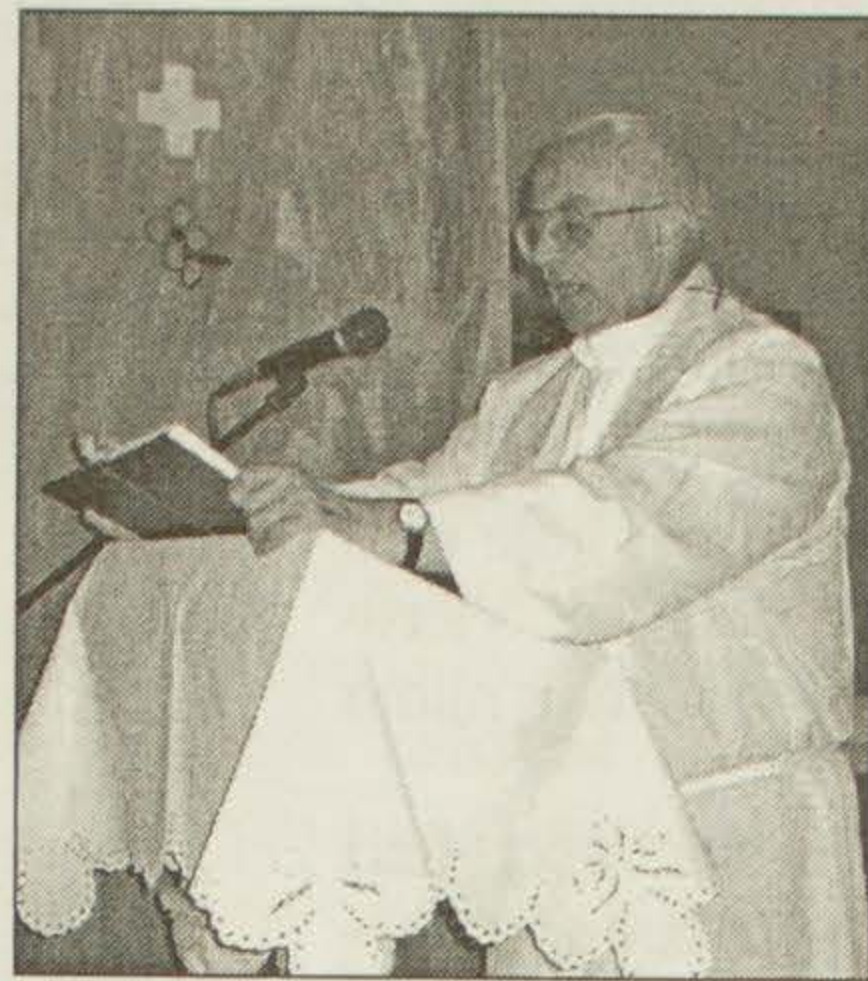
Djeca i unuke Stjepana i Ružice Lice :

Dominik, Karolina, Laura i Antea; Zvezdan i Mirta



Proslava 75. obljetnice crkve Presvetoga Trojstva u Maloj Bosni

Biskupskom svetom misom koju je u nedjelju 19. studenoga u crkvi Presvetoga Trojstva u Maloj Bosni predslavio subotički biskup **dr. Ivan Pénzes**, svečano je proslavljena 75. obljetnica ove crkve. Suslavili su župnik ove župe, **vlč. Ivan Sabatkai** (na slici desno), **preč. Andrija Anišić** i **vlč. Josip Kujundžić** koji su rodom iz ove župe te bivši župnici **mons. Marko Forgić** i **Lazar Novaković**, a nazočan je bio i biskupijski tajnik **mr. Mirko Štefković**.



Govoreći o jubilarnim godinama koje se spominju još u Starom zavjetu, biskup Pénzes u propovijedi je istaknuo kako su jubileji prigoda da se Bogu zahvali na svim milostima koje je tolikim generacijama dijelio u tom Domu molitve. "Proslava jubileja ujedno je prigoda da se pogled usmjeri u budućnost koja se treba graditi na čvrstim temeljima prošlosti", rekao je biskup Pénzes te nadodao kako to možemo učiti samo tražeći Božji blagoslov i snagu u molitvi i sakramentalnom životu koji će pomoći u življenju osobnog i obiteljskog života, te pridonijeti izgradnji župnoga zajedništva ali također i ostvarenju civilizacije ljubavi u određenom društvu.

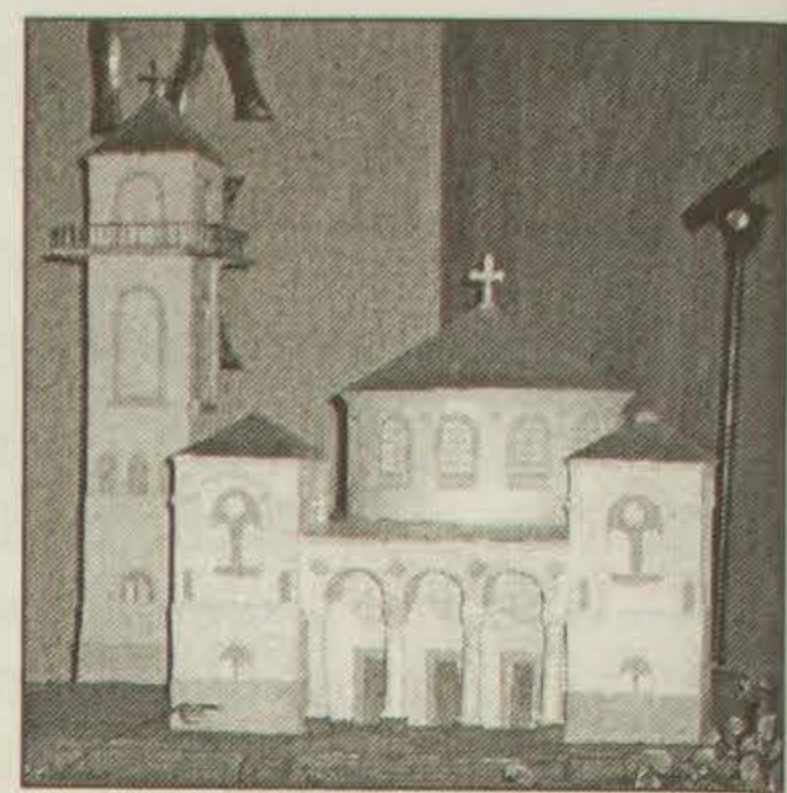


Na kraju mise biskupu, župniku, nazočnim svećenicima i vjernicima, u ime župnog Pastoralnoga vijeća obratio se **Lazo Stantić**, a sveta misa završila je zahvalnicom *Tebe Boga hvallimo*. Uslijedio je potom i prigodni program koji su s djecom i mladima priredile učiteljice **Zorica Bašić** i **Marina Kovač** uz suradnju **Nele Skenderović**. U programu su izvedene prigodne recitacije i duhovne pjesme. U znak sjećanja na ovo slavlje tiskane su i prigodne uspomene sa slikom crkve te brošurica o povijesti crkve i župe. Pjevanje na misnom slavlju predvodio je župni zbor pod ravnanjem **Jelene Demšedi**.

Misi zahvalnici nazočili su i dogradonačelnik Subotice **Petar Kuntić** te generalni konzul R. Hrvatske u Subotici, **mr. Davor Vidiš**.

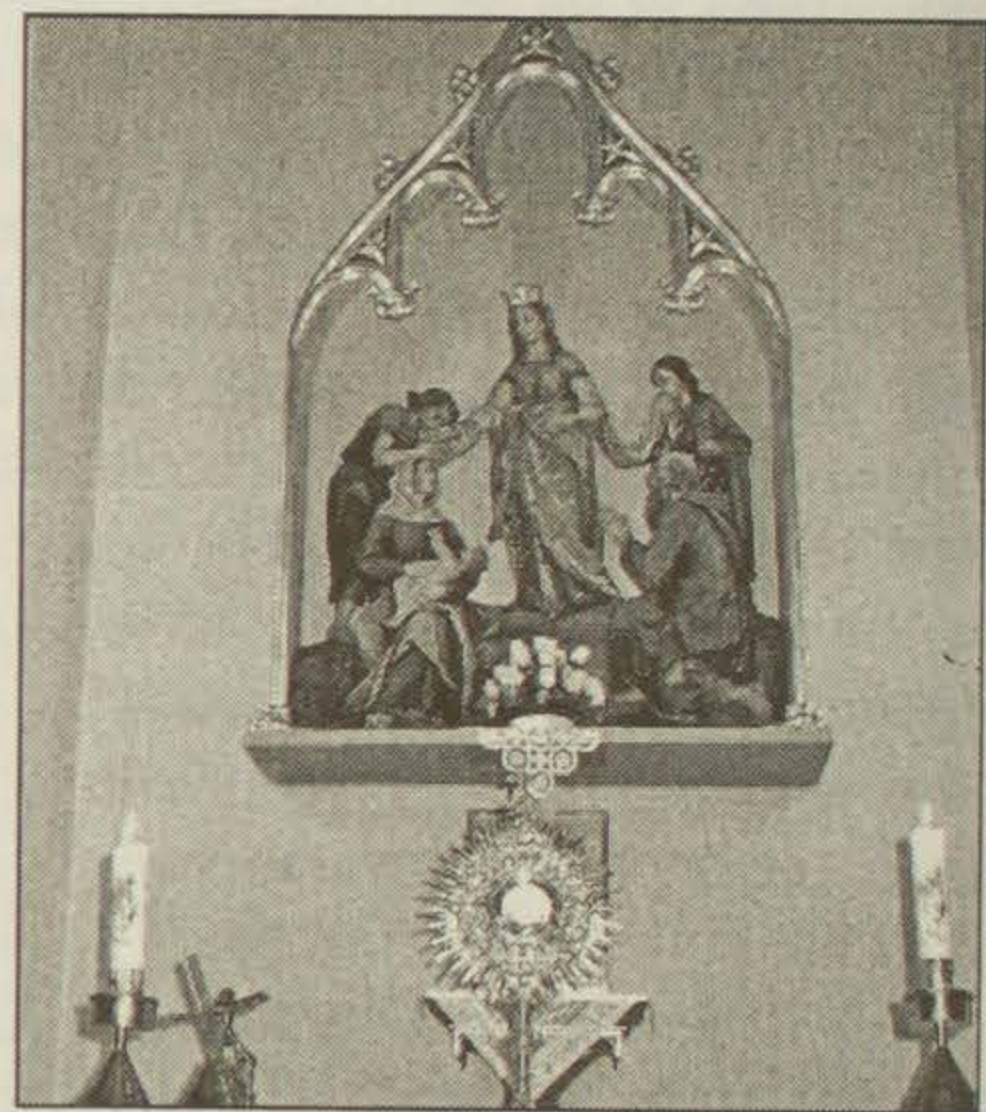
Za proslavu župnoga jubileja vjernici su se pripravili trodnevnicom od 15. do 17. studenoga, a na okvirnu temu trodnevnicе, "Svetost obitelji za budućnost župe", prigodne propovijedi tijekom tri dana imali su: **preč. Andrija Anišić**, **vlč. Antun Kopilović** i **vlč. Josip Kujundžić**.

Župna crkva Presvetoga Trojstva u Maloj Bosni pokraj Subotice sagrađena je 1931. godine, odlukom tadašnjega administratora Bačke apostolske administrature **mons. Lajče Budanovića**. Cjelokupne građevinske nacрте i proračune za gradnju nove crkve izradio je arhitekt iz Zagreba, **Stjepan Podhorsky**, a gradnja crkve povjerena je **Alojziju Gršiću** iz Subotice. Za samostalnu župu proglašena je 1956. godine, a posvećena je 20. prosinca 1970. godine. Prvi župnik ove župe bio je **Pavao Bešlić**, a osim njega u župi je od njezina nastanka do danas djelovalo još 12 vikara i župnika, a posljednji od njih je vlč. Ivan Sabatkai koji je župnikom imenovan 2005. godine. U ovoj župi redovito se i u neprekidnom nizu posebno obilježavaju proštenje na blagdan Presvetoga Trojstva i Dužijanca krajem srpnja. /Zv/



Otvorenje Godine jubileja sv. Elizabete Ugarske

Biskupskom svetom misom koju je u nedjelju 19. studenoga u kapeli subotičke bolnice predslavio subotički biskup **dr. Ivan Pénzes**, svečano je otvorena Godina jubileja sv. Elizabete Ugarske, čija će 800. obljetnica rođenja biti svečano proslavljena sljedeće godine. Suslavili su župni vikar subotičke župe Marija Majka Crkve, **dr. Oskar Čizmar** i ravnatelj biskupijskog sjemeništa i gimnazije "Paulinum", **mons. Jožef Mioč**.



Govoreći o liku sv. Elizabete, biskup Pénzes u propovijedi je istaknuo kako je ona bila uzor supruge, snahe, vrijedne majke i nadasve majke siromaha i bolesnih. U svom djelu milosrđa zaslužila je neprolazni vijenac slave, otklonila je od sebe kraljevsku čast koja joj je bila ponuđena, rekao je biskup, nadavši kako je s tim više zaslužila krunu koja je resi zaslugama za širenje milosrdne Božje ljubavi. "Njen život je poruka i poticaj i danas, jer je upravo svestranost njenoga života za nas putokaz", zaključio je biskup Pénzes.

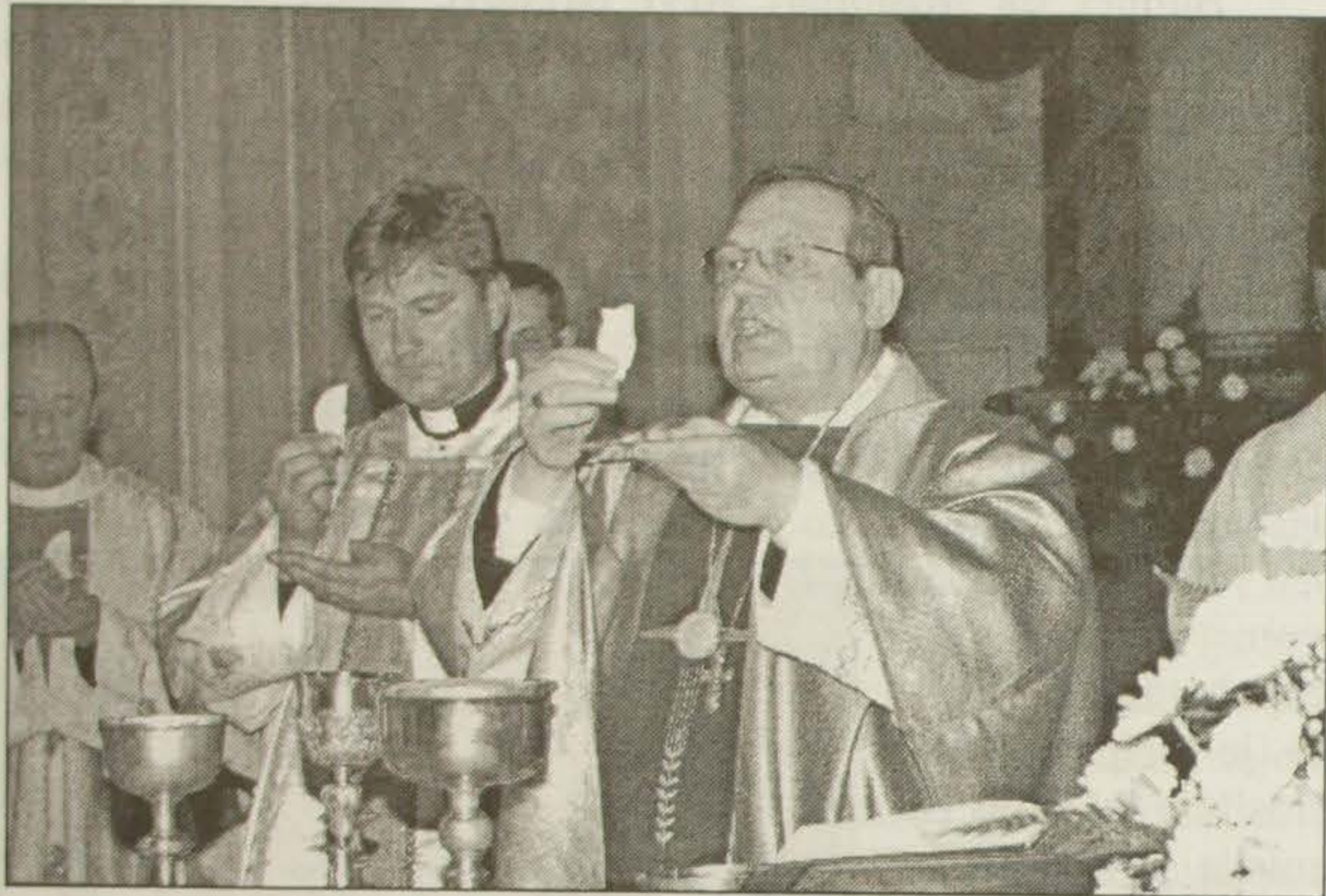
Pjevanje tijekom svete mise predvodio je zbor župe Marija Majka Crkve. Tijekom ove godine predviđeno je više događanja na pastoralnoj, socijalnoj i znanstvenoj razini u subotičkoj bolnici i u gradu.

Kapela u subotičkoj bolnici sagrađena je zajedno s bolničkim zgradama 1896. godine, a posvećena je sv. Elizabeti Ugarskoj. Punih 60 godina bila je u funkciji te je imala stalnoga svećenika koji je stanovao unutar bolničkoga kruga, kako i časne sestre sv. Križa koje su radile u bolnici. Godine 1956. na bolničku kapelicu stavljen je lokot i u nju nitko nije ulazio za vrijeme komunističkoga režima. Godine 1990. kapela je otvorena i počeli su dogovori za njenu obnovu. Prva sv. misa nakon 1956. godine u kapeli je slavljena 2. listopada 1990., a svečano je obnovljenu kapelu blagoslovio biskup Ivan Pénzes 23. ožujka 1991. godine. Od onda, svake nedjelje u njoj se služi sv. misa u 11 sati.

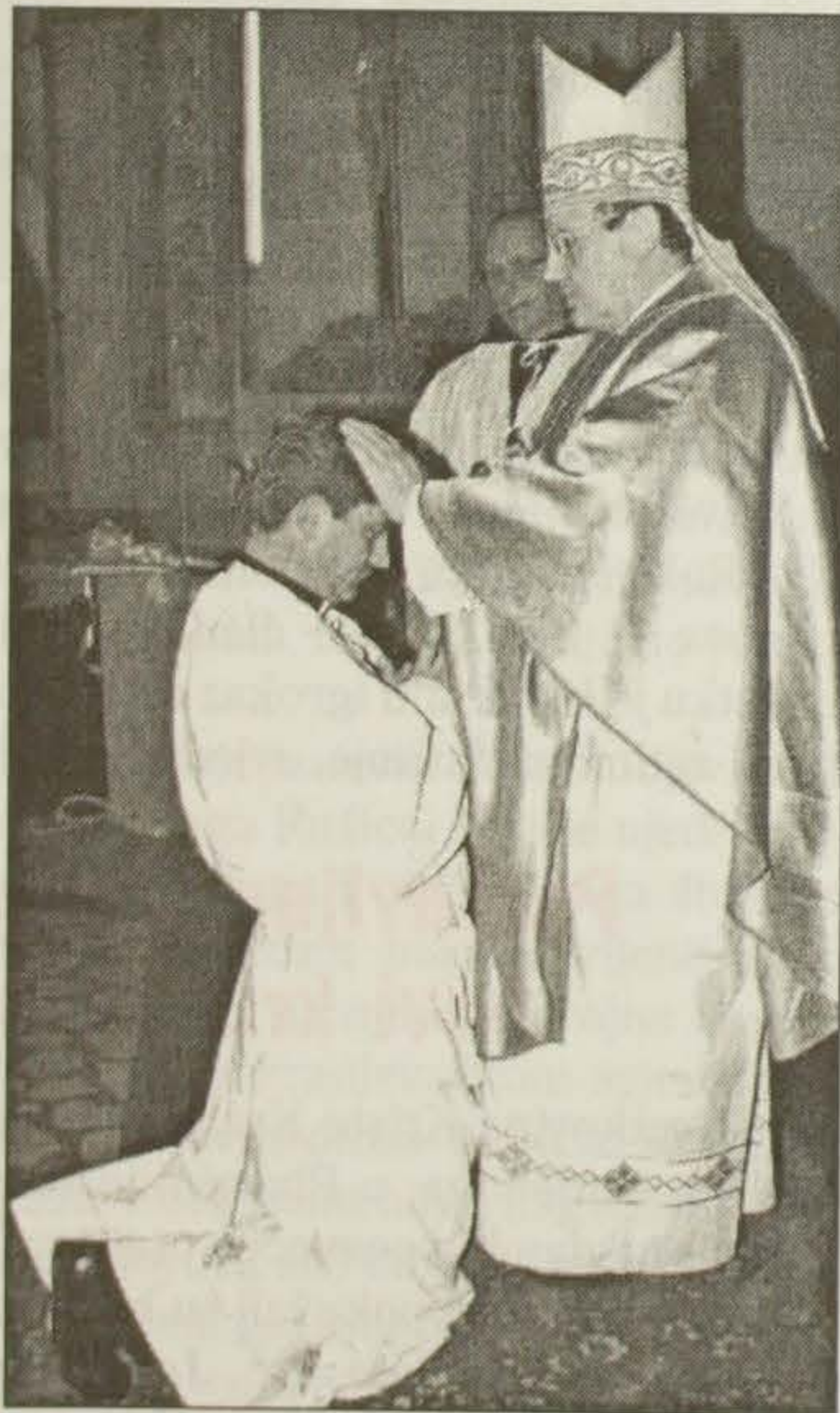
/Zv/

Ređenje Stipana Periškića za trajnoga đakona

Bački Monoštor, malo mjesto kraj Dunava, s mještanima koji vole iznad svega, kako je to u župne anale zabilježio nekadašnji monoštorski župnik **Ivan Vizentaner**, "družiti se, pivati te zaigrati kolo", poznato je i po duhovnim zvanjima. Bački Monoštor je strpljivo čekao i bdio u molitvi punih 30 godina do 25. studenog 2006. kada je selo opet dalo jednog svoga sina Bogu na službu. U pitanju je gospodin **Stipan Periškić** koji je spomenutog dana imao ređenje za trajnoga đakona. Sv. misa je počela u 17 sati svečanom procesijom u kojoj su sudjelovali djeca i mladi u narodnim nošnjama i s barjacima.



Na sv. misi su sudjelovali mnogobrojni monoštorci, Stipina rodbina i prijatelji, majka **Tonka**, supruga **Marija** i kćer **Renata**. Molitvenu podršku pružili su svećenici iz okolnih mjesta a iz Subotice su nam stigli dragi gosti, naš biskup **Ivan Pénzes**, njegov tajnik **Mirko Štefković** te Monoštorac **mons. Marko Forgić**, duhovnik sjemeništa.



Kad je procesija ušla u crkvu, zaorila se pjesma u dva glasa, a pred oltarom čekale su Šokice u lijepoj nošnji da pozdrave Stipu i našega biskupa Ivana. Najradosniji i najdirljiviji dio mise je onaj poslije evanđelja, trenutak ređenja. Molitva Svih svetih i molitva Monoštoraca pratila je našeg Stipu koji je radosno rekao svoj "Evo me" i bio zaređen po rukama i posvetnoj molivi biskupa nam Ivana. Odmah nakon toga vidjeli smo kako đakon Stipo asistira prvi put na svetoj misi hrabro, odlučno i ponizno.

Na kraju sv. mise uslijedile su recitacije koju su spremili pjesnik **Ivan Pašić** i djeca u narodnim nošnjama, te Stipina zahvala.

Stipan Periškić rođen je 23. 04. 1963. u Bačkom Monoštoru od oca **Živka Periškića** i **Tonke Đanić**. Osnovnu školu je pohađao u Bačkom Monoštoru, srednju Poljoprivrednu

školu u Somboru. Na Teološko-katehetskom institutu u Subotici diplomirao je 2003. godine. Do sada je bio zaposlen u "Zadrugi Bački Monoštor". Nakon uvođenja vjeronauka u škole, napušta prethodno zanimanje i od 2001. godine predaje predmet vjeronauka u osnovnim školama u Bačkom Monoštoru, Bezdanu i u Bačkom Bregu. Oženjen je Marijom rođ. Kovač od 1988. i ima kćer Renatu.

Zahvaljujemo Trojedinom Bogu na milosti koju nam je udijelio te molimo blagoslov u radu novoga nam đakona Stipana Periškića.

Goran Vilov

POSTAVLJANJE U SLUŽBU AKOLITA

Na svetkovinu Krista Kralja, u nedjelju, 26. studenoga 2006., đakovački i srijemski biskup, **dr. Marin Srakić**, predsjedao je euharistijskom slavlju u župnoj crkvi Sv. Euzebija i Poliona u Vinkovcima. Za vrijeme euharistijskoga slavlja postavio je u službu akolita petoricu svećeničkih kandidata; dvojicu za Đakovačku i Srijemsku biskupiju - **Davorina Anđića** (Vinkovci 1) i **Ivana Rajkovića** (Petrovaradin 3), te trojicu kandidata za Subotičku biskupiju - **Dragana Muharema** (Vajska), **Marjana Ostrogonca** (Stari Žednik) i **Vjekoslava Šarečevića** (Aleksandrovo). Suslavili su poglavari Bogoslovnog sjemeništa, na čelu s rektorom **mons. Josipom Bernatovićem**, zatim župnik iz Vajske **Josip Kujundžić**, župni vikar **Boris Vulić** i **mons. Tadija Pranjić**, domaći župnik i dekan vinkovački.

"Drago mi je da ćemo danas ovdje imati jedan duhovni ugođaj okupljeni oko onih kojima pripada budućnost Crkve", rekao je u pozdravu prije svete mise župnik **mons. Pranjić**, zaželjevši biskupu Srakiću da Crkva doživi što više ovakvih radosnih trenutaka dodjeljivanja službi, kao još jednu stepenicu bliže prezbiteratu. "Molimo se danas da nas Bog nikada ne ostavi bez svećenika i redovnika koji su bili svjetlo hrvatskom narodu. Neka dragi Bog pozove što više mladića i djevojaka u svećenički i redovnički savez", poručio je **mons. Pranjić**.

Samim kandidatima za službu akolita biskup je poručio: "Budite svjesni velike odgovornosti prema tijelu Kristovu pod prilikama kruha i vina, i prema tijelu Kristovu, a to je Crkva. Budemo li shvatili svatko svoj poziv i odgovornost, onda ćemo imati ne samo pet kandidata za dvije biskupije, nego će ih biti daleko više", zaključio je biskup Srakić.



Novi su akoliti na svetoj misi vršili svoju službu pripremajući euharistijske darove i dijeleći pričest vjernicima. Na kraju su zapjevali pjesmu "Primi Gospodine".

Dragan Muharem



40 GODINA SVEĆENIK, MONS. DR. ANDRIJA KOPILOVIĆ

U župnoj crkvi Marije Majke Crkve u Subotici, 8. prosinca **mons. dr. Andrija Kopilović** proslavio je četrdesetu obljetnicu svećeništva. Župnik Kopilović je zaređen na blagdan Bezgrešnog začeća Blažene Djevice Marije 1966. godine, a u ovoj župi je na službi već 37 godina. Vjernici su se spontano organizirali, te su članovi Pastoralnog vijeća uoči blagdana čestitali svom župniku buketom od četrdeset ruža, koji sada stoji pred oltarom. Mons. Kopilović obnaša više odgovornih dužnosti u Subotičkoj biskupiji i Međunarosnoj Biskupskoj konferenciji, a imenovanje među "Kapelane njegove Svetosti", tj. monsinjorska titula, stiglo je nekoliko dana prije ove obljetnice i uručeno mu je na zasjedanju MBK u Beogradu. Vjernici su se poslije svečane svete mise okupili na čestitanje i kratko čašćenje, dok je župnik Kopilović istaknuo da je najveći dar molitva i preporučio sav svećenički pomladak u molitve vjernom puku.



ODLIKOVANI SVEĆENICI SUBOTIČKE BISKUPLJE

Donosimo cjeloviti popis svećenika naše biskupije koje je odlikovala Sveta Stolica. Ta odlikovanja su trostruka: papinski kapelan, papinski prelat i papinski protonotar. Svima je pak jednak naziv: "Monsinjur". (skraćeno mons. ili msgr.).

1. Mons. JÓZSEF REHÁK, papinski protonotar
2. Mons. BELA STANTIĆ, prelat
3. Mons. MARKO FORGIĆ, prelat
4. Mons. SLAVKO VEČERIN, prelat
5. Mons. JÓZSEF MIOCS, prelat
6. Mons. ISTVÁN KONCZ, prelat
7. Mons. STJEPAN BERETIĆ, kapelan
8. Mons. MIHOVIL ZOLAREK, kapelan
9. Mons. ZOLTÁN ROKAY, kapelan
10. Mons. ANDRIJA KOPILOVIĆ, kapelan
11. Mons. JÓZSEF NAGY, kapelan
12. Mons. GÉZA ZAPLETÁN, kapelan

S MARIJOM PROTIV GRIJEHA

U subotičkoj stolnoj bazilici svete Terezije održana je od 29. studenog do 8. prosinca ove godine 155. duhovna obnova u čast Prečistom Srcu blažene djevice Marije. Svaki dan je u 17 sati bila sveta krunica a u 17.30 sati sv. misa, propovijed i pobožnost. Okvirna tema ovogodišnjih propovijedi bila je "S MARIJOM PROTIV GRIJEHA".

Donosimo ovdje popis propovjednika i tema:

Franjo Ivanković: Majka Isusova i Majka naša; **Josip Štefković:** Zadovoljimo joj za uvrede Bogu; **Mirko Štefković:**

Vrijeđali smo ljude i Boga; **dr. Marinko Stantić:** naša zahvalnost, vjera i pouzdanje i ljubav; **dr. Andrija Kopilović:** životne poteškoće i žrtve - zadovoljština; **Josip Pekanović:** obraćenje; **Goran Vilov:** Marija - naše utočište; **Josip Leist:** Boga previše vrijedamo; **Andrija Anišić:** čistoća, poniznost, dobrota, ljubav.

Na Svetkovina Bezgrješnog začeća BDM, svečanu svetu misu u 17,30 sati predvodio je biskup **dr. Ivan Péntzes**, u zajedništvu s dvadesetak svećenika i redovnika grada Subotice i okolice. Poslije sv. mise pred kipom Gospe Fatimske on je obnovio posvetu naše biskupije Prečistom Srcu Marijinu. /Zv/

DUHOVNE OBNOVE ZAJEDNICA KRVI KRISTOVE

Budući da Misionari Krvi Kristove zajedno sa svojim suradnicima imaju redovit kontakt sa Zajednicom Krvi Kristove u Hrvatskoj i izvan nje, ne može se zaobići ni Vojvodina u Republici Srbiji. Zajednica Krvi Kristove je jedna velika duhovna obitelj, koja ne poznaje granice država, jezika, rasa, nacija...

Na sjeveru Vojvodine u Republici Srbiji, Misionari Krvi Kristove zajedno sa svojim suradnicima imali su priliku da učvrste svoje odnose sa Zajednicom Krvi Kristove u Subotici. Svi smo pozvani na uvijek sve veće jedinstvo i zajedništvo u ljubavi Kristovoj.

Na lijepom plavom Dunavu, u Slankamenu, počela je priprema za misije u toj župi. Ta misija povjerena je pod moćni zagovor Marije, Majke Predragocjene Krvi, koja će vjerno zagovarati Svoga Sina za uspjeh misija u toj župi. /www.cpps.hr/



Misionari Krvi Kristove - o. **Josip** i o. **Zbigniew** pohodili su od 24. do 26. studenog 2006. godine Zajednice Krvi Kristove u Vojvodini. Duhovne obnove održane su u Futogu, Subotici (Sv. Rok) i Novom i Starom Slankamenu. Ovoga puta duhovna obnova je bila za sve članove Zajednica Krvi Kristove. Na početku je bio kratki igrokaz o misionarskom djelovanju sv. Gašpara, zatim predavanje, svjedočenja, klanjanje i sv. misa. /Zv/

Postavljen i blagoslovljen novi križ "krajputaš"

Svetkovina Krista Kralja koju je Crkva ove godine proslavila 26. studenoga, u Plavni nije završila samo svetom misom, nego je taj dan bio posvećen otajstvu Kristova kraljevstva, a vjernici Plavne i Bača pokušali su biti suradnicima i Božjega svijeta. Svojim propovijedima, vlč. **Josip Štefković** uvodi nas i dalje u svijet kršćanske vjere na svoj blagi i nenametljivi način, ali s jasnim ciljem. Govorio nam je o tomu kako ljudi podižu spomenike znamenitim velikanima, ali u svijetu vlada sukob dobra i zla pa se mnogi spomenici, križevi i nacionalni simboli često razaraju i uništavaju. Odmah sam pomislio kako je to bilo i sa spomen-bistom **dr. Josipa Andrića**, koju su nezakonito i nasilno srušili 26. travnja 1972. godine u našoj crkvenoj porti. Ona sada stoji u crkvi pokraj kipova sv. Antuna Padovanskoga, sv. Alojzija Gonzage i slike sv. Antuna Pustinjaka, što možda i nije najbolje mjesto. Bista bi trebala stajati tamo gdje je i podignuta, a tamo ju je svaki prolaznik mogao vidjeti. Mnogi bi se sjetili ili zanimali za njegove zasluge, a ja bih im prenio samo jednu nje-

govu poruku: "Da na didin i mamin vinograd, na lipu Bačku, ako te bilo kuda i odnesu iz nje, nikad ne zaboraviš." Ali, kako vlč. Josip reče, "Kraljevstvo Krista je vječno i upućuje na četiri odrednice: Istinu, Pravdu, Ljubav i Mir."

Nastavak svetkovine bio je i blagoslov novoga križa "krajputaša" na "Čardi" i to na polovici puta između Bača i Plavne gdje je i raskrižje za Bačko Novo Selo. Na istom mjestu davno je stajao drveni križ, ali je od starosti oronuo i propao te je skupina vjernika iz Bača i Plavne potaknuta kršćanskom ljubavlju i Duhom Svetim inicirala izradu i postavljanje novoga križa. Uz nazočnost tridesetak vjernika iz Bača i Plavne, novi drveni križ blagoslovio je župnik Josip Štefković, a stare pučke pjesme pjevala je skupina pjevačica iz Mješovitoga župnoga zbora iz Plavne.

Zvonimir A. Pelajić

Predavanje Stjepana Licea na Kršćanskoj tribini grada Subotice

U dvodnevnom posjetu Subotici, u četvrtak i petak 23. i 24. studenoga, boravili su **Stjepan i Ružica Lice** iz Zagreba. "Blagoslovljen svakodnevnim životom" bila je tema predavanja kojega je u četvrtak 23. studenoga u okviru redovite mjesečne Kršćanske tribine grada Subotice održao Stjepan Lice. Svjedočeći o vlastitom iskustvu, Lice je istaknuo kako ljudi u jurnjavi vremena zaborave na ono najvažnije a to je svakodnevni život. Mnogi dan započinju jurnjavom i "kontaminiranjem dnevnim listovima", ustvrdio je predavač, te se upitao ne bi li svijet postao bolji kada bismo se izjutra i kroz sav dan, umjesto u novine, zagledali u lica svojih voljenih, u lica koja možda, zbog posla, nećemo moći vidjeti do navečer, te ne bi li nam život bio bolji, kad bismo izjutra i kroz sav dan, imali više potrebe, stvarne, životne potrebe da iskažemo svoju blizinu voljenima i Bogu. Tumačeći upravo čovjekovu potrebu za blizinom Boga i ljudi, u nastavku predavanja ustvrdio je da koliko se prepoznamo blagoslovljeni svakodnevnim životom, toliko smo razumjeli Boga. No, to ne znači da trebamo odustati od "čuda života", već moramo nastojati prepoznati ga ne samo ponekad i ponegdje, nego u svojoj svakodnevnicu. "S ljubavlju življena svakodnevica najveći je blagdan naših života", zaključio je predavač.

Kratke ulomke iz pojedinih Stjepanovih dosad objavljenih knjiga (35), čitala je njegova supruga Ružica, koja je ujedno govorila o svakodnevici njihova bračnoga i obiteljskoga života u kojemu se, kako je istaknula, "osjećaju blagoslovljenima od Boga". Osim toga, naznačila je kako uz njihove brojne obveze pronalaze vremena i za aktivnosti u Franjevačkom svjetovnom redu i u molitvenoj zajednici **p. Zvezdana Linića**. Ružica je također govorila i o svom radu s katekumenima naglasivši kako joj je to osobito drag posao koji joj uza sve donosi i puno radosti.

Sutradan, u petak 24. studenoga, Stjepan i Ružica predvodili su klanjanje i molitvu u subotičkoj bolničkoj kapeli posvećenoj sv. Elizabeti Ugarskoj. Pri tom su istaknuli kako je molitva na takvom mjestu velika milost i šansa da se djelotvorno pomogne bolesnoj braći i sestrama, ali također i zaštititi nerođene.

Nakana mjesečnih molitvenih susreta u toj kapeli je uz molitvu za bolesnike, liječnike i one koji služe bolesnicima, također i molitva za zaštitu nerođenih i kao zadovoljština za grijeh pobačaja koji se u velikom broju vrše i u subotičkoj bolnici. Predvoditelj tih molitvenih susreta je **preč. Andrija Anišić**, župnik župe sv. Roka na čijem teritoriju se nalazi i subotička bolnica.

Željka Zelić

Prisutnost

Kapela svete Elizabete Ugarske, sagrađena uz subotičku bolnicu, pamti mnoge godine, mnoge društvene mijene, ali postojano čuva duh svete silno skrbne o potrebitima, o egzistencijalno ugroženima, o onima koji oskudijevaju zdravljem i - još više - duhom i nadom. U kapelu su, kad god su uspjeli, kad god su ustrebali, zalazili toliki bolnički djelatnici, toliki željni zdravlja za sebe ili za druge - i znane i neznane.

Godine 1956. bolnička je uprava, samovlasno ili po nalogu nekog onodobnog moćnika, zapriječila pristup kapeli i njezinim poslužiteljima i njezinim pohoditeljima. Sva nastojanja crkvenih predstavnika da u nju uđu, bila su bešćutno onemogućena, svi njihovi zahtjevi prezirno otklonjeni.

Godine su protjecale. Život i smrt, zdravlje i bolest tolikih zbivali su se mimo kapele koja je blago i postojano svjedočila, poticala i tješila svojom prisutnošću. U njezinoj su blagoslovljenoj sjeni izrečene mnoge tihe, bezglasne molitve.

Godine 1991. ključ kapele vraćen je predstavnicima Crkve. Kad su u nju ušli, sve su zatekli netaknuto. Sasušeno se cvijeće nalazilo u vazama iz kojih je voda, još prije nekoliko desetljeća, ishlapila. U svetoj hrani su bile hostije, strpljive kao što je samo Božja ljubav strpljiva. Sve vrijeme bile su nebeski cjelov utisnut u duše ustrašenih, u ustrašenu zemlju.

Tko bi Božju ljubav mogao zatočiti? Tko bi njegovu prisutnost mogao spriječiti, njegov zagrljaj od ljudi otrgnuti?

Stjepan Lice

Blagdan Svih Svetih i Dušni dan u Titelu

Vjernici titelske župe i ove su godine na blagdan Svih Svetih i Dušni dan u velikom broju posjetili svoje vjerne mrtve na Katoličkom groblju u Titelu. Oba dana svete mise ispred kapele na groblju služio je domaći župnik vlč. **Franjo Lulić**. Na blagdan Svih Svetih slavili smo blagdan naše braće u slavi, moleći njihov zagovor kod Gospodina, kako za žive tako i za mrtve. Svojim svetim životom i žrtvom, pružaju nam primjer i hrabre nas u vjeri i nadi, da Božje Kraljevstvo stječemo još danas živeći ovozemaljskim životom živo Evandjelje.

Na Dušni dan spomenuli smo se svih vjernih mrtvih. Župnik Franjo i ove nas je godine podsjetio na Pavlove riječi: "Kao što Isus umrije i uskrsnu, tako će i Bog one koji usnuše u Isusu privesti zajedno s njime. Kao što u Adamu svi umiru, tako će i u Kristu svi biti oživljeni." Molili smo Boga za svoje pokojne roditelje, braću i sestre i djecu kao i za sve preminule, da im se smiluje i otpusti im grijeha a nama udijeli radost da ih opet sretnemo u vječnoj slavi. Vlč. Franjo na oba je blagdana vjernicima bio na raspolaganju za blagoslov grobova. Grobovi naših pokojnika ukrašeni cvijećem i odicali su životom, i to životom Uskrsloga, jer su u našim mislima i sjećanjima oživjeli ljubav prema njima, koja nema zaborava.

Radomir Hucki

Radost i zahvala za bračni život

Ljubica i Veco Rudić ove su godine imali razloga za veliku radost. Proslavili su 10. svibnja 2006. u Tavankutu 35 godina bračnog života. S njima su se radovala i njihova djeca, kćerka **Svetlana** i zet **Ante** i unučad **Martin** i **Dominik**; sin **Branko** i snaja **Marina** i unučad **Ivan** i **Antonija**; sin **Ivan** i snaja **Slavica** i unučad **Bruno** i **Katarina**, kćerka **Marina** i zet **Marinko** i unuke **Marija** i **Ana**. Toga je dana radost bila uvećana i slavljem Prve sv. Pričeste najstarijeg unuka Ivana.





Od srca zahvaljujemo dragom Bogu na svim primljenim milostima te dalje molimo blagoslov i pomoć od dragog Boga.

Majkina je velika želja da joj koje unuča bude svećenik ili časna sestra za što i žarko moli. /Lj. R./

Seminar za studente Dopisne teologije

Stručni seminar za studente Dopisne teologije od 1. do 7. godine održan je od 1. do 3. prosinca u kući susreta "Tabor" u Samoboru (Hrvatska). U radu seminara sudjelovalo je 35 studenata iz Hrvatske, Bosne i Hercegovine, Vojvodine i Italije. Susret je započeo navečer 1. prosinca, a zbog bolesti **p. Bonaventure Dude** koji je trebao održati uvodno predavanje, organizatori susreta prikazali su retrospektivu prošlih susreta i seminara kao i informacije glede nastanka ovoga oblika studiranja čiji je pokrovitelj utemeljitelj susreta, pok. **fra Jerko Fućak**. Nakon toga slavljena je sveta misa nakon koje je uslijedilo i međusobno upoznavanje. Studenti su razmijenili iskustva vezana uz razloge upisa DT-e i njenoga značenja i dr. Jednoglasno je zaključeno kako je ovaj studij jedinstveni laički studij LJUBAVI, i to osobito ljubavi prema Bogu jer Bog je ljubav.

Sutradan, 2. prosinca, održana su stručna predavanja poznatih profesora teologije s izvanrednim teološko-biblijskim temama. **Dr. Božo Lujčić** govorio je o biblijskoj antropologiji dok je **dr. Ivan Karlić** govorio o Kristologiji a **dr. Goran Dabić** o ekleziologiji. Uslijedilo je potom predavanje **dr. Nikole Vukoje** o teološkoj antropologiji i **dr. Antona Tamaruta** koji je govorio o sakramentologiji. Predavači su nakon predavanja odgovarali na pitanja studenata. Susret je završio svetom misom zahvalnicom koju je predvodio duhovnik studenata DT-e, **fra Mario Cifrak**.

Posljednji dan susreta, 3. prosinca, započeo je svetom misom zornicom. U tijeku prijepodneva održan je forum, na kojemu su svi sudionici zajedno s predvoditeljem **prof. Mariom Esertom**, duhovnikom **fra Mariom Cifrakom** i ostalim poslužiteljima analizirali tijek i uspjeh ovoga seminara te su davali prijedloge i primjedbe kako bi se ovaj laički apostolski studij (dostupan svima koji imaju kompjutor i internet) još više proširio u unaprijedio. Organizatori su također istaknuli da je već za sljedeću godinu zakupljen isti termin susreta studenata DT-e na "Taboru", i to prve nedjelje Došašća. Seminar je završen svetom misom.

Kao student II. godine Dopisne teologije iskreno se zahvaljujem prof. Esertu, fra Cifraku i svim darovateljima koji su mi omogućili sudjelovanje na ovom seminaru, plativši mi troškove puta i boravka na "Taboru".

Više informacija o studiju DT-e možete dobiti na internet-skim stranicama: <http://zrno.fsb.hr/blago/> /Radomir Hucki/

SUBOTIČKI PENZIONERI U MEĐUGORJU

Nisam baš redovita čitateljica Vašeg mjesečnika, ali mi je drago kad mi dođe u ruke. Jednom je čak i moj prilog objavljen, što mi je izuzetno drago. Šaljem Vam jednu vijest pa ako ima prostora objavite je.

Grupa subotičkih umirovljenika posjetila je Međugorje. Predivan je osjećaj kad čovjek stigne na jedno sveto mjesto. Na misi toga predvečerja bilo je prisutno više od 2000 vjernika što u crkvi, što na klupama oko crkve. Tijekom našega putovanja posjetili smo franjevački samostan u Mostaru. Naravno, prošetalimo obnovljenim mostom, bili smo na Baš-čaršiji u Sarajevu. Uživali u čarima predivnih slapova "Kravice". Bila su to tri dana za sjećanje...

Marija Horvat

PROŠTENJE U BAČKOJ PALANCI



U Bačkoj Palanci od 5. do 7. 12. održana je trodnevica u čast Bezgrješnog začeca BDM koja je zaštitnica župe. Trodnevnicu su predvodili **preč. Andrija Anišić** (na slici sa župnikom **Františekom Gašparovskym** i dugogodišnjim sakristanom), **dr. Andrija Kopilović** i **vč. Zsolt Bende**, a na dan proštenja 8. prosinca sv. mise su služili **mons. Slavko Večerin** i **preč. Attila Zsellér**. /Zv/

Nagrade Subotičkom komornom zboru "Pro musica" u Beogradu

Subotički Komorni zbor "Pro musica" sudjelovao je 11. studenog 2006. godine u Beogradu na 12. Festivalu duhovne glazbe "Zborovi među freskama". Na Festivalu se natjecao 31 zbor u različitim kategorijama. U svakoj kategoriji proglašen je jedan pobjednik, a dodijeljena je i jedna posebna pohvala. Subotički Zbor je izveo djela Mokranjca, Ilića, Vidakovića, Hristića, Palestrine i Mendelsona.

Po prijedlogu festivalskog žirija, Savjet Festivala je "Pro musici" dodijelio u kategoriji velikih zborova (više od 40 članova) posebnu pohvalu, a u kategoriji za istraživački rad posebnu pohvalu je dobio i **mr. Csaba Paskó** za istraživački rad i izvođenje djela suvremenih autora duhovne glazbe.



Predsjednik žirija bio skladatelj **Minta Aleksinački**, a članovi protorej - stavrofor **Čedomir Vučković** i dirigent **Aleksandar Spasić**.

K. Č.

SOMBORSKI JUBILEJ ZLATA VRIJEDAN

Dvodnevnim aktivnostima u Hrvatskom domu i velikoj vijećnici Gradske kuće Hrvatsko kulturno umjetničko društvo "Vladimir Nazor" iz Sombora obilježilo je vrijedan jubilej - 70 godina postojanja. Ova Udruga je osnovana davne 1936. godine pod nazivom Hrvatsko kulturno društvo "Miroljub", a ime je dobila po glasovitom pjesniku, svećeniku Anti Evetoviću Miroljubu. Tijekom Drugoga svjetskog rata Društvo je u okupiranom Somboru radilo pod teškim uvjetima, da bi mu potkraj rata, u svibnju 1944. godine, bio zabranjen rad. U lipnju 1945. godine, na obnoviteljskoj skupštini, Udruga je preimenovana u "Hrvatski prosvjetni Dom", da bi u travnju 1949. godine promijenila naziv u Hrvatsko kulturno prosvjetno društvo "Vladimir Nazor". Odrednica *hrvatsko* brisana je iz naziva Društva u prosincu 1957. godine, a današnji je naziv, Hrvatsko kulturno umjetničko društvo "Vladimir Nazor" dobilo na Saboru Društva, održanom 20. svibnja 2001. godine. U petak, 1. prosinca, susretom pjesnika Lira naiva 2006. započela je središnja proslava jubileja, a istog dana održane su i Izložba bijelog veza i Prodajna izložba slika sa kolonije "Colorit". U subotu, 2. prosinca, u 11,00 sati, u Velikoj vijećnici SO Sombor održana je svečana akademija, na kojoj su brojne zvanice iz oblasti politike, diplomacije i kulture upoznati s poviješću i radom Društva, te s njegovim značenjem za očuvanje kulturne tradicije i zaostavštine Hrvata - Bunjevaca i Šokaca na ovim prostorima. Za brojne zvanice u popodnevnim satima je organiziran ručak u Hrvatskom domu. U 20 sati održana je večer glazbe, pjesme,



plesa, glume i stihova, uz sudjelovanje članova svih odjela "Nazora", te gostiju iz Bačkog Monoštora, folkloriša KUDH-a "Bodrog". Publika je ispunila veliku dvoranu Hrvatskoga doma i osobito toplo pozdravila goste iz Republike Hrvatske: načelnik Općine Rešetari **Alojza Kovačevića**, ravnatelja OŠ "Ante Starčević" **Nikolu Batala** i predsjednika KUD-a "Podgorec" iz Sesevskog Kraljevca **Sinišu Škvorca**. Sam kraj priredbe bio je veličanstven. Svi sudionici programa izveli su zajedničku završnu točku - pjesmu "Ne dirajte mi ravnicu", a osobito je lijepo bilo čuti kako tu pjesmu skupa s izvođačima pjeva i cijela dvorana.

Ivan Andrašić

"Tkanje i vezovi" u Vinkovcima

U Gradskom muzeju u Vinkovcima, održana je 21. studenog projekcija dokumentarnog filma "Tkanje i vezovi" autora **Rajka Ljubiča** i **Grge Piukovića**.

Film koji je posvećen izradi materijala za tkanine, kao i tradicionalnim načinima izrade tkanja i vezova među Hrvatima Bunjevcima u subotičkom kraju, bio je veoma toplo primljen od vinkovačke publike. Dobrom prijemu filma osobito je pogodio ambijent u kojem je projekcija održana: u dvorani



stalne postavke Etnografskog muzeja. U nebrojenim vitrinama i u "Šokačkoj sobi" gotovo isti predmeti kao i na filmu svjedočili su o zajedničkoj kulturi i istim korijenima naroda s lijeve i desne strane Dunava.

Monografiju vezanu uz film "Mili rode, čuvaj blago svoje" predstavio je **preč. Andrija Kopilović**, ispred Instituta "Ivan Antunović" koji je izdavač monografije, a o filmu je govorio redatelj **Rajko Ljubič**.

U subotičkom izaslanstvu bili su i **preč. Andrija Anišić**, **Grgo Piuković**, **Jelica Piuković** i **Grgo Kujundžić**.

Domaćin ove uspjele prezentacije bio je gospodin **Silvio Jergović** ispred Hrvatske matice iseljenika - podružnica Vukovar, te ogranak Matice hrvatske Vinkovci i Gradski muzej Vinkovci. /RLJ/LJD/

HUK "Lajčo Budanović" u Gunji

Na poziv KUD-a "Graničari" iz Gunje kod Županje (R. Hrvatska), članovi Hrvatske udruge kulture "Lajčo Budanović" iz Male Bosne, gostovali su na njihovoj manifestaciji "Katarinsko veče", koja se održava uoči sv. Kate. Ovo je uzvratni posjet s obzirom da su članovi KUD-a "Graničar" boravili u rujnu u Maloj Bosni na manifestaciji "Mladost pleše".

Prigodom posjeta Gunji, u subotu 18. studenog, članovi dječje i starije folklorne skupine HUK-a "Lajčo Budanović" predstavili su se tamošnjoj publici koreografijama "Dičje sigre" (najmlađi), bunjevačkim igrama i koreografijom banatskih igara (stariji). Na otvorenju priredbe mlađi i stariji folkloriši otpjevali su "Vilu".

Domaćini su, oduševljeni našim gosotprimstvom, inzistirali na našem ostanku do sljedećeg dana kada smo skupa s domaćinima, u nedjelju 19. studenog, otišli na sv. misu u njihovu prekrasnu crkvu. Crkva je u modernom stilu, izgrađena odmah pokraj stare, a posvećena je sv. Jakovu.

Po povratku kući, istoga dana navečer članovi Udruge su sudjelovali u proslavi 75. obljetnice naše župe Presvetoga Trojstva u Maloj Bosni.

S. D.

Filmovi Rajka Ljubiča u Đurđinu

Filmovi "Tkanje i vezovi" i "Jeka moga ditinstva" prikazani su 8. prosinca u župnoj dvorani u Đurđinu. Projekciji je uz redatelja **Rajka Ljubiča** nazočio i njegov suradnik u organizaciji filma **Grgo Piuković**, a filmove je gledao veliki broj Đurđinčana.

Dokumentarni film "Tkanje i vezovi" i igrani film "Jeka moga ditinstva" dragocjeni su plod rada g. Ljubiča i njegovih suradnika na očuvanju naše narodne baštine i prezentacije divnih narodnih običaja, nošnji i vjere bačkih Hrvata.

Klara Dulić



“ŠOKADIJO DOK TI IME TRAJE”

Velika dvorana Doma kulture u Sonti u subotu, 25. studenog, bila je carstvo Šokadije. Sad već možemo reći tradicionalna folklorna manifestacija, peta za redom “Šokačka večer 2006”, u organizaciji Kulturno prosvjetne zajednice Hrvata “Šokadija”, okupila je preko 300 gledatelja, koji nisu štedjeli dlanove, a u pojedinim točkama čak su i zapjevali skupa sa sudionicima programa. Pored organizatora i domaćina, svoj doprinos uspjehu priredbe dali su gosti iz Hrvatske - KUD “Horvati” iz Zagreba, KUD “Bektež” iz istoimenog mjesta u zapadnoj Slavoniji, Šokačka grana iz Osijeka, te domaći HKUD “Bodrog” iz Bačkog Monoštoru, HKUPD “Dukat” Vajska-Bođani i OKUD “Ivo Lola Ribar” iz Sonte. Publici su predstavljani i članovi dječjeg tamburaškog orkestra OŠ “Ivan Goran Kovačić” iz Sonte, a osobito glasno, “pljeskom do stropa”, nagrađena su dvojica recitatora, **Denis Klecin** i **Filip Kuruc**, koji su ove godine prvi put sudjelovali na Pokrajinskoj smotri recitatora na hrvatskom jeziku u Subotici i bili među najboljima. Već sama pozdravna riječ predsjednika “Šokadije” **prof. Zvonka Tadijana** bila je pravo osvježenje. Umjesto suhoparnog pozdravljanja i nabranjanja gostiju, čuli smo jedan ležeran monolog, sa stavljanjem akcenta na čestitku imendana svim nazočnim Katama. Kako i priliči, folklorni dio programa otvorili su uz neizbježno “Faljen Isus i Marija, tako piva Šokadija” i zatvorili amanetom “Šokadijo dok ti ime traje, čuvat ćemo tvoje običaje” članovi folklornog odjela domaćina, a između tih točaka, kroz pismu, igru i divan nadahnuti gosti su nas vodili od Monoštoru, preko Vajske i Sonte, preko ravne Slavonije, pa sve do Zagreba, odnosno Prigorja. Ovogodišnjoj manifestaciji snažan pečat su dala djeca, koja su svojim nastupima osvojila simpatije publike, ali isto tako toj publici pokazala i da naše udruge imaju pravo bogatstvo u gradnji lijepe budućnosti. U okviru ove manifestacije istog dana je u prostorijama seoske knjižnice otvorena likovna i etno izložba, koju su priredili članovi likovnog i etno-odjela “Šokadije”, a pod pokroviteljstvom Pokrajinskog tajništva za upravu, propise i nacionalne manjine.

Među gostima su bili predsjednik općine Apatin **dr. Živorad Smiljanić**, konzulica Generalnog konzulata RH u Subotici **Iva Aranjoš**, sončanski župnik **vlč. Željko Augustinov**, predsjednik Savjeta MZ Sonta **Antun Zlatar**, tajnik **Tomislav Silađi**, direktor i glavni i odgovorni urednik Hrvatske riječi **Zvonimir Perušić**, član IO HNV-a **Joza Kolar**, predsjednica Šokačke grane iz Osijeka **dr. Vera Erl**, **prof. Zdenko Samardžija**, vijećnik HNV-a iz Sonte **Andrija Ađin**, predsjednik MO DSHV-a **Stipan Silađev**, te predstavnici Kulturnog centra i Narodne biblioteke iz Apatina, institucija kulture iz Budrovaca, Vajske i Bačkog Monoštoru.

Ivan Andrašić

Obiteljski susreti i tribine mladih u Bačkom Monoštoru

U župi “Sv. Petra i Pavla” u Bačkom Monoštoru dva su mjesna događaja koji okupljaju vjernike. Tako još od studenog 2005. godine jedanput mjesečno pohodi nas **preč. dr. Andrija Koplilović** iz Subotice. Bački Monoštor voli još odavno i rado se vraća u njega.

Obiteljski susreti održavaju se nedjeljom u 16 sati kada se imaju priliku okupiti oni koji žele produbiti svoje vjersko znanje, poslušati koji zgodni savjet te susresti se s braćom i sestrama na ovom lijepom predavanju, odnosno druženju. **Preč. Koplilović**, na molbu vjernika, održao je više predavanja vezanih

za obiteljski tematiku, a jedno od posljednjih bilo je liturgijske naravi - “Zašto ići na svetu misu?”

Nedjeljom u 18 sati dolazi omladina i rado sluša nadahnute riječi predavača iz Subotice koji su trudi što više aktualizirati Božju riječ i tako, kao svećenik, pomoći što više mladima na njihovom putu traženja Boga.

Radujemo se iskreno dolasku našega gosta **preč. Andrije Koplilovića**, koji svako svoje predavanje - kako smo to uspjeli vidjeti - započinje blagim osmijehom!

Marina Ivošev

ŽENA KREPOSTI



Jedna latinska mudra izreka kaže - O pokojnicima samo najbolje. Slažem se s njom Ali i da nisam čuo za nju, o + **Mariji I. Ivandekić** mogu reći samo dobro i riječ zahvale.

Teta Mara, kako su je mnogi zvali, bila je osoba biblijskih kreposti. Iz nje je zračila smirenost, vedrina i odlučnost. Velika njezina ljubav bila je katolička vjera, naš narod, njezina rodbina i dragi Đurđin.

U povijesti naše župe, naroda i Crkve ostat će zapamćena kao velika umjetnica u izra-

di slika i simbola u tehničarstvu. S prijateljicom + **Katom Rogić**, a kasnije i sama, izradila je brojne slike i simbole religioznog karaktera od slame. Njezina djela krasi Vatikanski muzej, papinsku kuću odmora Castel Gandolfo, subotički biskupijski muzej, muzej župe Đurđin a mnoštvo je slika po privatnim zbirkama. Posebno mi je drag Križni put u tehničarstvu u našoj đurđinskoj crkvi Sv. Josipa Radnika. On će svjedočiti dok bude Đurđina - o velikoj vjeri i ljubavi + Marije I. Ivandekić.

Teta Mara ništa nije prepuštala slučaju a posebno vjerske dužnosti i brigu za dušu. Redovito je bila na nedjeljnoj Euharistiji, rado i često je primala sakramente. Kao pridnjak vodila je jedan od kruničarskih vijenaca. A kada je teško oboljela - u pratnji svoje nećake Jelice - došla je u Crkvu i vjernički svjesno primila sakramente poputbine. Njen komentar je bio: “Idem u bolnicu. Najbolje da budem spremna.”

Sestrica smrt pohodila je Mariju 5. prosinca u večernjim satima u 88. godini. Od njezinih zemnih ostataka oprostili smo se 7. prosinca na groblju u Starom Žedniku. Sprovođene obrede predvodio je dr. Ivan Pénczes, subotički biskup. Od pokojnice su se oprostili župnik Lazar Novaković, dr. Andrija Koplilović u ime Instituta Ivan Antunović, Branko Horvat u ime Slamarske kolonije i HKPD “Matija Gubec” iz Tavankuta te Marina Iv. Ivandekić u ime HKUD “Đurđin”. U govorima su evocirane kreposti koje su vodile + Mariju kroz život, kao i ponos i radost što smo je poznavali.

Gospodin Isus - čije darove nije zakopala, već umnožila, neka joj udijeli mjesto u svojim prostranstvima svjetla i mira.

Lazar Novaković

Književna večer

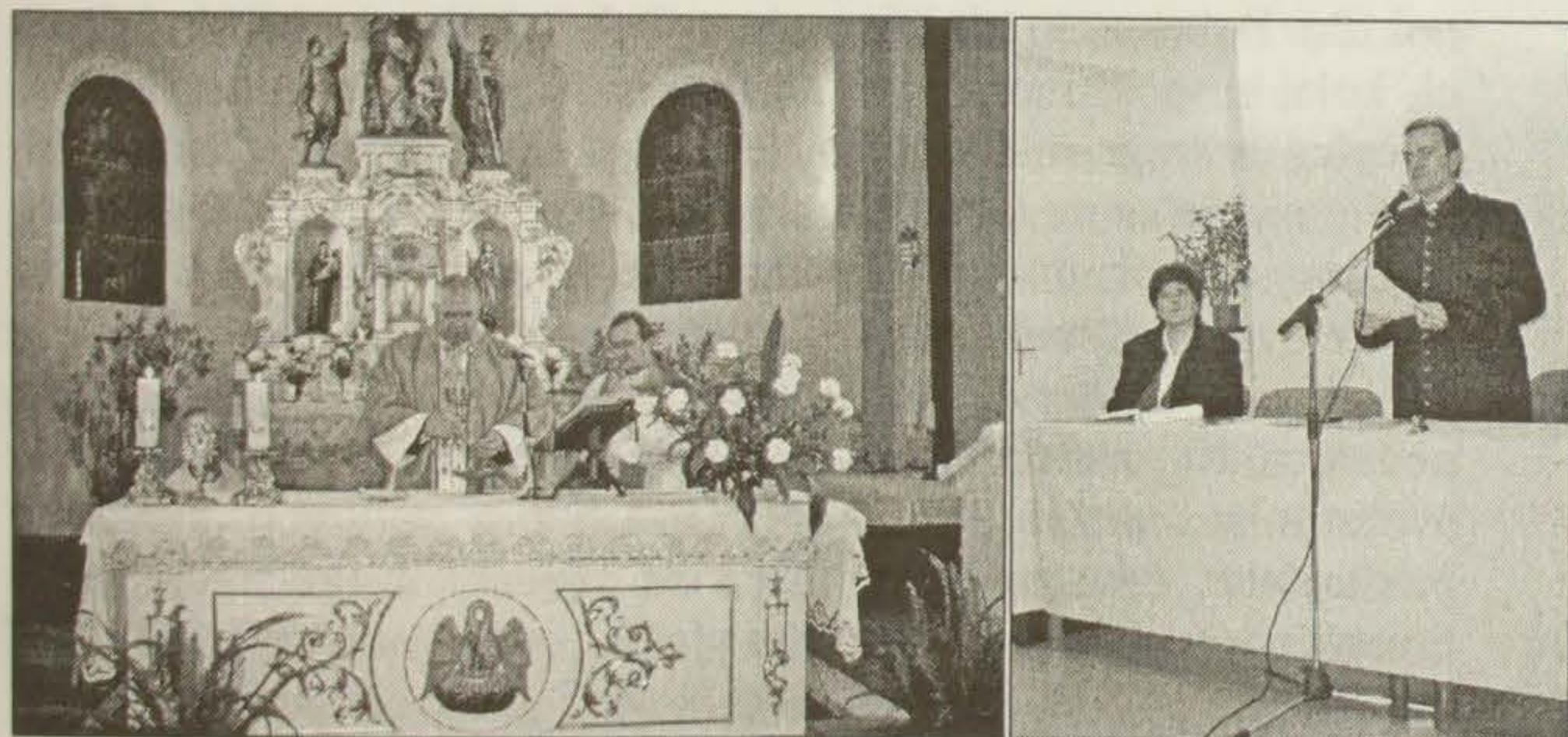
Jakovu Kopiloviću

U povodu desete obljetnice smrti pjesnika **Jakova Kopilovića**, u ponedjeljak 11. prosinca, priređena je književna večer u Spomen kući prof. Bele Gabrića. Stihove su govorili recitatori Hrvatske čitaonice nakon čega je prikazan film **Rajka Ljubića** o životu pjesnika. Dirljivoj atmosferi pridonijeli su i subotički pjesnici, sudionici "Lire naive" te je dogovoreno njihovo buduće mjesečno susretanje na istom mjestu. /K. Č./

Dani Matice hrvatske u Bačkoj

Ogranak Matice hrvatske u Subotici priredio je tijekom skoro mjesec dana program naslovljen "Dani matice hrvatske u Bačkoj", od 20. studenog do 11. prosinca 2006. Niz književno-likovnih priredbi započeo je koncertom Subotičkog tamburaškog orkestra pod ravnanjem **Stipana Jaramazovića** 20. XI. U Čitaonici Gradske knjižnice u Subotici održano je predstavljanje osječkog ogranka Matice hrvatske 21. XI., a subotičkoj su se publici predstavila i dva osječka književnika, **prof. dr. Bogdan Mesinger** te tajnik osječkog ogranka Matice hrvatske **Josip Cveniće**. U srijedu, 22. XI. u vestibulu Gradske kuće otvorena je izložba akvarela **Vladimira Džanka**, likovnog umjetnika iz Osijeka. U subotu, 25. XI., predstavljena je biblioteka "Stoljeća hrvatske književnosti" u HKUD-u "Vladimir Nazor" u Somboru. U Velikoj dvorani HKC "Bunjevačko kolo" u Subotici, 27. XI. predstavljen je rukopis "Kulturna povijest bunjevačkih i šokačkih Hrvata" **dr. Matije Evetovića**. Književna večer **Jasne Melvinger** i **Petka Vojnića Purčara** održana je u petak, 1. XII. u Velikoj dvorani HKC "Bunjevačko kolo" u Subotici. Sljedećeg petka, 8. XII., također u Velikoj dvorani HKC "Bunjevačko kolo" u Subotici priređena je književna večer **Lazaru Merkoviću**.

Program je završen 11. prosinca, u Gradskom muzeju u Subotici gdje je otvorena izložba "Pozdrav iz Osijeka - Osijek na starim razglednicama". /K. Č. /



Dr. Andrija Kopilović i preč. Andrija Anišić sudjelovali su ove godine na proslavi Dana biskupa Ivana Antunovića u Aljmašu (Mađarska)



Započeli radovi na gradnji Bogoslovije "Augustinianum" u Subotici

MOLBA PRETPLATNICIMA

Na kraju ove godine želim zahvaliti svima koji su na bilo koji način podržali i poduprli naš rad. Priveli smo još jednu godinu kraju s dvanaest objavljenih brojeva. Od prvog broja pa do posljednjega 146. trudili smo se "podvoriti" vas lijepim i korisnim štivom. Koliko smo u tom uspjeli ne znam. Sve je manje Vaših pisama i osvrta. Činjenica je da se naklada smanjila. Sve je manje onih koji čitaju, a sve više onih koji samo gledaju (TV, Internet...). U tom smislu i naš "Zvonik" kao pisani medij prolazi krizu. Ovim kratkim obraćanjem želim apelirati na sve naše vjerne čitatelje da ne posustanu i ne odustanu od čitanja. Zahvaljujem svim svećenicima za svaku poslanu vijest, narudžbu, uplatu... Bez vas je "Zvonik" nemoguće distribuirati. Isto tako zahvaljujem svima koji su nam poslali svoje priloge. Vijesti ali i drugi prilozi čine "Zvonik" zanimljivijim a "Zvonik" događanja iz Vaših župa ili iz bogatstva Vašega srca čini dostupnim mnogima u raznim krajevima ne samo naše biskupije nego i diljem svijeta.

No, moram, ipak, sa žaljenjem konstatirati da već punih dvanaest godina radimo amaterski, uglavnom u noćnim satima. Radimo u stalnoj napetosti i uz trajni manjak financijskih sredstava. Tu situaciju pogoršavaju **MNOGI** koji **NE PLAĆAJU "ZVONIK" NA VRIJEME**. I sada trenutno kod raznih dužnika je oko 7000 EU a istovremeno nismo u mogućnosti platiti tri broja, a sada već i ovaj, četvrti broj a imamo i drugih dugova. Stoga lijepo molim ali i apeliram da **SVI KOJI SU DUŽNI** dostave novac Uredništvu **ŠTO PRIJE**. Nikom nije određeno koliko brojeva mora naručiti i prodati, zato novac za prodane primjerke dostavite što prije. Troškovi poštarine sada već iznose oko 30.000,- dinara i ponekad ne možemo poslati "Zvonik" na vrijeme jer nemamo novaca. Posebno pozivam čitatelje iz Crne Gore da razmisle o daljnjoj pretplati, budući da je sada poštarina za Crnu Goru po međunarodnoj tarifi, tako da ćemo u idućoj godini i pretplatnike iz Crne Gore svrstati u pretplatnike iz inozemstva. Pretplata za jedan primjerak "Zvonika" za inozemstvo iznosi 40 EU godišnje.

Svojevremeno smo se dogovorili a i pismeno sam na to podsjećao, da "Zvonik" plaćate redovito, svakoga mjeseca. Ima par župa koje su platile "Zvonik" u pretplati, što je još bolje. Pokušajte s pretplatom. Pretplatu primamo do 31. siječnja. Cijena će biti povećana za 10 dinara, tako da će "Zvoniku" u 2007. godini biti 100 dinara po primjerku a godišnja pretplata 1200 dinara.

Još jedan razlog ovomu apelu je i taj što ću uskoro predati "palicu" novom uredniku. Nije u redu da mu predam praznu kasu i dugove. Ako Bog blagoslovi, novi urednik će preuzeti dužnost sa 151. brojem.

Još jednom zahvaljujem svima na suradnji i podršci i molim dužnike da **HITNO** pošalju novac. Isto vrijedi i za prodane Zidne i Džepne kalendare.

Nekada smo, dok su uplate stizale redovito, uspjeli od novca koji imamo objaviti ne samo "Subotičku Danicu" nego i po neku knjigu. U posljednje vrijeme to je nemoguće jer smo stalno u dugovima.

U nadi da ćete me razumjeti i poslušati, unaprijed svima zahvaljujem i želim svima puno radosti za **BOŽIĆ** i puno Božjeg blagoslova u Novoj godini.

Andrija Anišić
glavni i odgovorni urednik



Slavlja u Irigu

Oduvijek iriška župa (jedina s đakovačkom župom) slavi svog zaštitnika - Svi Svete. Uz mnoštvo svijeta, gostiju i dragih bivših Irižana, slavlje je predvodio i pozvao nas na svetost kao svake godine **o. dr. Tadej Vojnović**, OFM iz Novoga Sada. Misa je služena za sve župljane, ali i za **+Jelu Antolović**, **+Jožiku** i **Helenu Vizmeg**, **+Ivana Madi**, **+Mariju Koljđeraj**, **+Ilku Vizmeg**, **+obitelji Vizmeg** i **Čokljat**, te zahvala za ostanak na životu poslije prometne nezgode a prinosi pravoslavna majka **Mira Martić**, za sina, snaju i unuke: **Nevena** i **Sanju**, unuke: **Helenu** i **Magdalenu**. Poslije svete mise posjetili smo naša groblja: u Šatrincima već godinama župnik predvodi liturgiju riječi na groblju i sam čin blagoslova grobova, dok za to vrijeme pater Tadej ide u Vrdnik na groblje, a poslije podne posjećujemo zajedno groblje u Irigu.

Od 1982. uz patrona župe, iriška crkva slavi dan blagoslova ove župne crkve 5. studenog - sve svete srijemske mučenike. Na ovaj dan su nam gosti i naši dragi svećenici dekanata. Svake pete godine (1985-1990-1995-2000-2005) slavimo velike godine, kao i prošle godine: Veliki Jubilej (uvoditelj ovih slavlja je župnik), o čemu je "Zvonik" opširno izvješćivao. **Mons. Đuro Gašparović**, pomoćni biskup i generalni vikar za Srijem bio je te večeri dragi gost i tom prigodom uputio svoju blagu i dragu pastirsku riječ ovoj maloj zajednici. Uz našeg biskupa i domaćeg župnika slavlju se pridružio župnik inđijski, **preč. Stjepan Klaić**, rođen u St. Perkovicima (RH).

Župnik **Blaž Zmaić** je 6. 11. bio u Đakovu s velikim brojem svećenika i biskupa, koji su prošli kroz đakovačko sjemenište. Proslavljena je 200. obljetnica ovog sjemeništa. Među svećenicima i biskupima bilo je svećenika iz Subotičke i Zrenjaninske biskupije koji su tamo završili svoj studij.

U Šatrincima smo se 17. 11. oprostili od našeg starog grobara **Ivana Slobode** (77), kojega smo najviše susretali na groblju. Tolikima je spremio tjelesna počivališta, nikoga nije odbio i ni na koga se nije ljutio ni srdio!

Duhovnu obnovu za svećenike Srijema u vikarijatu u Petrovaradinu, u ponedjeljak 20. 11. predvodio je **prof. Ivica Čatić**, na temu "Molitva". Mladi svećenici (do 10 godina svećeničke službe) bili su na svojem susretu u Đakovu. Uz domaćeg pom. biskupa i gen. vikara u Vikarijatu su nas dočekali i portir **Mirko**, ekonom **Tomo**, kuharica **Anica** te novi kancelar Vikarijata **preč. Marko Loš**, župnik Petrovaradina II.

Slaveći sv. Katarinu (2 prisutne vjernice), slavili smo sv. misu za obitelj **Škuljan**, koju prinosi **Marica** i **Mile Dobrota**, veliki naši darovatelji crkve.

U Vrdniku je u posljednju nedjelju bila sveta misa za mladu, nedavno preminulu majku **Dragicu Pižem** a poslije podne smo sahranili mladu ženu i majku **Mariju Morela** (55), koja je umrla od teške i neizlječive bolesti.

Ljepše ne možemo završiti mjesec nego li blagdanom sv. Andrije, apostola koji je prepoznao svoj sretni trenutak, i svetom misom za pokojne članove obitelji **Petej**.

f. f.

Blagdan sv. Elizabete u Belom Blatu

Vjernici župe sv. Elizabete u Belom Blatu svečano su proslavili u nedjelju, 19. studenog svoju zaštitnicu. Sv. misi su nazočili i predstavnici škole i mjesne zajednice te predsjednici okolnih crkvenih općina: iz Mužlje **Márton Sándor**, iz Ečke **Antal Mezei** te iz Lukinog sela **Sándor Balanyi**.

Sv. misu je predvodio zrenjaninski biskup **mons. László**



Huzsvár. U svojoj propovijedi biskup se osvrnuo na okružnicu mađarskih biskupa u povodu 800. obljetnice rođenja svete Elizabete Ugarske, koju su biskupi nazvali srcem Europe zbog njene neograničene ljubavi prema najsiromašnijima, najbolesnijima i napuštenima, bez obzira na vjeru, narodnost ili društveni položaj. Posebno je istaknuo njenu ljubav prema suprugu i dječici, kojoj se potpuno posvetila, makar je već s 19 godina ostala udovica s troje malene djece. Kakav lijep primjer današnjim majkama, da se ne boje primati djecu iz Božjih ruku i odgajati ih zajedno sa suprugom u ljubavi prema Bogu i bližnjemu.

Za vrijeme svete mise djeca su oduševljeno i divno pjevala i sudjelovala u vjersko-kulturnom programu uz pomoć svojih učiteljica. Na sintisajzeru ih je pratila **Kristina Majer**. Za vrijeme svete mise pjevao je crkveni zbor, koji redovno pjeva na mađarskom i bugarskom jeziku za vrijeme svake nedjeljnje i praznične mise. Imaju redovno vježbe, koje vodi kantor **József Sándor**.

Poslije svete mise bila je prigodna akademija. Djeca osnovne škole su nas obradovala pjesmama i recitacijama o svetoj Elizabeti Ugarskoj, u čemu ih je vježbala i vodila učiteljica **Éva Pozsár**, uz podršku svog muža **Istvána**, predsjednika mjesne kancelarije.

Janez Jelen, salezijanac

Blagoslovljen dom majke Margite

U Mužlji je 8. studenog 2006. godine blagoslovljena kuća za dnevni boravak starih, bolesnih i nemoćnih osoba. Kuću je blagoslovio **o. Stanko Tratnjek**, župnik i direktor salezijanske zajednice u zajedništvu s **o. Janezom Jelenom** i **o. Zoltánom Vargom**. Tom činu prisustvovao je i lijepi broj starih, bolesnih i nemoćnih osoba. Kuća je mala i stara. Kuća će biti otvorena za susrete srijedom. Ovaj čin uzveličao je mali zbor prigodnom pjesmom, **Erzsébet Sötét** je recitala stihove a okupljene je pozdravio i čestitao na otvorenju kuće direktor Caritasa

Zrenjaninske biskupije **Tibor Hallmai**.

Dom nosi ime majke Margite, koja je bila majka sv. Ivana don Bosca.

Otvorenje ove kuće je početak ostvarenja novog programa koji će se ostvarivati u okviru župe a koji nosi naslov "Dnevna briga za stare osobe". **Aranka Somorai**, koja je inicijator i voditelj toga novoga programa zahvalila je ocima salezijancima na podršci i pozvala sve koji mogu pomoći i podržati taj program bilo radom bilo materijalno.

Janez Jelen

Blagdan sv. Nikole u Mužlji i okolnim selima

I ove smo godine svečano proslavili blagdan svetog Nikole - prijatelja i zaštitnika djece i omladine, u našim župama. Njegov dolazak smo proslavili u nedjelju, 3. prosinca 2006, i to u selima Ečka i Belo Blato, kao i u Mužlji.

U maloj crkvi svetoga Dominika Savia na Pjeskari su



djeca, mladi i odrasli dočekali svetog Nikolu prijepodne u 11 sati. Nikola je došao u pratnji velikih ministranata i pozdravio srdačno sve prisutne poslije svete mise. Nakon poticaja, da budu svi prisutni dobri ljudi, koji u duhu Isusove ljubavi po primjeru svetog Nikole pomažu bližnjima na duši i na tijelu, uslijedila je podjela darova. Svi su zadovoljni odlazili svojim kućama.

U glavnoj crkvi Presvetog Imena Marijinoga je bila još veća svečanost. Već za vrijeme svete mise je bila crkva puna djece, pa i onih najmanjih. Na kraju je došao sveti Nikola i pozdravio toplim riječima sve prisutne, a naročito one najmanje, kojih je bio lijepo broj. Naročito je bilo dirljivo kada su djeca pojedinačno recitirala i pjevala pjesmice u čast svetom Nikoli. U lijepom broju smo vidjeli i cigansku dječicu, koja su se još posebno obradovala paketićima.

Janez Jelen

MILLENNIUM
PC CENTAR & GSM CENTAR

Čestit Božić
Sretna Nova Godina

TEL monitori od 14.999 din

računari na kredit
garancija do 3 godine
plaćanje karticama

VISA

kredit na 6-12-24-36 meseci

Tel 024/527-343 M.Gupca 13. & Tel 024/551-353 Prvomajska 6.
www.millenniumgsm.co.yu

SUBOTIČKA DANICA 2007.

Zajedno s ovim brojem "Zvonika" iz tiska je izišla i *Subotička Danica za 2007.* godinu. Na tri stotine stranica donosimo mnoštvo znanstvenih, teoloških, poučnih, zanimljivih i korisnih članaka.

Po prošlogodišnjoj cijeni od 300 dinara *Subotičku Danicu* možete nabaviti u svim župnim uredima hrvatskog govornog područja Subotičke biskupije, u franjevačkom samostanu u Subotici i Karmelskom samostanu u Somboru ili je naručiti u Uredništvu "Zvonika" i u župnom urdu sv. Terezije, Harambašićeva 7, 24000 Subotica (tel.: 024 600-240).

Iz sadržaja

PAPA GOVORI CRKVI I SVIJETU

Deus Caritas est - iz prve enciklike pape Benedikta XVI.

DUHOVNOST

Dr. Andrija Kopilović: Crkva i odgoj mladih

Mr. Mato Miloš: Majka Marija Terezija od sv. Josipa (nova blaženica)

Željka Zelić: Individualna odgovornost i solidarnost u korelaciji s problemima siromašnih i gladi u svijetu

Andrija Anišić: Ljubav

O. Ante Stantić: Osobno sjećanje na slugu Božjega o. Gerarda Tome Stantića

EKUMENIZAM

NARODNO BLAGO

Ivan Petrekanić: Sigre

Ivan Andrašić: Karbine

ŠTIVO ZA TRENUTKE ODMORA

Balint Vujkov: Baba putuje u raj

Gabrijela Buljovčić: Dulićevi u pripovitkama

Matija Dulić: Dužijanca (igrokaz)

Željka Zelić: Bezdani (iz neobjavljenog drugog romana)

KORISNO

Prim. dr. Marko Sente: Akutna upala sinusa

Stjepan Beretić (priredio): Korisni savjeti

Milivoj Prčić: Mioljska noć; Majkina bašča, Kunova slama; Gospe Sinjska (4 pjesme za čitanje)

MLADI (Prilozi mladih)

MALA DANICA (Prilog za djecu)

OBITELJ

Dr. Antun Lisec: Iz kuta katoličkog liječnika

V. H.: Običan dan

Željka Zelić: Važnost dojenja

Slastice od sezama za snagu i vitalnost

KULTURA

Stjepan Beretić: Životni put Đure Arnolda

Dr. Petar Vuković: Jesu li Bunjevci Hrvati?

Katarina Čeliković: Obitelj i svjetonazor sačuvali govor (razgovor s akademikom Antom Sekulićem)

Ivan Pal Sztrilich, DI: Sesta Marija Roza Anuncijata Kopunović i njeno doba

OBLJETNICE

NAŠI POKOJNICI

KRONIKA (priredio Franjo Ivanković)

PJESME (25 raznih autora)



Piše: Goran Vilov

Moje stvaranje

Misao... Da, u početku bijaše misao. Izgleda da je ona izvor svemu. Misao? Čija misao? Teško je to znati... Neka svatko nađe svoj odgovor. Svatko, naime, u sebi ima sposobnost pronaći put, onaj put kojim treba ići i na čijem se koncu nalazi ono što nazivamo blaženstvom, smiraj bića. Za tim svatko žudi.

Putnici, istraživači, mislitelji. To smo mi. Neki od nas su sve to ali u većoj mjeri od ostalih. Oni imaju pokretačku snagu, oni su je pronašli. Perspektive mijenjaju naše razmišljanje. Otkriti druge "kutove" motrenja zadaća nam je zajednička. Ima onih koji ne razmišljaju. Nemaju potrebe, naime, jer su zadovoljni ograničenošću koje su uživatelji. Malo tko će biti na put spreman poći.

Odgovori su ispred nas i oni su dostižni. Potreban je katkada dug put do njih. "Zatrovani" smo oblicima življenja koji nas unazađuju. "Otrov" nas čvrsto zna svezati. "Koprcajem" se izvlačimo. Ne znam da li je moguće potpuno se otrgnuti zagrljaju koji nas veže za sebe, ali znam da to moramo pokušati učiniti. Oslobođenje treba čovjeku. Čovjek ne vidi dobro, on je slijep. Kad progleda, spoznaje će ga zauvijek promijeniti. Bit će iznad svih ostalih, zarobljenih.

Kao da je premalo momenata koji nas osvješćuju. Zaiskri katkad dobar trenutak, no često je prekratak. Za početak, otkriti nam je put do toga. Sabirati momente, razmišljati o njima i slušati osnovni glas srca - to je put do toga. Iskustva nam pomažu. Vrijeme je potrebno. Spoznaje su moguće. Čudesa su moguća. Drugi zakon vlada kozmosom. Put do njega je prihvaćanje, a prihvatiti znači gledati u drugu stvarnost licem u lice. U mislima je ključ. Znati razmišljati, za pohvalu je.

Gdje sam bio prije nego se pojavih na ovoj zemlji
rođenjem iz utrobe majke kao beba?

Da li stigoh iz dimenzije druge?

Da li tamo bijah netko ili nešto?

Zašto se toga sjetiti ne mogu?

Zašto mislim da sam prije postojao?

Zato jer osjećam da nikad neću i ne mogu umrijeti?

Zato jer tako jako volim život, zato jer vječno živjeti želim?

Kršćanin odgovore zna. Oni ga umiruju i čine radosnim.

Prije nego bijah postavljen na ovu zemlju,
postojao sam i netko je na me pazio.

Postojao sam u umu, u mislima moga vječnog Tvorca,
ljubeznoga Stvoritelja kao krasno djelo!

Krasno djelo ja sam, za krasotu stvoren.

To je moje određenje, to mi je poziv,
to je san koji sniva o meni moj Stvoritelj.

I jesam li njegova uspješno zamišljena tvorevina?

Jesam li postao njegovo živo ostvarenje sna

ili sam ružna slika toga sna, lutalica bez smisla, "boem"?

Još uvijek divan postati mogu, još uvijek mogu
zadiviti Stvoritelja moga lijepoga, dobrog!

Da, moje biće posvećujem njemu, želim biti
uistinu svetojstanište Božje, svetojstanište onoga
Svetoga po čijoj volji svetoj dođoh s ljubavlju na ovaj svijet.

Ja sam miran i radostan jer znam tko to odvijeka misli na me.

Imam Oca gore na nebesima koji na me uvijek misli
i onda kada svjestan toga nisam i onda kada sumnjam.

Na dlanu svome moje ime urezano nosi i zauvijek će
ljubiti to ime moje, zauvijek će ljubiti mene.

Kako ga ne bih volio čitavim srcem, umom i dušom?

Obećajem ti, Stvoritelju moj, svoju vjernost i ljubav
dokle disao budem ja.

SJEĆANJE NA ČLANOVE HKPD "MATIJA GUBEC"

U posljednjoj nedjelji u crkvenoj godini, na svetkovinu Krista Kralja, unatrag nekoliko godina služi se sv. misa za sve žive i pokojne članove HKPD "Matija Gubec". U okviru proslave 60. obljetnice od osnutka ovog Društva, mladi u narodnoj nošnji nazočili su na sv. misi, a potom su članovi HKPD "Matija Gubec" obišli grobove **Ivana Prčića Gospodara, Vince Dulića i**



teta **Anice Balažević**, koji su sahranjeni u Donjem Tavankutu i položili cvijeće, pri tome se sjećajući i ostalih članova koji su svojim životom obilježili rad i postojanje ovoga Društva, doprinoseći očuvanju tradicije i običaja.

L. S.

GODIŠNJI KONCERTI HKC "BUNJEVAČKO KOLO"

"Trajla-la-la trajla-la doće sveti Nikola"

U nedjelju 3. prosinca, u Dvorani sportova u Subotici, održan je godišnji koncert dječjih skupina Ansambla narodnih plesova i pjesama Hrvatskog kulturnog centra "Bunjevačko kolo". Sudjelovalo je 360 djece, starosti od 3 do 14 godina. Nastupila su djeca iz Subotice, Starog Žednika, Đurđina i Bikova. Tamburaški orkestar Centra pratio je mlade plesače u svim točkama. /HR/

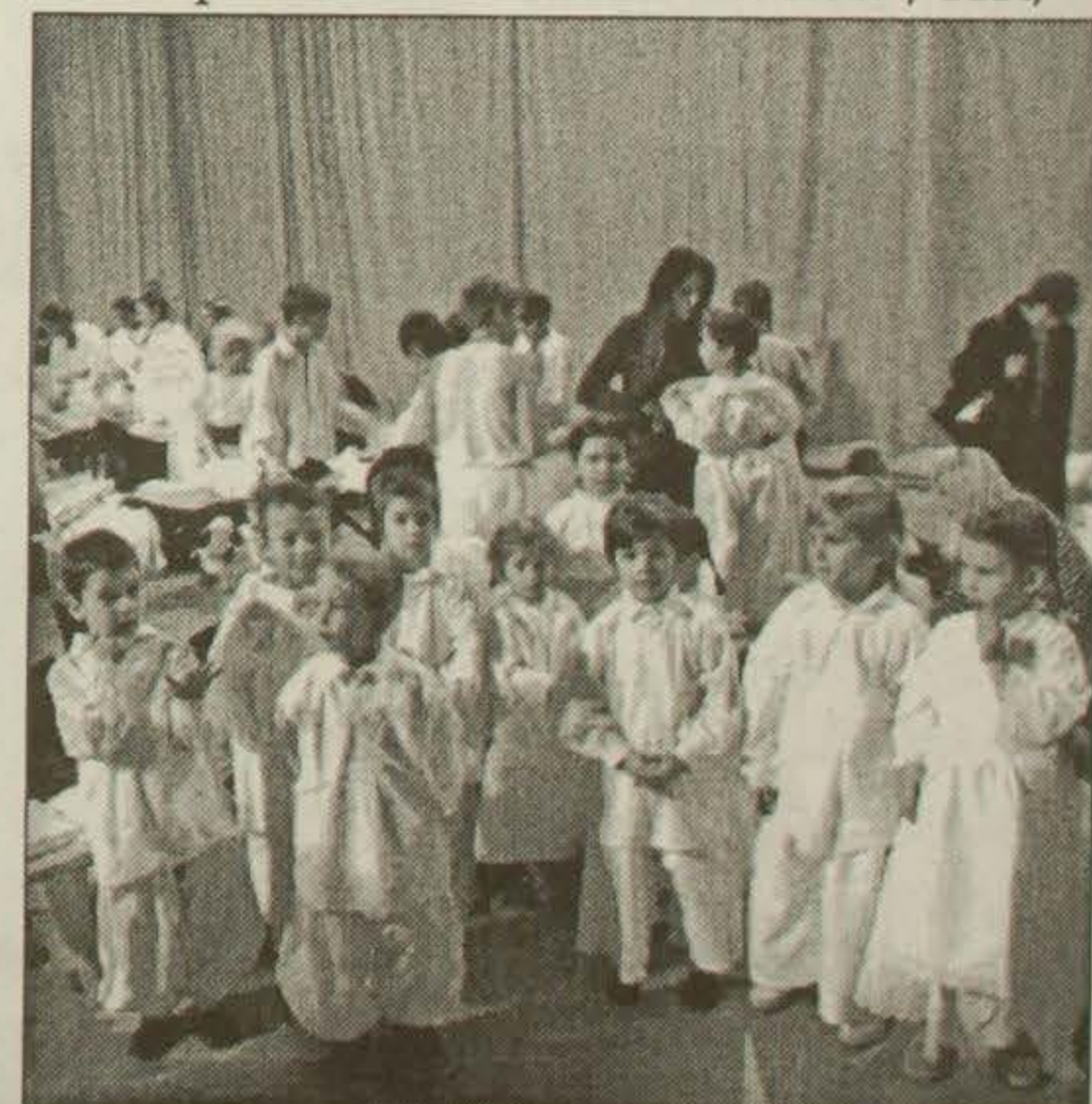
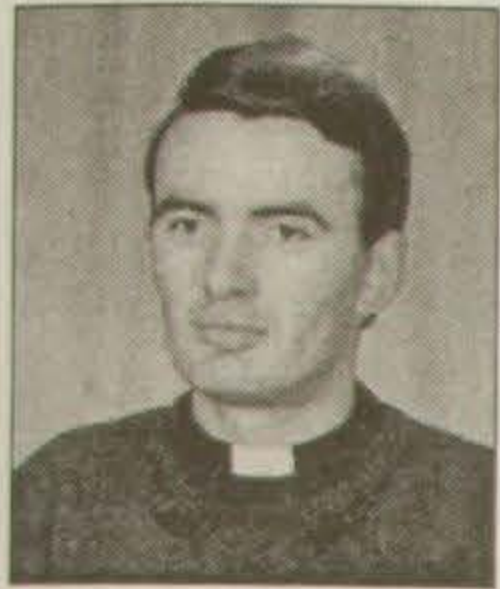


Foto: Hrvatska riječ



Uređuje: Franjo Ivanković

PAPA PRIMIO POGLAVARA ANGLIKANSKE CRKVE

Papa Benedikt XVI. primio je 23. studenoga u Vatikanu primasa Anglikanske crkve canterburyjskog nadbiskupa Rowana Williamsa. Svijet treba naše svjedočenje i snagu koja dolazi od zajedničkog naviještanja evanđelja. Golema trpljenja ljudske obitelji i nepravde kojima su pogođene tolike osobe predstavljaju žuran poziv našem svjedočanstvu i našem zajedničkom služenju, rekao je Papa primasu Anglikanske crkve. Sveti Otac podsjetio je kako se taj susret podudara s 40. obljetnicom posjeta ondašnjeg canterburyjskog nadbiskupa Michaela Ramseya s Pavlom VI. te kako je u odnosima između anglikanske zajednice i Katoličke crkve u međuvremenu postignut napredak u traženju vidljivog jedinstva. Nažalost, primijetio je Papa, nedavni događaji, osobito vezani uz svećeničku službu i neka moralna učenja,



uzdrnali su naše odnose i unijeli zbunjenost u odnose između katolika i anglikanaca. Naime, u Anglikanskoj crkvi odnedavno je dopušteno ređenje žena za biskupe, ređenje homoseksualaca za svećenike te su uvedeni obredi blagoslova za istospolne parove. Smatramo, rekao je Papa, da su ta pitanja od vitalne važnosti za naviještanje evanđelja u cjelini i da će rasprava koja se u vašoj

zajednici vodi o njima uvjetovati budućnost naših odnosa. On je, međutim, ujedno izrazio želju da će Anglikanska crkva teološkom dijalogu, u kojem je zabilježen visok stupanj slaganja oko raznih teoloških pitanja, i dalje posvećivati ozbiljnu pozornost. Nadamo se, nastavio je Benedikt XVI., da će anglikanska zajednica ostati utemeljena na evanđeljima i apostolskoj tradiciji koji sačinjavaju našu zajedničku baštinu i temelji su naše zajedničke želje za radom na punom i vidljivom jedinstvu. /IKA/

PAPIN SUSRET S KATOLIČKIM NOVINARIMA

Zadaća je katoličkoga tiska oblikovati javno mnijenje prema duhu Evanđelja, istaknuo je papa Benedikt XVI. primivši 25. studenoga u audijenciju sudionike susreta održanoga na poticaj Talijanskoga saveza katoličkih tjednika na temu "Katolici u politici: Slobodni ili raspršeni?" Papa je istaknuo ulogu biskupijskih časopisa ne samo u pastoralnome djelovanju Crkve, nego i kao vježbaonice za uspoređivanje ideja za razvoj građanske i crkvene zajednice. Cilj je katoličkoga tiska svima pružiti poruku istine i nade, te istaknuti događaje i stvarnosti u kojima je življeno Evanđelje, i u kojima pobjeđuju dobro i istina, poticaj je Svetoga Oca upućen ravnateljima i novinarima iz 160 biskupijskih novina, članova Talijanskoga saveza katoličkih tjednika, koji ove godine slavi 40. obljetnicu djelovanja. Nasuprot mnogolikome djelovanju upravljene prema uništavanju kršćanskih korijena zapadne civilizacije, posebna zadaća obavijesnih sredstava katoličkoga nadahnuća jest odgoj inteligencije i oblikovanje javnoga mnijenja prema duhu Evanđelja. Brzi razvoj sredstava društvenoga priopćivanja i napredna tehnologija na području medija nisu učinile uzaludnom službu biskupijskih novina, jer daju glas mjesnim zajednicama koje ne mogu naći odgovarajući odjek u velikim glasilima. Vaši su časopisi dragocjena sredstva informiranja i širenja Evanđelja. /IKA/

ZAPOČEO KANONSKI POSTUPAK BEATIFIKACIJE PROF. MARICE STANKOVIĆ

Prva javna sjednica otvaranja kauze za beatifikaciju utemeljiteljice prvoga svjetovnog instituta u Hrvatskoj prof. Marice Stanković održana je 16. studenoga u prepunoj dvorani Nadbiskupskog duhovnog stola Zagrebu, pod predsjedanjem zagrebačkog nadbiskupa kardinala Josipa Bozanića. U uvodnom govoru kardinal Bozanić istaknuo je veliku važnost toga čina. Postupak za njezinu beatifikaciju omogućit će bolje poznavanje ne samo njezina herojskog i mučeničkog života, nego i upoznavanje njezine karizme Bogu posvećenog života u svijetu, što je aktualno i za naše vrijeme, poručio je kardinal. Otvorenju procesa nazočile su mnoge ugledne osobe iz crkvenog života, brojni štovatelji prof. Marice Stanković, kao i još živuće osobe koje su je poznavale. Brojne okupljene članice instituta Suradnica Krista Kralja, što ga je ustanovila Marica Stanković, na poseban su način bile radosne i ponosne što konačno i njihova utemeljiteljica ide prema časti oltara te tako svima njezin primjer vjernosti Bogu, Kristu i Crkvi bude poticaj, ohrabrenje i uzor kršćanskog življenja. Otvorenju procesa nazočili su i zagrebački bogoslovi koji su svojim pjevanjem uzveličali svečanost. Nakon imenovanja postulatora kauze mr. Milana Pušeca u siječnju protekle godine, načelne potpore Hrvatske biskupske konferencije procesu beatifikacije na jesenskom zasjedanju, ovo-

godišnjih imenovanja teološke (21. veljače) i povijesne (20. ožujka) komisije, te izjava "nihil obstat" Kongregacije za kauze svetaca u Rimu (10. lipnja), kardinal Bozanić donio je 19. listopada odluku o otvaranju kauze i početku procesa te o uspostavi sudišta i imenovanju članova. Imenovani su: kao sudac delegat ordinarija mons. Vladimir Stanković, kao promicatelj pravde dr. Josip Šalković, kao bilježnik vlč. Mladen Škvorc i kao pridruženi bilježnik, kopist i arhivist Kata Bilandžija.

Marica Stanković, rođena je 31. prosinca 1900. i umrla u Zagrebu 8. listopada 1957., a njezin grob na zagrebačkom Mirogoju posjećuju brojni prijatelji i molitelji. Kao nastavnicu, i još više kao zauzetu sudionicu u katoličkom organiziranom radu s mladima, poletnu i uvjerljivu kako u pisanoj tako i u izgovorenoj riječi, istinitu u vjerničkoj dosljednosti života i rada, upoznali su je i u drugim krajevima Hrvatske. Crkva ju je 1942. odlikovala svojim visokom odličjem Pro Ecclesia et Pontefice, a komunistička vlast 1947. zatvorila i osudila na pet godina robljanja u Slavenskoj Požegi. Bliska suradnica bl. Ivana Merza u mladosti, surađivala je u svojim zrelim godinama s bl. Alojzijem Stepincem i dr. Franjom Šeperom. Uz njihovu je potporu uspjela osnovati prvi svjetovni institut u Hrvatskoj Suradnice Krista Kralja te 1953. doživjeti i njegovo crkveno priznanje. Izmučena dugogodišnjom patnjom umire već u 57. godini života, zračeci do kraja kršćanskom radošću i pouzdanim predanjem. Premda joj se ime do sloma komunizma nije smjelo spominjati u javnosti, njezina je uspomena sačuvana u mnogima, i sve više njih se utječe njezinu zagovoru.



Sveti Nikola, biskup

(* oko 280 + između 345 i 351.)

- dugim molitvama izmoljen ● novorođenče sklopljenih ruku ●
- školovao brojnu djecu ● baštinu razdijelio siromasima ● ošamario Arija ●
- srušio poganski hram ● s devetnaest godina svećenik ●
- naslijedio strica biskupa ● zaštitnik pomoraca ● pomaže oko udaje ●
- zaštitnik odvjetnika ● čuva od nepravdnog suđenja ●
- jedan od najdražih svetaca ● miljenik djece
- liječi reumu i neplodnost ● čuva od vatre ●

Sveti Nikola se rodio oko 280. godine u gradu Patara u rimskoj pokrajini Liciji u blizini današnjeg turskoga grada Kalkana. Umro je između 345. i 351. godine u gradu Myra (danas Kocademre u Turskoj). Roditelji mu dugo godina nisu imali djece. Nikolu su ustrajnom molitvom isprosili. Kažu da je već kao novorođenče sklapao ruke na molitvu. Kad je odrastao, školovao je siromašnu djecu. Postao je veliki čudotvorac. Jednom je blagoslovio tijelo spaljenog djeteta i ono je oživjelo, pa se štuje kao zaštitnik od požara. Kad mu je bilo 19 godina, istoimeni ga je stric i biskup zaredio za svećenika. Roditelji su mu umrli od kuge. Onda je rasprodao baštinu, a novac razdijelio među sirotinjom. Hodočastio je Nikola u Svetu Zemlju, a kad se vratio, izabran je za biskupa grada Myre. Bio je živahne naravi, i uvjereni borac protiv arijanizma. Priča se, da je za vrijeme 1. Nicejskog koncila čak čužio Arija. Znao je biti i pravi diplomatski posrednik. Više je Arijevih pristaša nagovorio da potpišu dokument sabora. Više je držao do samilosti nego do prava. Nikola je u gradu Myra razorio najveći i najljepši hram poganske zaštitnice pomoraca, božice Dijane. Zato je oko 310. godine bio zatvoren i mučen.

Zašto sveti Nikola nosi djeci darove

Jedan je bogati carski službenik, ostavši bez službe zapao u veliku bijedu, a odgojao je tri dobre kćeri. Nije ih mogao udati, zato što im nije mogao dati miraz. Stao ih je nagovarati da svojom ljepotom i mladošću zarade novac. Za tu je nakanu doznao sveti Nikola, a djevojke su žarko molile Boga da ih izbavi od beščasnog života. Nikola je čudesno



pomogao obitelji. U tri navrata je kroz prozor djevojačke kuće neopaženo ubacio po vrećicu zlatnika. Kad je došao s trećom vrećicom, zatekao ga je siromašni otac. Tim je novcem otac mogao spremi kćeri za udaju. Uzalud je Nikola molio da nikome ne kaže, otac je svima pričao o Nikolinoj dobroti. Prema jednoj drugoj legendi, Nikola je novac ubacio kroz dimnjak, pa je novac dospio u čarapu.

Čuda svetoga Nikole

Izbavio je od smrti tri čovjeka nepravredno osuđena na smrt tako što se u snu ukazao caru te ga zamolio da oslobodi osuđenike. Jednom je svojom rukom zaustavio krvnikov mač, pa su osuđenici izmakli smrti. Jedna se lađa našla u buri. U lađi su bila tri hodočasnika koji su iz Efeza nosili sveto ulje za

jednu kršćansku kapelu. Nikola se ukrcao na lađu, stišao buru i tako doveo lađu u sigurnu luku. Neka su tri mladića tražeći posao došla u ruke jednom mesaru koji ih je odlučio ubiti i samljeti za nadjev. Raskomadane ih je bacio u kacu. Biskup Nikola je došao mesaru i oživio trojicu momaka. Kad je u Miri zavladao glad, Nikola je isprosio od svakog trgovca pšenice po 100 lopata žita. Pšenica je bila utovarena u lađe, koje su je prenosile caru u Rim. Tako je spasio građane. Svojom molitvom je postigao da ni jednom trgovcu nije manjkalo pšenice. Ta se legenda prepričava od 15. stoljeća. Tako je Nikola godinama prehranjivao svoj biskupski grad. Čak je dijelio i pšenicu za sijanje.

Štovanje Svetoga Nikole

Štovanje svetoga Nikole se razvilo tek 200 godina poslije njegove smrti, kad je car Justinijan njemu u čast polovicom 6. stoljeća dao posvetiti crkvu u Carigradu. Štovanje mu se proširilo u Grčkoj, pa po slavenskim zemljama. Sveti Nikola je postao jedan od najštovanijih svetaca u Rusiji, gdje se od njega više štuje samo Presveta Bogorodica. Nikola je pučki svetac, o kome su ispričane mnoge legende i pripovijesti, a sve one ističu Nikolino čovjekoljublje i spremnost da pomogne. U Rimu se kult svetoga Nikole pojavio u 8. stoljeću, odakle se proširio po južnoj i srednjoj Europi. Njemu je posvećeno više od 2000 crkava. Travnja 1087. ukrali su talijanski pustolovi moći svetoga Nikole i donijeli ga u Bari, gdje je kasnije podignuta velika bazilika svetoga Nikole, i posvećena 1098. godine.

Zaštitnik (zvanja): lađara, mornara, pomoraca, skelara, ribara, splavara, mesara, pivara, bačvara, ljekarnika (apotekara) i drogerista, pekara, trgovaca, mlinara, trgovaca platnom, pletača, trgovaca čipkom, bilježnika i odvjetnika, hodočasnika, putnika, i mnogih drugih zanimanja bez posebnog razloga. Od bolesti: reume i neplodnosti. Vrijeme: štiti od bure i oluje. Razno: čuva od opasnosti na svim putovanjima, od krađe, vatre, pomaže protiv nepravrednih suđenja, čuva svojinu, nalazi izgubljene stvari, oslobađa zatočene, pomaže djevojkama koje se žele udati, čuva od paklene moći. Zaštitnik je djece, đaka i dječaka pjevača.



GOVORI VAM SLUGA BOŽJI O. GERARD TOMO STANTIĆ

Mali Isus i Utjelovljeni Sin Božji

Uređuje i piše: o. Ante Stantić, OCD

O "Malom Isusu" sluge Božjega oca Gerarda Tome Stantića, više smo puta govorili na ovim stranicama. Što više proučavam njegove brojne rukopise, sve više otkrivam da sve dosad napisano ipak nije dorečeno. Stoga je važno vratiti se ovoj temi i dobro uočiti tko je za njega "Mali Isus", jer o tome ovisi cijela njegova zamisao o duhovnom životu, i njegova originalnost! To je važno i zato jer ima mišljenja da je "Mali Isus" oca Gerarda samo objekt štovanja, pobožnosti, koje je on širio među vjernicima u Somboru i u Bačkoj. Jednako tako ima mišljenja da je za njega "Mali Isus" štovanje Isusa Krista samo pod jednim otajstvom, u njegovom djetinjstvu, ali ne i štovanje cijeloga Otajstva Utjelovljene Riječi. Zato, zaključuju, njegova vizija nema neke originalnosti niti neke posebne poruke za naše vrijeme kada je cjelovita Osoba Utjelovljene Riječi važna i aktualna i u teologiji i u duhovnosti...

Gerardovi vlastoručni zapisi koji slijede jasno nam priopćuju da je njegov "Mali Isus" cjelovito Otajstvo Utjelovljenje Riječi: "Ti si Mali u djetinjstvu, Mali kao mladić, Mali, kao zreo čovjek. Razmišljajući o Tvojim Neizmjernosti, s kojom si sjedinio čovječju narav, uočavamo da je ona prah u odnosu na Neizmjernost. Stoga Te u cijelom životu možemo zvati Malim Isusom, (u bratovštini Malog Isusa iz Praga)... Isus kao da se na novo rađa (u nama). Rođeni Isus raste, bolje i sigurnije raste u onome tko se bolje ponizi i njega slijedi, tj. raste kao dijete, ako ga slijedimo u njegovu djetinjstvu, ili barem dječjim ponašanjem. Raste kao mladić ako činimo djela valjanog mladića. Sazrijeva kao zreo čovjek u nama ako činimo djela valjanog zrelog čovjeka"(1). Za Gerarda je "Mali Isus" i onaj u Euharistiji: "Euharistijski Isus izgleda kao malo dijete s raskriljenim ručicama, koje prosipaju slatke sjajne zrake, kako bi svakoga usrećio i zagrlio"(2).

Kad pretočimo Gerardove navode u govor Svetoga pisma, možemo reći da je njegov "Mali Isus" Utjelovljeni Božji Sin koji se ponizio uzimajući ljudsku narav, kako ga je opisao sv. Pavao u poslanici Filipljanima: "On, trajni lik Božji, nije se kao plijena držao svoje jednakosti s Bogom, nego sam sebe 'opljeni' uzevši lik sluge, postavši ljudima sličan, obličjem čovjeku nalik, ponizi sam sebe, poslušao do smrti, smrti na križu"(3).

Već ovi navodi sluge Božjega otvaraju razne teme o duhovnom životu, o povezanosti s Isusom Kristom, Utjelovljenom Božjom Riječju, osobito u povezanosti s

njegovim poniženjem u Utjelovljenju, s "Malim Isusom", i o značenju toga poniženja, kada je uzeo ljudsku narav u utrobi Presvete Bogorodice Marije i začet po Duhu Svetome.

U ovom prikazu ostanimo pri odgovoru na temu koju sam postavio a odnosi se na pitanje tko je "Mali Isus" oca Gerarda Tome Stantića?

Njegovi vlastoručni navodi, koje sam naveo, jasno nam kažu da je njegov "Mali Isus" Utjelovljeni Božji Sin u cijelom otajstvu Utjelovljenja. Druga Božanska Osoba koja je "radi nas ljudi i radi našega spasenja postala čovjekom".

Zaključujući, važno je pojasniti zašto Gerard upotrebljava u svojim rukopisima terminologiju kojom u hrvatskom jeziku naziva "Malog Isusa" "Isusak", u mađarskom "Jézuska", ili u njemačkom jeziku "Jesulein". To je radi toga što je njegovo propovijedanje o "Malom Isusu" svakog 25. u mjesecu vezano za svetište praškog Malog Isusa, kojega Česi nazivaju "Jezulátko", što o. Gerard prevodi na hrvatski jezik sa "Isusak".

Držim važnim dodati da je štovanje Djeteta Isusa u Pragu imalo svoj početak 1628., kada ga je kneginja Poliksena darovala karmelićanima, koji su u tome gradu imali svoj samostan i crkvu. Svetište je vezano uz povijest češkog naroda, osobito u borbi sa Šveđanima. Iz Praga se štovanje "Malog Isusa" proširilo na cijelu Austro-ugarsku monarhiju.

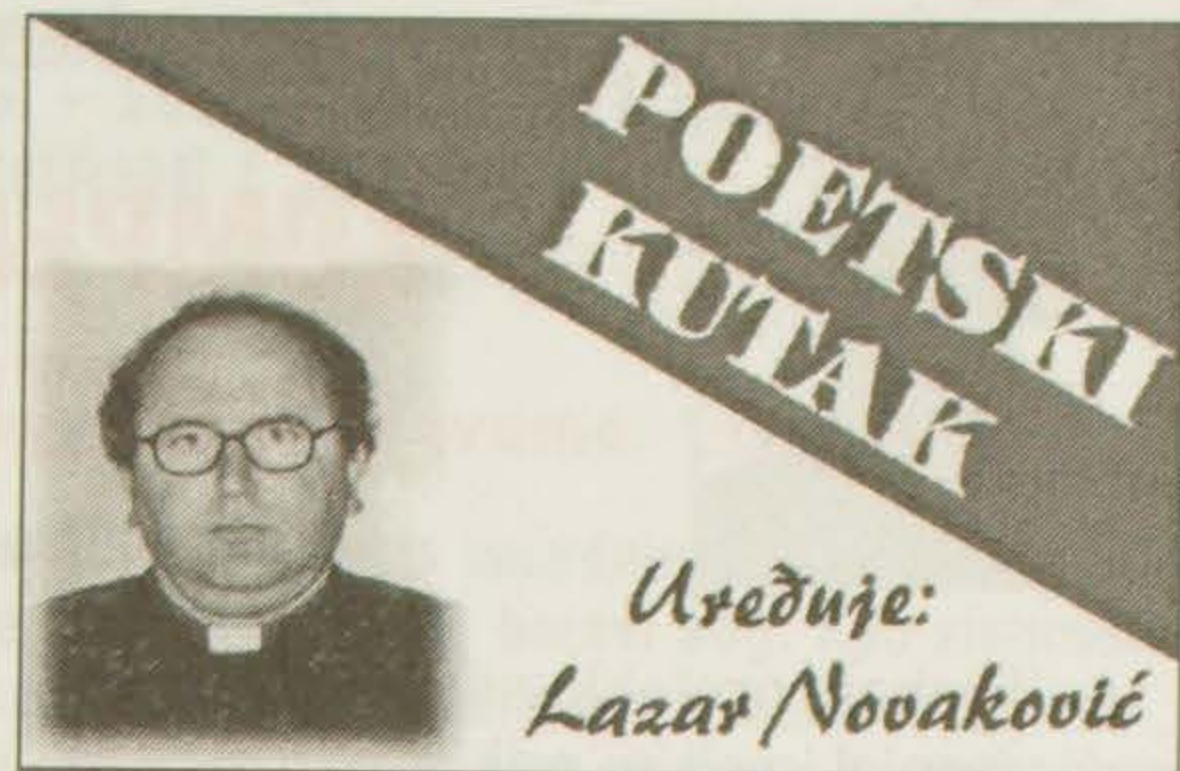
Poslije ukinuća redova po Josipu II., svetište Malog Isusa u Pragu izgubilo je svoje značenje koje je imalo u Austro-ugarskom carstvu, a još više je izgubilo svoje značenje dolaskom komunizma na vlast. Poslije pada komunizma, praški nadbiskup kardinal Vlk, povjerio je talijanskim karmelićanima upravu svetišta koji se sada brinu ne samo za svetište nego i za karmelska zvanja u češkom narodu i već imaju par svećenika karmelićana češke narodnosti. Svetište Malog praškog Isusa, u naše vrijeme, dobiva ponovno na značenju. Poznato je da sve više postaje mjesto hodočašća iz cijeloga svijeta.(4)

1. Razgovor s Isusom, 003940-41

2. Ondje, 003947.

3. Fil 2, 6-8.

4. Janja Prčić zajedno s ocem Gerardom, s kojim je bila povezana rodbiskom vezom, širila je pobožnost prema Djetetu Isusu u Bačkoj, u Subotičkoj biskupiji. Janja Prčić izdala je knjižicu "Pobožnost na slavu Djeteta Isusa od Praga", Subotica 1928.



Uređuje:
Lazar Novaković

ZVONIMIR BADURINA DUDIĆ
svećenik je Krčke biskupije. Rođen je u Lunu na Pagu 1971. godine. Za svećenika je zaređen 28. lipnja 1998. u Krku.

Piše prozu, poeziju i povijesne članke. Suraduje u različitim časopisima. Zbirka "Pečat križa" izdana mu je u Novalji na Pagu 2006. godine.

MOLITVA UZ MOBITEL

Sebe prisposobljujem mobitelu.

Kao i ta mala dragocjena spravica često trebam punjenje.

Gotovo svaki dan, razmjena života od mene traži novu snagu.

Nalazim je u svetoj Tišini pred Presvetim.

Kao i mobitelu, snagu mi uzimaju kontakti, sile koje zauzimaju memoriju i pamćenje, poruke koje su uvijek dvo-smjerne - primam ih i odašiljem.

Naravno, mogu beskrajno više od uređaja u mojim rukama.

Da bih mogao slati kvalitetne poruke moram ih najprije razmjenjivati sa svojim Gospodinom, kako bi one našle pravu adresu i ne bi uzaludno putovale eterom.

Nekad nema signala. Daleko sam od odašiljača. Zaboravio sam dušu svoju primaknuti Bogu i izgubio sam kontakt, najprije sa sobom, onda i sa drugima.

Nekad sam potpuno ispražnjen. Ne funkcioniram.

Treba tipkati PIN code.

Naš kod ponovnog priključka uvijek je spreman - sveta ispovijed.

Sve koji su u mom adresaru predajem tebi, Bože.

Čuvaj i prati svakog kog si postavio na moju stazu.

Učini da nas različiti dodaci, igre, programi i svi naši postavi spoje s Tobom koji jedino potpuno i sigurno puniš naše baterije!

Zvonimir B. Dudić





Piše: mr. Mirko Štefković

KOMPENDIJ KATEKIZMA KATOLIČKE CRKE

- predstavljanje izdanja na hrvatskom jeziku -

Tijekom proteklog desetljeća mnogi naši vjernici imali su prilike upoznati se s Katekizmom Katoličke Crkve, a neki ga čak i posjeduju u svojim kućnim bibliotekama. To dragocjeno izdanje potpunog i cjelovitog izlaganja katoličkog nauka omogućilo je širokim krugovima spoznaju onoga što sama Crkva ispovijeda, slavi, živi i moli. Taj mjerodavni tekst za suvremenu crkvenu katehezu od svog je pojavljivanja 1992. pa sve do danas preveden na više od pedeset jezika. To je ujedno i najbolje svjedočanstvo za njegovu svrsishodnost i prihvaćenost.

Ipak, kako se radi o vrlo složenom i obimnom izdanju, nije se lako odlučiti pročitati ga. Ta knjiga ustvari i nije predviđena za čitanje poput kakvog romana, nego je ona više priručnik za konzultaciju. Zato je i providena dobrim kazalima kako bi se u njoj što lakše i brže pronašla željena tematika, odnosno odgovor na uvijek aktualna pitanja vjere i morala. Iako tako dobro opremljen, svojom stručnom terminologijom i vrlo istančanim podjelama, Katekizam u nekim svojim dijelovima ostaje teško pristupačan čitatelju laiku, a još više onima koji u njemu traže svoj prvi kontakt sa službenim naukom Crkve. Potaknuta tim stvarnim pastoralnim potrebama, Sveta Stolica je odlučila izraditi Kompendij (od latinskog *con + pendere* - uštedjeti, sažeti) Katekizma Katoličke Crkve, u kojem bi na kratak, jasan i sveobuhvatni način bili sročeni isti sadržaji vjere. Nakon dvije godine rada i vrlo opsežnih konzultacija, prošle je godine uoči svetkovine svetih Petra i Pavla Kompendij ugledao svjetlo dana. Nakon nešto više od godinu dana ovo važno djelo prevedeno je i na hrvatski jezik, a zbog velikog zanimanja u tisku je već i drugo izdanje.

Po svojoj strukturi Kompendij vjerno slijedi Katekizam, tj. podijeljen je na četiri glavna dijela: ispovijest vjere, slavljenje kršćanskih otajstava, moralni život u Kristu i kršćanska molitva. Nadalje, česta upućivanja na Katekizam otkrivaju narav Kompendija, koji ga nipošto ne želi zamijeniti, jer Katekizam Katoličke Crkve i dalje ostaje temeljni tekst današnje crkvene kateheze. Lakša pristupačnost sadržaju i način njegovog izlaganja su velika prednost Kompendija, koji "na jezgrovit način sadrži sve bitne i temeljne elemente vjere Crkve tako da [...], vjer-

nicima i oni koji to nisu, omogućuje jednim cjelovitim pogledom obuhvatiti čitavu panoramu katoličke vjere".

Jedno od vrlo bitnih obilježja Kompendija je njegov dijaloški oblik. Čitav sadržaj je predstavljen dinamičnim izmjenjivanjem pitanja i odgovora, poput svojevrsnog dijaloga "između učitelja i učenika". Ovaj ritmičko-dijaloški stil je dobro poznat u katehetskoj literaturi, koji je tek u novije vrijeme zamijenjen poznatim narativno-monološkim stilom, u kojem je pisan i Katekizam Katoličke Crkve. Dijaloški stil nas upućuje i na prvotne oblike ispovijesti vjere, sačuvane u liturgiji sakramenata kršćanske inicijacije, koje poznajemo kao "obnovu krsnih obećanja". Sama Božja objava ima dijaloški karakter, jer Bog objavitelj - kako kaže II. vatikanski koncil - "zapodijeva razgovor s ljudima kao prijateljima (usp. Izl 33,11; Iv 15,14-15) i s njima druguje (usp. Bar 3,38) da ih pozove u zajedništvo sa sobom i da ih u nj prigrlji" (DV 2). Jedna od velikih prednosti ovog dijaloškog oblika Kompendija je i ta što na taj način pomaže čitatelju da sam jasnije izrazi svoja pitanja, ispravno ih postavi i na njih potraži odgovarajući odgovor. Tek kad su takva čovjekova pitanja plod njegovog stvarnog traganja za istinom, onda se pronađeni zadovoljavajući odgovori vrlo lako pamte i prisvajaju za život.

Kompendij krase petnaestak slika iz bogate ikonografske baštine kršćanskog istoka i zapada. Iako po svojoj lokaciji prate sadržaj teksta, te slike na svojevrsan način izražavaju i ono što je ograničenom ljudskom govoru nemoguće. Osobito u današnjoj "civilizaciji slike" kršćanska ikonografija, odnosno svete slike, mogu i moraju imati značajnu ulogu u navještaju i produbljivanju vjere.

Na samom kraju Kompendija nalazi se dio s osnovnim molitvama i obrascima vjere. To su ujedno sredstva za bolje razumijevanje ostalog sadržaja ove knjižice, jer i on isto tako pretpostavlja vjeru, bez koje ono čisto racionalno razumijevanje teksta ne vodi do biti njegovog značenja. Neka, zato, Kompendij doista bude "pomagalo koje će zadovoljiti glad za istinom vjernika svih uzrasta i položaja, kao i potrebe onih koji, makar i nisu vjernici, žedaju za istinom i pravdom".

Hrvatske katoličke
internet stranice (57.)

Isusovci

www.isusovci.hr

Jedan od najpoznatijih katoličkih kleričkih (svećeničkih) redova nedvojbeno su isusovci (u Hrvatskoj se nazivaju i Družba Isusova, a srpski - jezuiti). Temeljna im je nakana obrana i širenje vjere osobito spram mladih, pri čemu su jedno od težišta njihova rada obrazovne ustanove. Hrvatski su isusovci organizirani u Hrvatsku pokrajinu Družbe Isusove, a njezina je internet adresa:

www.isusovci.hr

Na naslovnici se iz izbornika odabiraju daljnji podlinkovi - vijesti, Družba Isusova, apostolati, povijest i drugi, premda nisu svi uvijek aktivni. Na stranici su i linkovi za isusovačka učilišta hrvatske pokrajine - Filozofski fakultet Družbe Isusove te Filozofsko-teološki institut Družbe Isusove u Zagrebu, zatim za Studenski katolički centar - "Palma" pri bazilici Srca Isusova u Palmotićevoj ulici u Zagrebu (SKAC), a posebno je zanimljiv i "prostor Duha".

Osim golemoga značenja u samoj Hrvatskoj, hrvatski su isusovci ostavili traga i u susjednim zemljama. Tako je, među ostalim, isusovac **Bartol Kašić** bio početkom XVII. stoljeća u Bačkoj kojom su tada vladali Turci; u Petrovaradinu su isusovci djelovali od 1693. do 1773., gdje su 1765. otvorili gimnaziju (iste godine kada i u Osijeku - ponovno je inače imaju u ovome gradu od 1998.); u Beogradu su vodili gimnaziju (1613.-32. i 1726-29.); u Petrovaradinu i u Beogradu su držali i osnovne škole; u Skopju su 1928. pokrenuli i bili prvi urednici lista *Blagovijest*, koji je nakon II. svjetskog rata jedno vrijeme bio jedini katolički časopis općeg karaktera na području bivše Jugoslavije (od 2003. hrvatski isusovci ponovno djeluju u Ohridu) itd. I danas u Beogradskoj nadbiskupiji djeluje nekoliko isusovaca Hrvatske provincije, koji drže beogradsku župu sv. Petra u Makedonskoj ulici.

s. b.



Piše: dr. Andrija Kopilović

17. 12. 2006. - TREĆA NEDJELJA DOŠAŠĆA

Sef 3,14-18a; Ps: Iz 12,2-3.4bcd.5-6; Fil 4,4-7
Lk 3,10-18

Kličite i radujte se jer je velik među vama Svetac Izraelov!

Današnja adventska nedjelja je nedjelja radosti. U Adventu postoji jedna nedjelja, kao i u Korizmi, kada se ljubičasto korizmeno - odnosno adventsko - odijelo zamjenjuje ružičastim. Danas je nedjelja kada se usred Adventa daje oduška radosti. Stoga je i psalam u današnjoj liturgiji u stvari citat iz knjige proroka Izaije, iz dvanaestog poglavlja. Uzrok radosti je Bog koji je, kako psalmist kaže: "Spasenje moje". "Uzdajem se i ne bojim se više." Čovjek je ranjeno biće. Grijehom smo iznutra ranjeni a grijehom smo i ranili zajednicu. Pomirenje je

mogućće samo onda ako se vratimo k sebi izliječeni i ako se duhovno zdravi ugrađujemo u zajednicu. To može izvesti samo Bog i zato je on jedini Spasitelj. Svi ljudi jedan drugome mogu biti su-spasitelji, ali Spasitelj čovjeka može biti samo Bog. Zato je pisac radostan, jer stiže Bog, "spasenje moje" i tim samim prestaje tjeskoba, prestaje bojazan. Strah uzmiče pred sigurnošću. Čovjek više ne gleda na svoju snagu i na svoju moć, nego na Gospodina koji je "snaga i moja pjesma", jer - ponavljam - on je moj jedini Spasitelj i tako izvor radosti.

24. 12. 2006. ČETVRTA NEDJELJA DOŠAŠĆA

Mih 5,1-4a; Ps 80,
2ac.3b.15-16.18-19;
Heb 10,5-10; Lk 1,39-45

Gospodine, Bože naš, obnovi nas! Razvedri lice svoje i spasi nas!

Evo nas na "vratima" Božića, slavimo četvrtu adventsku nedjelju. Psalam osamdeseti pjeva Gospodinu, Bogu Izraelovu, koji je u Objavi redovito opisan kao brižni pastir koji čuva stado svoje - svoj narod - od svih pogibli i opasnosti. Stoga se pastiru Izraelovu obraćamo molbom: "Počuj, ti što sjediš s Kerubima, zablistaj". Ima, naime, olujnih dana kada se nad nama nebo naoblači tako da nam je potrebna posebna zaštita i posebna svjetlost Božja. Psalmist u ovih par redaka zapravo moli da on - koji je sama svjetlost - obasja nas. Da on, koji je sama snaga, pomogne nama. Da se on, koji ostaje vjeran, vrati nama i pogled svoj svrne s neba na nas i obiđe svoje stado, svoj vinograd i zaštiti dane naše svojom desnicom. Psalam, dakle, odiše punim vapajem, željom za susretom s Bogom. S Bogom koji u nas unosi svjetlost i koji svojom božanskom rukom zaštićuje čovjeka. Svaka molitva temelji se upravo na toj sigurnosti, na tom vapaju za susretom s Bogom koji daje svjetlost i pomoć i ide nama u susret, a to se događa u molitvi. Božić je susret s Bogom koji dolazi i kao svjetlost i kao snaga.

31. 12. 2006. - SVETA OBITELJ ISUSA, MARIJE I JOSIPA

1 Sam 1,20-22.24-28; Ps 84,2-3.5cd.6.9-10; 1 Iv 3,1-2.21-24
Lk 2,41-52

Blaženi koji prebivaju u Domu tvome, Gospodine!

Crkva pjeva iz psalma 84. Možda nas začuđuje da psalmist hvali dom Gospodnji kao svetište, kao mjesto gdje boravi Bog. Kao sigurnost druženja s Bogom, kao mjesto blaženoga prebivanja prisutnosti susreta, zaštite i molitve. Obitelj je svetište, jer se Bog nastanio u čovjeku, u svetištu njegove duše, a na poseban način nastanio se u svetištu koje se zove "domaća Crkva", a to je obitelj. Dobro je stoga zamisliti se nad porukom ovoga psalma: "Kako su mili stanovi tvoji, Gospodine, duša mi gine i čezne". Kako je divno osjetiti da je stan Gospodnji u duši oca, majke i djece. Kako je divno osjetiti da i srce i tijelo kliče Bogu živomu zato što su u skladu, u jedinstvu, u prisutnosti Gospodnjoj. Obitelj je

mjesto gdje boravi Bog, u kojem se slavi Bog, gdje se susreće Bog. Stoga je Hram kao slika iz Starog zavjeta, u kojem je stvarno boravio Bog, primijenjen na kršćansku obitelj u kojoj po sakramentima krštenja, potvrde, euharistije, a napose po sakramentu ženidbe stvarno u čovjeku stanuje Bog. "Blaženi oni čija je pomoć u Gospodinu, jer je to svetost i mir koji samo on dariva." Zato se konačno psalam pretvara i u molitvu: "Gospodine, Bože nad vojskama, čuj molitvu moju. Poslušaj, Bože Jakovljevi, pogledaj štite naš, pogledaj lice pomazanika svoga u domu svom", a taj dom je u domu zajednice oca majke i djece.

14. 01. 2007. - DRUGA NEDJELJA KROZ GODINU

Iz 62,1-5; Ps 96,1-2a.2b-3.7-8a.9-10ac; 1 Kor 12,4-11
Iv 2,1-12

Navješćujte svim narodima čudesa Gospodnja!

U drugoj nedjelji kroz godinu susrećemo Isusa koji čini prvo čudo. Zato ova nedjelja još uvijek spada u onaj ciklus Bogojavljenjskih dana u kojima se Krist objavljuje kao Bog. Liturgija danas sva odiše divljenjem i zahvalom za ta silna Božja djela koja nam je učinio po Kristovu utjelovljenju. Osnovni zadatak Crkve, pa onda i svakog čovjeka Crkve, to jest vjernika, jeste pronijeti slavu Božju ovom zemljom. Tako nas psalam 96. potiče: "Navješćujte svim narodima čudesa Gospodnja. Čudo je izvanredni Božji zahvat u našem životu, bilo da se radi o osobi, o stvari ili o vremenu. Današnje evanđelje govori o čudu pretvaranja vode u vino. Psalam, koji danas molimo, kaže: "Pjevajte Gospodinu pjesmu novu, pjevaj Gospodinu sva zemljo i nikad ne prestani hvaliti ga." Navješćivanje znači govoriti stvarno, ne samo mišlju u molitvi, nego i svojim ponašanjem, svojim govorom tj. riječju. Nепrestano hvaliti, navješćivati, ta velika Božja djela, koja su uvijek u svako vrijeme i svaki dan spasenjska, jer onima koji Boga traže, naše hvaljenje i divljenje Bogu koji izvodi čudesa iz dana u dan, pa i danas u nama i oko nas, daje putokaz k svjetlosti da vide put k Bogu. Psalmist stoga potiče: "Kažite poganima Njegovu slavu, svim narodima čudesa njegovoga." Čudo je valjani znak, ali je svaki od nas dužan u svom životu pronalaziti one trenutke kada nam je Bog bio jako blizu i kada ga je čudesno ponio, a to nije bila samo korist koja je primljena, nego i ona koja je darovana, da bi je i mi mogli darovati drugima i tako osvijetliti drugima put s našim Bogom.

7. 01. 2007. - KRŠTENJE GOSPODINOVO

Iz 40,1-5.9-11; Ps 104,1-3a.3b-4.24-25.27-28.29-30; Tit 2,11-14;3,4-7
Lk 3,15-16.21-22

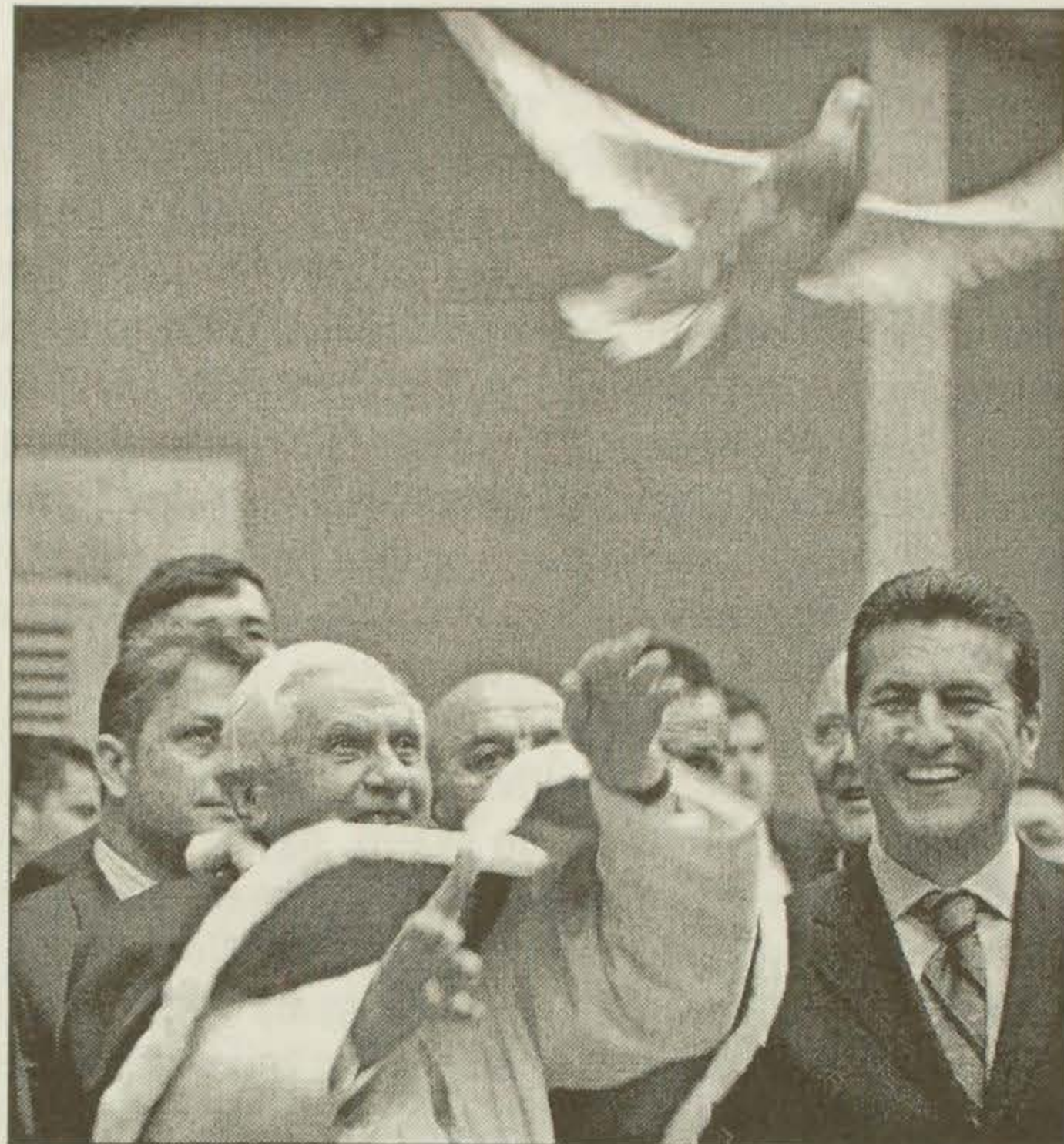
Blagoslivljaj, dušo moja, Gospodina! On je silno velik!

Slavimo blagdan krštenja Gospodnjega. Psalam 104. u današnjoj liturgiji podsjeća na velika Božja djela potičući na zahvalu što se nebo otvorilo i što se glas Očev čuo nad Isusom koji se krstio. Jasno, psalmist nije imao krštenje Isusovo pred sobom, ali je Crkva uzela ovaj Psalam kojim veliča Boga zato što je upravo odjeven veličanstvom i ljepotom, ogrnut plaštem svjetlosti, nebo razapeo kao šator i progovorio nama ljudima. Ovaj psalam nadalje podsjeća da su sva velika Božja djela povezana s vodom, jer je Ivan Isusa krstio vodom, a ipak je Isus bio kršten i Duhom. Tako nas psalam vraća u početke stvaranja, kada je nad vodama lebdio Duh - kako kaže knjiga Postanka - i veliča velika Božja djela, koja je od početka stvaranjem do krštenja spasenjem učinio i čini nad nama. Dobro je podsjetiti se da je zahvala najljepša molitva i da je samo potrebno ponizno otvoriti oči svoje duše i vidjeti sva ta Božja djela. Ne samo u sebi nego i oko sebe. Veličanstvena Božja djela su temelj našeg neprestanog zahvaljivanja, divljenja, veličanja a to je iskonska molitva. Svaka molitva započinje zahvalom, nastavlja se divljenjem, da bi onda, konačno, to divljenje bilo bi razlogom da se mi kao molitelji nađemo pred Bogom kao hvalitelji i oni koji ga proslavljaju, jer su upravo pomazani Duhom Svetim u krštenju. Ako se Bog sakrije toj činjenici naše molitve i ne primjećujemo prisutnost, tada počinje za nas tjeskoba i strah i zato je važno biti u svijetu Božjem.



Povijesni posjet pape Benedikta XVI. Turskoj

Papa Benedikt XVI. boravio je od utorka 28. studenoga do petka 1. prosinca u apostolskom i pastirskom pohodu Turskoj, a tijekom četiri dana posjetio je Ankaru, Izmir, Efez te Istanbul. Njegov posjet Turskoj te molitvu u Plavoj džamiji turski je tisak nazvao povijesnom gestom pomirenja. U nezavisnom turskom dnevniku "Vatan" istaknuto je kako se "u Istanbulu pisala povijest", a "povijesnim trenutkom" ugledni islamski dnevnik "Yeni Safak" nazvao je scenu u kojoj papa Benedikt XVI. stoji zajedno s istanbulskim velikim muftijom **Mustafom Cagricijem** okrenut prema Meki u tihoj molitvi. Ovi i slični napisi svjedoče o tome kako je unatoč brojnim prosvjedima koji su prethodili njegovu posjetu Turskoj, "Papa osvojio turska srca i razumijevanje", kako je uostalom komentirao dnevnik na engleskome "Turkish Daily News". Samo radikalna islamistička glasila nisu ništa izvijestila o Papinu posjetu glasovitoj džamiji. Uzmemo li obzir da su nakon Papina posjeta Sveučilištu u Regensburgu 12. rujna, tijekom pastoralnoga posjeta Njemačkoj, uslijedile burne reakcije i prosvjedi u muslimanskim zemljama čime su znatno narušeni odnosi muslimana i Katoličke Crkve, Papin posjet Turskoj mogao bi se ocijeniti kao izrazita hrabrost ali još više odlučnost i spremnost na dijalog s muslimanima. Tomu u prilog svjedoče i njegove riječi izrečene tijekom nedjeljnoga nagovora okupljenim vjernicima na Trgu Sv. Petra u Rimu 26. studenoga, u kojemu je izrazio poštovanje i iskreno prijateljstvo turskom narodu. Inače, prije pape Benedikta XVI. Tursku je 1967. godine posjetio **papa Pavao VI.**, te **papa Ivan Pavao II.** 1979. godine.



Središnji događaj potpisivanje zajedničke izjave

Tijekom posjeta Turskoj, koji je njegovo peto međunarodno putovanje, Papa je posjetio Mauzolej Ataturka, "oca domovine" koji je 1923. godine proglasio Tursku Republiku, susreo se s turskim predsjednikom **Ahmetom Necdetom**

Sezerom, sa zamjenikom turskoga premijera te predsjednikom za vjerske poslove, a u apostolskoj nuncijaturi u Ankari susreo se s diplomatskim zborom. U Efezu je u svetištu "Kuća Marijina" slavio svetu misu. Posjetio je također Muzej svete Sofije, apostolsku armensku katedralu gdje se susreo s armenskim patrijarhom **Mesrobom II.**, sirsokoppravoslavnim metropolitom **Filüksinosom Yusufom Cetinom**, velikim rabinom **Isakom Halevomsom** te članovima Turske biskupske konferencije. Na blagdan sv. Andrije, u četvrtak 30. studenoga, Papa je sudjelovao na liturgijskom slavlju u sjedištu carigradskog patrijarhata Sv. Jurja u Istanbulu, gdje se poklonio relikvijama svetoga Grgura Nazijanskoga i svetoga Ivana

Zlatoustoga, koje je 2004. godine **papa Wojtyła** predao Ekumenskome patrijarhatu.

No, zasigurno središnji događaj cijeloga posjeta bilo je potpisivanje zajedničke izjave Benedikta XVI. i carigradskoga ekumenskoga patrijarha **Bartolomeja I.**, nakon susreta u patrijarhatu u Istanbulu 30. studenoga. Vjerska sloboda i poštivanje manjina, ljudskih prava, zaštita okoliša, očuvanje kršćanskih vrijednosti Europe od sekularizacije i nihilizma, mir na Bliskom istoku i istinski i otvoren međureligijski dijalog kao protuteža nasilju i diskriminaciji, daljnji rad na ekumenskom dijalogu, samo su neke od obaveza i zajedničkih odluka koje moraju prihvatiti pravoslavni i katolici. U izjavi je pozitivno ocijenjen i put prema oblikovanju Europske unije, izražena je zajednička potpora Turskoj za njezin ulazak u Europsku uniju te sadržan zahtjev da u svim pothvatima ujedinjenja Europe budu zaštićene manjine, njihove kulturne tradicije i njihove specifičnosti vjere. Patrijarh Bartolomej darovao je tom prigodom Papi evanđelistar, a Benedikt XVI. patrijarhu zlatni kalež, što je patrijarh komentirao riječima: "Vrlo simbolično. Možda bi to moglo prethoditi zajedničkom pristupanju sv. euharistiji".

Posjet Turskoj papa Benedikt XVI. završio je svetom misom koju je 1. prosinca predvodio u latinskoj katedrali Svetog Duha u Istanbulu, na kojoj je bio prisutan i carigrad-



ski ekumenski patrijarh Bartolomej I. s drugim patrijarsima i predstavnicima protestantskih Crkava. Opraštajući se od svojih domaćina, Papa je rekao kako dio njegova srca ostaje u predivnom gradu Istanbulu. Vjernici su se pak od Pape oprostili povcima: "Benedetto, Benedetto" i "Živio Papa!"

Posjet uz velike mjere opreza

Pojedine špekulacije, osobito u medijima, kako je Papin posjetu Turskoj u prvom redu bio političke naravi, Benedikt XVI. komentirao je riječima kako njegovo putovanje nije političko nego pastoralno, u znaku mira i dijaloga. Osim toga, istaknuo je kako je cilj putovanja "dijalog, bratstvo, zauzetost u razumijevanju među kulturama i religijama, u svrhu izmirenja" te nadodao kako ne trebamo očekivati velike rezultate od ovoga putovanja. "Njegova važnost je simbolična i sastoji se u samim susretima prijateljstva i poštovanja u zajedničkom nastojanju za mir i bratstvo", rekao je Papa.

Valja spomenuti kako je i do posljednjega trenutka bilo neizvjesno hoće li Papa uopće otputovati u Tursku, sve do 18. rujna i zasjedanja Turske biskupske konferencije kada je apostolski vikar Anatolije biskup **Luigi Padovese** potvrdio pohod pape Benedikta XVI. Turskoj. Konačno, 11. studenoga Tiskovni ured Svete Stolice objavio je konačni program apostolskoga putovanja pape Benedikta XVI. u Tursku. Turska Vlada proglasila je najviši stupanj sigurnosti u tijeku posjeta pape Benedikta XVI. zemlji pa je za njegovu sigurnost brinulo 7000 službenika u Ankari i 9000 njih u Istanbulu. Mjere sigurnosti ocijenjene su sličnima onima tijekom NATO-ova summita 2004., kada je u glavnom gradu Turske boravio američki predsjednik **George Bush**. Prema napisu *Večernjega lista*, Turska policija prije Papina posjeta lovila je najmanje 100 potencijalnih atentatora na njega. Papu je, na primjer, od posjeta putem pisma pokušao odgovoriti i atentator na papu Ivana Pavla II., **Ali Agca**, napomenuvši kako mu "to savjetuje netko, on, tko zna kako stoje stvari". Uoči Papina posjeta u Turskoj je najprodavanija postala knjiga pod naslovom "Tko će ubiti Papu". Sve nabrojeno samo dakle potvrđuje tezu kako je ovaj Papin posjet pravilno okarakteriziran kao "povijesni događaj".

Na kraju, dodajmo kako je prema podacima koje je objavila Katolička crkva u Turskoj u toj zemlji krajem 2005. bilo 32 tisuće katolika, od 72.070.000 stanovnika, u sedam biskupija i apostolskih administratura te 47 župa. Za vjernike je pastoralno skrbrilo šest biskupa, 13 biskupijskih svećenika te 55 svećenika-redovnika, četiri trajna đakona, 12 braće laika te 86 redovnica.



SVETI OTAC O PUTOVANJU U TURSKU

Draga braćo i sestre! Još jednom želim zajedno s vama zahvaliti Gospodinu za apostolsko putovanje što sam ga kroz protekle dane poduzeo u Tursku: za to sam vrijeme osjećao da me prati i podržava molitva cijele kršćanske zajednice. Svima od srca zahvaljujem! /.../ Osjećam obvezu sada ponoviti svoju zahvalnost svima koji su organizirali to putovanje te su na razne načine pridonijeli njegovu mirnom i plodonosnom tijeku. Posebno upravljam svoje misli turskim vlastima i prijateljskom turskom narodu, koji mi je ukazao dostojno gostoprimstvo u duhu svoje tradicionalne gostoljubivosti. Htio bih ponajprije s ljubavlju i poštovanjem spomenuti dragu katoličku zajednicu koja živi u turskoj zemlji. Mislim na nju dok ove nedjelje započinjemo vrijeme došašća. Imao sam priliku susresti ovu našu braću i sestre i slaviti misu s njima koji žive često u ne tako lakim uvjetima. To je doista malo stado, raznoliko, bogato poletom i vjerom, koje, mogli bismo reći, neprestano i vrlo snažno proživljava iskustvo došašća podržano nadom. U došašću liturgija nam često ponavlja i



uvjerava nas, gotovo kao da želi pobijediti naše prirodno nepovjerenje, da Bog "dolazi": dolazi da bi bio s nama, u svakoj našoj situaciji; dolazi da bi prebivao među nama, da bi živio s nama i u nama; dolazi ispuniti razdaljine koje nas dijele i razdvajaju; dolazi da bi nas pomirio sa sobom i međusobno. Dolazi u povijest čovječanstva, da bi pokucao na vrata svakog muškarca i svake žene dobre volje, da bi pojedincima, obiteljima i narodima donio dar bratstva, sloge i mira. Stoga je došašće u pravom smislu vrijeme nade, u kojem su Kristovi vjernici pozvani ostati u stavu budnog i djelatnog iščekivanja, hranjenog molitvom i djelatnom zauzetošću ljubavi. Neka nadolaskom blagdana Kristova rođenja sreća svih kršćana ispuni radošću, spokojem i mirom! Kako bismo ovo razdoblje došašća mogli živjeti na istinski i plodan način, liturgija nas poučava da upremo pogled u Blaženu Djevicu Mariju te da se zajedno s njome zaputimo prema betlehemske spilji.



Uređuju: Vinko Cvijin i Gabrijel Lukač

NIKOLINJE

Naša sjemenišna zajednica je 5. prosinca, u predvečerje blagdana sv. Nikole biskupa, proslavila "Nikolinje". Proslava je počela oko 20 sati u sjemenišnoj blagovaonici i trajala sve do kasno navečer. Nakon rektorova uvoda maturanti su nas upoznali sa životom ovog omiljenog sveca i s legendama vezanim za njegov život. Zatim je svaki razred izveo kraći program (pjesmu ili nešto drugo). Maturanti su zatim organizirali kviz u kojem je pobijedio **Vladimir Zadrepko**, učenik trećeg razreda. Slatko i zanimljivo bilo je natjecanje u jedenju šampita, u kojem je pobjednik bio učenik trećeg razreda **Dražan Dulić**. Na koncu ove prekrasne večeri došao je i sam "sv. Nikola" podijeliti darove marljivim i poslušnim sjemeništarcima. Nakon toga malog čašćenja napravili smo i nekoliko zajedničkih fotografija. A onda smo, pospani, ali puni dojmova otišli na počinak.

Vinko



POBOŽNOST U ČAST BLAŽENOJ DJEVICI MARIJI

"Bez grijeha začeta, Djevice pre-sveta, slavi te svijet" - kaže nama jedna jako poznata pjesma. Uistinu, to i jest tako. Blagdan Bezgrešnog začeca BDM se već 154 godine slavi u našem gradu. Ove godine pobožnost je počela 30. studenog. U katedrali je devetnica s misom na hrvatskom, a u franjevačkoj crkvi na mađarskom jeziku. Sjemeništarci su svake večeri odlazili na sv. mise i pobožnosti. Nakon pobožnosti smo se ohrabreni i radosni što imamo Blaženu Djevicu Mariju za majku i zagovornicu, vraćali u naše sjemenište.

U svim poteškoćama i problemima uvijek se možemo njoj obratiti. Vjerujemo joj i obratimo joj se kroz molitvu i naša molitva će biti uslišana, jer koja majka ne bi sve dala za svoje dijete? Dozvolimo da preko nje Krist zavlada našim srcima!

Tomislav Kljaić

GRIJANJE NA PLIN

U zimsko doba u svakoj kući, a pogotavo u institucijama, najveći je materijalni izdatak za grijanje. To se odnosi i na naše sjemenište. Kada je otvoren Paulinum (1962/63), grijanje je riješeno loženjem u pećima. To se pokazalo problematičnim, te je veoma brzo uvedeno etažno grijanje na čvrsto gorivo. I ovo je 1990. preuređeno na lož ulje. Radi ratnih prilika ovo grijanje je postalo najskuplje. Onda

je 2003. naš rektor našao dobročinitelja iz Njemačke, pa su počeli radovi za uvođenje plina. Radi nedostatka sredstava radovi su zastali, a ove godine brigom g. rektora dovršeni su radovi na preuređenju grijanja na plin. Za izvođenje i okončanje radova zahvaljujemo direktoru CIM GAS-a **Csabi Kernu** i direktoru Suboticaplina **Grgi Horvatskom**. Primopredaja preuređenog etažnog grijanja je bila 4. prosinca, kada je



priređen kratki program za goste, koji su sudjelovali u raznim izvođačkim radovima, a zatim je gosp. Kern prerezao vrpcu nove kotlarnice i predao ju gosp. rektoru uz prisustvo mjesnog biskupa.

Gabrijel Lukač

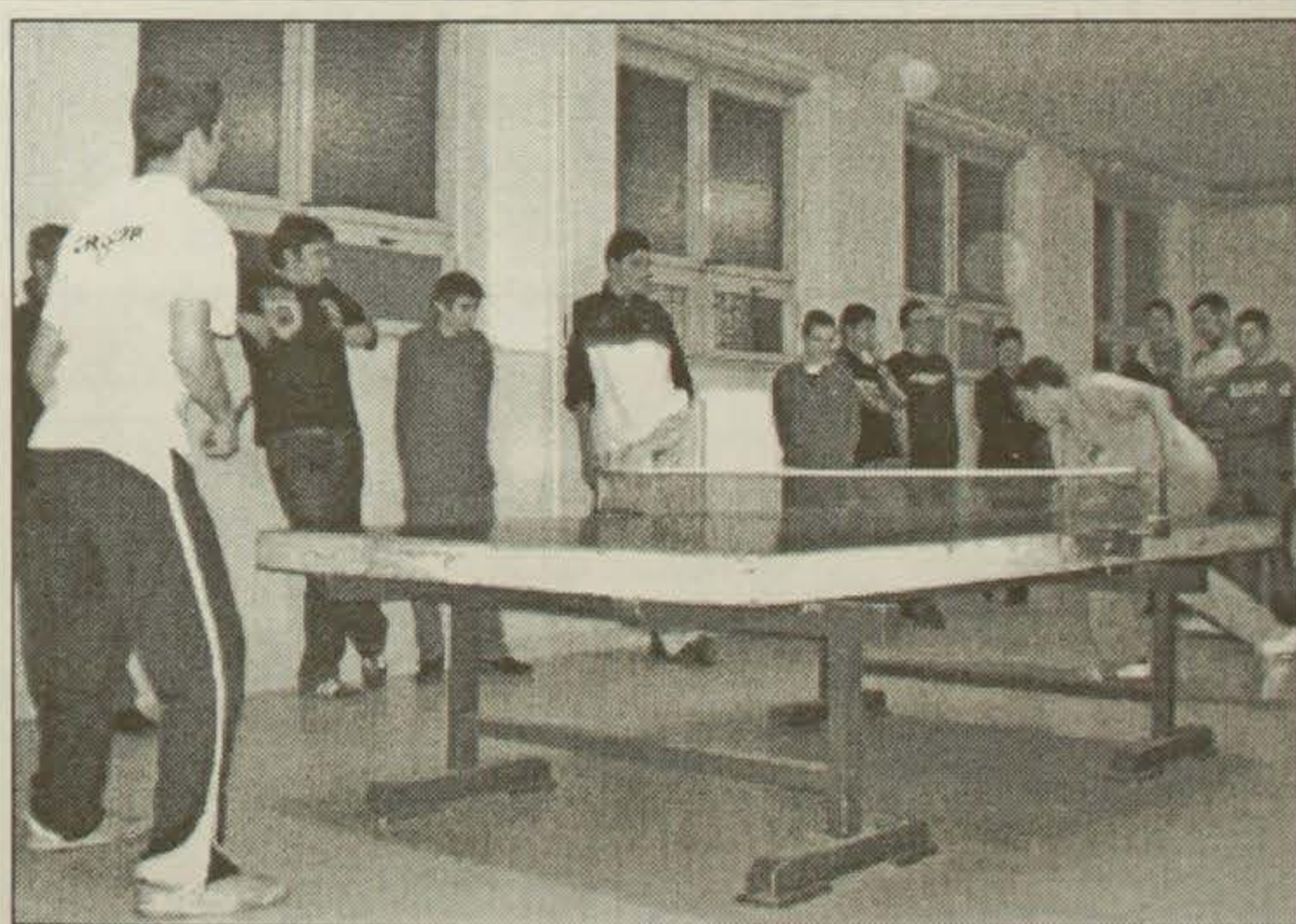
STIGLA NAM JE NOVA PROFESORICA

Nakon nedavnog oproštaja od profesorice latinskog i grčkog jezika, stigla je nova profesorica. Zove se Biljana, rođena je u Novon Sadu i do sada je radila u raznim gimnazijama, među ostalim i u Klasičnoj gimnaziji u Sremskim Karlovcima. Dobro nam došla i želimo joj lijepe dane i još bolje uspjehe u radu s nama.

Dražan Dulić

TURNIR U STOLNOM TENISU

I ove godine tijekom mjeseca studenog i prosinca odigran je tradicionalni "Nikolinjski turnir" u stolnom tenisu. Sudjelovali su svi sjemeništarci. Četrdeset natjecatelja podijeljeni su u četiri skupine. Na kraju zanimljivih mečeva, treće mjesto je zauzeo **Pavle Leščešn**. Samo finale je bilo dan prije večeri sv. Nikole. Svi sjemeništarci su navijali za svoje miljenike. U finalu su se sastali maturant **Tamás Szécsénji** i učenik drugog razreda **Ivan Horvacki**. nakon zanimljivog meča Ivan je u dva seta ostvario pobjedu i tako je osvojio prvo mjesto na turniru. Prvak je nagrađen lijepim peharom. Za razliku od prijašnjih turnira, na ovome su mlađi razredi osvojili visoka mjesta.



Mate





Uređuje i piše: s. Blaženka Rudić

UTJELOVITI EVANĐELJE U KULTURE NARODA

- Bog je utjelovio svoju poruku u određenu kulturu ●
- U svakoj kulturi se nalaze tragovi Božje prisutnosti ●
- Evanđelje pročišćava i uzdiže sve kulture ● Svaka kultura može obogatiti Crkvu ●
- Treba paziti na cjelovitost kršćanske vjere ● Inkulturacija je dug proces ●

Riječ "kultura" označava sve ono čime čovjek izgrađuje i razvija mnogovrsne svoje duševne i tjelesne darove te nastoji da spoznajom i radom sebi podvrgne svijet. Svaki izgrađeni i kulturni pojedinac obogaćuje društveni život, ponajprije u obitelji, a potom u cijelom građanskom društvu, moralnim napretkom i napretkom institucija. Svoja kulturna dostignuća čovjek izražava, saopćava i čuva da posluže napretku mnogih, pa i čitavom čovječanstvu. Ljudska kultura sadrži nužno povijesni i socijalni aspekt. Zato se govori o kulturi i kulturama. Jer pojedinci i narodi na različite načine rade, izražavaju se, prakticiraju vjeru, unapređuju znanost i umjetnost (usp. Gaudium et Spes 53).

Kristovo evanđelje i kulture

"Između poruke spasenja i kulture postoje mnogostruke veze. Bog je, naime, objavljujući se svome narodu sve do svog punog očitovanja u utjelovljenom Sinu, govorio na način koji je odgovarao kulturama različitih vremena. Isto tako je i Crkva, živeći tokom stoljeća u različitim prilikama, koristila tekovine raznih kultura, da bi svojim propovijedanjem pružila i izložila Kristovu poruku svim narodima, da bi je istražila i dublje shvatila te izrazila u liturgijskom životu kao i u raznolikosti života zajednice vjernika.

No u isto vrijeme Crkva, poslana svim narodima svih vremena i svih zemalja, nije navezana isključivo i nerazdruživo ni na koju rasu ili narodnost, ni uz kakav poseban način života, ni uz kakav stari ili noviji običaj. Vjerna svojoj vlastitoj predaji i ujedno svjesna svog univerzalnog poslanja može uspostaviti zajedništvo s različitim oblicima kulture. Time služi obogaćenju same Crkve i različitih kultura.

Kristovo evanđelje stalno obnavlja život i kulturu paloga čovjeka, a suzbija i uklanja zablude i zla koja proizlaze iz trajno prijeteće zavodljivosti grijeha. Ono neprestano pročišćava i uzdiže moral naroda. Ono nadzemaljskim darovima iznutra oplođuje, učvršćuje, usavršava i u Kristu obnavlja vrline i talente svakoga naroda i doba" (GS 58).

Misionari i kulture

Sve dobro, istinito i lijepo u ljudskom srcu trag je Božje prisutnosti. Evanđelje pomaže da sve to ne propadne, nego da ozdravi i podigne se Bogu na slavu.

Da bi misionari "svjedočanstvo o Kristu mogli plodonosno dati neka se s poštovanjem i ljubavlju povezuju s tim narodima (među kojima djeluju), neka se priznavaju članovima skupina ljudi među kojima žive, i neka sudjeluju u kulturnom i socijalnom životu različitim životnim dodirima i poslovima. Neka se sužive s njihovim narodnim i vjerskim predajama; neka s radošću i poštovanjem otkrivaju klice Riječi koje se tu kriju" (Ad Gentes 11).

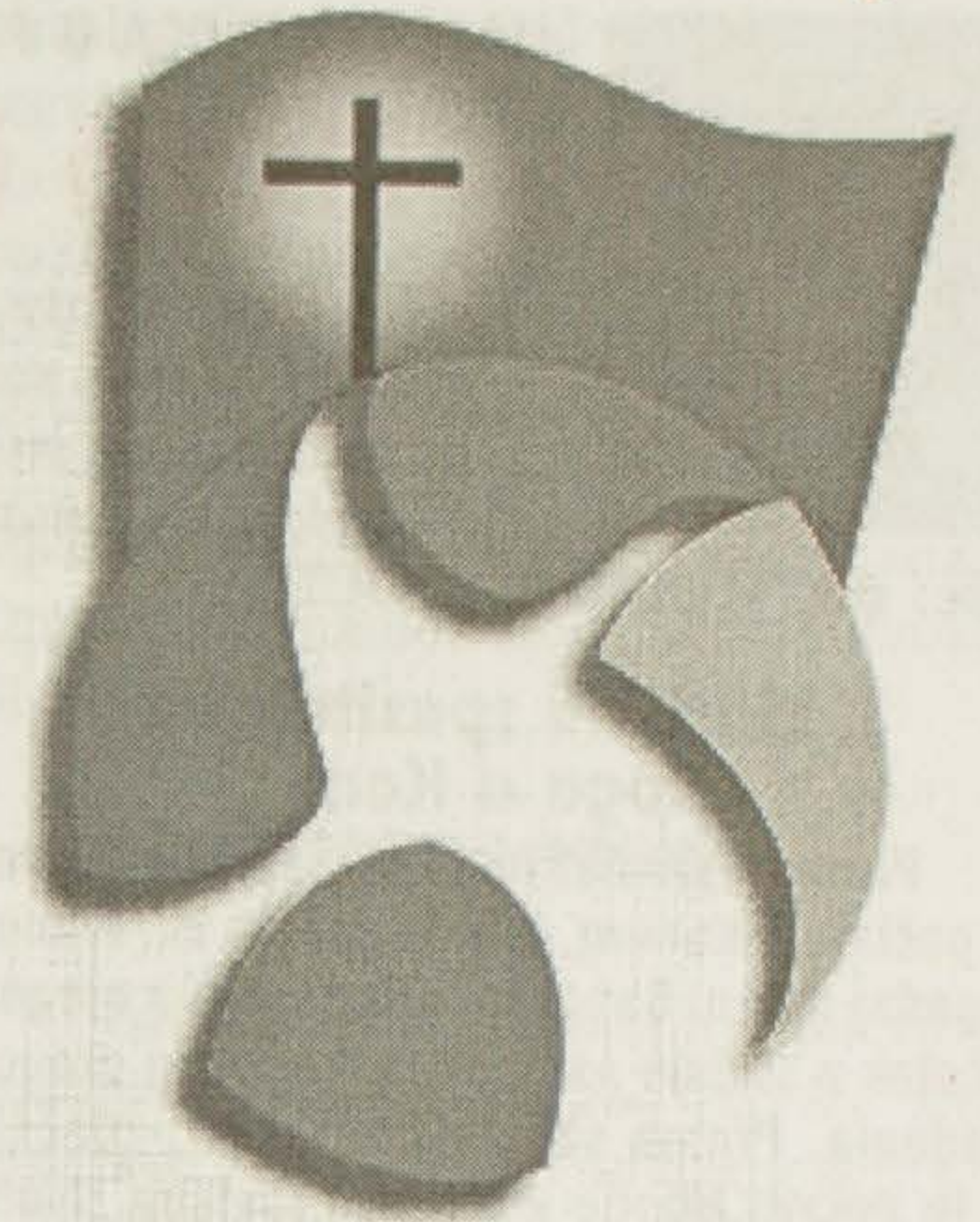
Misionari bi trebali njegovati iskreni i strpljivi dijalog i otkrivati koje je bogatstvo Bog udijelio pojedinim narodima i kulturama. U isto vrijeme treba da nastoje sve to bogatstvo osvijetliti Kristovim svjetlom.

Inkulturacija - dug i složeni proces

Da bi se ostvario proces ulaska Crkve u pojedine kulture, mora proteći mnogo vremena. Taj proces mora zahvatiti duboko. To nije samo izvanjska prilagodba, nego duboka preobrazba izvornih kulturnih vrednota ugradnjom u kršćanstvo, a da se ne dovede u pogibelj posebnost i cjelovitost kršćanske vjere.

Crkva ugrađuje evanđelje u pojedine kulture i tako privodi narode s njihovim kulturama u svoje krilo, preuzimajući od njih ono što je u njima dobro i obnavljajući ih iznutra. Tako samo evanđelje postaje razumljivije tim narodima.

Mlade kršćanske zajednice "moraju bit evanđeoske poruke usvojiti i pretočiti u govor koji ti ljudi razumiju, bez i najmanjeg trunca izdaje onog što je bitno u njenoj istini, a zatim tu poruku naviještati upravo tim jezikom" (usp. Evangelii Nuntiandi 63).



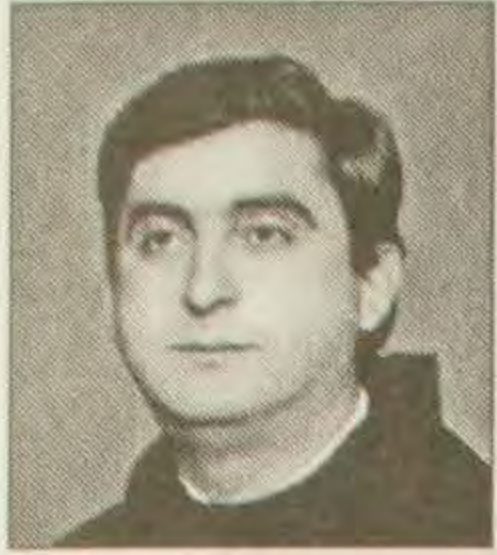
U procesu inkulturacije treba, dakle, paziti na vjernost evanđelju i na zajedništvo sa sveopćom Crkvom. Crkva je svjesna da svaka kultura koliko god bila dragocjena i bogata samo je čovjekov proizvod, pa prema tome nosi biljeg grijeha. Zato jedan takav proces mora teći postupno i zahvatiti ne samo neke teologe i stručnjake nego sav narod koji ima onaj istinski osjećaj vjere. Inkulturaciju treba promicati i usmjeravati, ali nipošto nametati. Zato taj osjećaj mora dozreti u samoj zajednici (usp. Redemptoris missio 54).

Tri kralja u misijama

Djelo sv. Djetinjstva (jedan od ogranaka Papinskih misijskih djela) pokrenulo je jednu vrlo lijepu akciju u božićno vrijeme. Djeca se obuku kao kraljevi i pjevajući božićne pjesme idu od kuće do kuće noseći betlehemsku zvijezdu. Tako svima naviještaju blagovijest spasenja. Darovi koji se prikupe tom prigodom stavljaju se u središnji fond Djela sv. Djetinjstva, a potom se dijele najpotrebnijoj djeci po svim kontinentima.

Tu lijepu akciju započeo je hrvatski misionar u Ruandi **don Danko Litirić** prije nekoliko godina. Skupina nazvana "Pjevači zvijezde" nastala je za Božić 2002. godine na poticaj jedne salezijanske suradnice iz Belgije. To je zapravo misionarsko djelovanje djece. Budući da puno djece dolazi u misijsku postaju don Danko je odlučio provesti ovu akciju: djeca obilaze kuće i obitelji i tako evangeliziraju. Prigodni tekst koji se pjeva u tom pohodu preveli su na domaći jezik, načinili su živopisna odijela od stare robe. Na dan sv. Stjepana podijelili su se u više skupina i krenuli po obiteljima. Misionar im je rekao da možda neće biti svuda dobro primljeni i da budu spremni nešto pretrpjeti za Isusa. Tako je i bilo. Ali oni su bili radosni zbog svega. Darove koje su prikupili poslali su u Rim. Taj način djelovanja djece mnogima se svidio te rade na tome da se još više proširi i uključi što veći broj osoba.





MARIJINA ULOGA U PORETKU SPASENJA (LG VIII)

Marija i Isusov javni život (9)

"U Isusovu javnom životu njegova Majka istupa u značajnoj ulozi odmah na početku, kad je na svadbi u Kani Galilejskoj, potaknuta samilošću, svojim zagovorom uvela prvo znamenje u djelovanje Isusa Mesije (usp. Iv 2,1-11)"

Piše: mr. Mato Miloš, OCD

(LG 58).

1. Marijina spasiteljska uloga u Kani

Prema Evanđeljima, Isusov javni život ne počinje s Kanom, bar ne prema sv. Ivanu. Događaj u Kani Sabor ipak smješta na njegov početak u smislu nastupnog Isusovog propovijedanja. Prema saborskom tekstu, značajna je pojava Marije u Isusovu javnom životu s gledišta Ivanova Evanđelja. Biografski podaci o Mariji u Ivanovu Evanđelju vrlo su oskudni. Marija se spominje samo dva puta, u Kani i pod križem. No, ti su podaci teološki vrlo bogati. Dva mjesta, Kana i pod križem, u kojima se spominje Marija, početak su i konac Isusova otkupiteljskog djela. Tu nije Marija samo rubno spomenuta. Ona je dobro uklopljena u osovinu otkupiteljskog zahvata, sa svojim sržnim dimenzijama žene-majke, dovedenim do vidljivosti u odnosu prema našem spasenju. U sveukupnom Isusovu javnom djelovanju Marija se gubi, u smislu koji prožima sve scene Isusova javnog života, pa ipak ona ima svoje istaknuto i značajno mjesto, kako ga opisuje sv. Ivan u svome Evanđelju. Epizoda u Kani nije mariološka, ona je kristološka. Krist je u središtu Ivanova prikaza. Radi se o Isusovu času koji još nije došao. Njegova je slava tom zgodom zablistala pred očima apostola i uzvanika. U njima se rađa vjera u Isusa.

To ne znači da je ta epizoda mariološki bez većeg značenja. Egzegete ističu sljedeće mariološke elemente:

- Ivanov opis predstavlja Mariju dobra srca, pronicavu za potrebe drugih, brižnu i zauzetu za druge, za kuću u kojoj se nalazila, za mladence s kojima je taj dan živjela.

- Delikatna i obazriv način njezine molbe odaje veliku vjeru i pouzdanje u njezinu Sina.

- Najvažniji mariološki element te epizode jest Marijino posredništvo.

Je li Marija pospješila Isusov čas za čudesa? Egzegete se ne slažu u odgovorima. Saborski tekst je u toj stvari jak: Marija je uvela početak čudesa. Sabor diskusiju među egzegetama nije htio dokrajčiti. Ovdje je vrlo uočljivo Isusovo distanciranje od Marije: Što hoćeš od mene, ženo? (usp. Iv 2,4). To pitanje ne znači Isusov prekid s Marijom, jer će joj molbu uslišati, ali ne znači ni identifikaciju s Marijom. Marija je Kristu blizu i ujedno daleko. Blizu mu je kao majka, daleko kao stvorena osoba, koja nema dimenzija za djelo otkupljenja. Te se dimenzije nalaze samo u Sinovu biću. Sjetimo se da je do sličnog distanciranja već došlo pri Isusovu nalazu u hramu: "Zar niste znali da ja moram

biti u onome što je Oca mojega?" (Lk 2,49). To ovdje dolazi na vidjelo. Ima u Isusu jedna zona u kojoj je svaki čovjek premalen, pa i Marija. Unatoč toj Isusovoj distanci, Marija govori poslužiteljima: "Učinite sve što vam rekne" (Iv 2,5). Te se riječi, doduše, ne odnose na konkretnu situaciju, na uklanjanje neprilika s vinom na svadbi, ali se ni ne ograničuju. Marija, dakle, predstavlja čovječanstvu Isusa kao otkupitelja i početnika novog Saveza. Ona, koja ga je rodila kao Otkupitelja, prikazala u hramu, predstavila kraljevima, sada ga, evo, i objavljuje. Nadođajmo još i to da se ovdje u Kani nastavlja paralela Oca i Marije, koja je istaknuta u komentaru (LG br. 53,2). Na Taboru poslije Isusova preobraženja govori Otac: "Ovo je Sin moj, Izabranik moj! Njega slušajte." U Kani Marija reče slugama: "(Ovo je Sin moj, Izabranik moj). Učinite sve što vam rekne."

2. "Antimarijanski" tekstovi u Evanđelju

"U toku njegova propovijedanja primila je riječi kojima je Sin uzdižući Kraljevstvo nad tjelesne i krvne razloge i veze, proglasio blaženima one koji, kao što je ona vjerno radila (usp. Lk 2,19 i 51), slušaju i čuvaju Božju riječ (usp. Mk 3,35; Lk 11,27-28)" (LG 58). Sabor je pokazao veliku lojalnost donoseći ovaj tekst. Mariologija je posljednjih stoljeća upotrebljavala Sveto pismo ponešto jednostrano. Naveliko su se donosili tekstovi koji su uzdizali Mariju. Prelazilo se više manje preko tekstova iz Isusova javnog života koji joj ne samo nisu išli u prilog, nego se činilo da joj umanjuju značenje. Protestanti su se, s druge strane, hvatali upravo tih tekstova da opravdaju svoj suzdržljiv stav prema Mariji. Sabor ne preskače te tekstove nego i njih ukratko sažima. Evo tih tekstova: "Tada pogleda naokolo, one što su sjedili u krugu oko njega te reče: Evo moje majke i moje braće. Jer tko god vrši volju Božju, on mi je brat, sestra i majka" (Mk 3,34-35). "Dok je on to govorio, povika neka žena iz naroda: Blago utrobi koja te nosila i prsima koja si sisao. On odvrati: Većma blago onima koji slušaju riječ Božju i drže je" (Lk 4,27-28). Prema Saboru, Isus želi reći da Božje Kraljevstvo nadilazi razmišljanja i veze tijela i krvi, ma kako god bile uske i uzvišene.

Isusove riječi pozivaju da bolje uočimo Mariju, da je shvatimo ne samo po krvi i tjelesnoj vezi s Isusom, nego također po njezinoj vjeri, po kojoj je početnica i uzor naše vjere. Ona je povjerovala Božjoj riječi prva i svojom vjerom podržala Božje Kraljevstvo u

njegovu početku (usp. Lk 1,45). Ona je čuvala i razmišljala o svemu u svom srcu (usp. Lk 2,19). Marija je vjerom i poslušnošću začela Sina Božjega. Na njoj se najprije i u jednom odličnijem smislu ispunjaju Isusove riječi: "Tko vrši volju Božju, onaj mi je majka." Marija je upravo tako postala njegovom majkom: Evo službenice Gospodnje. Neka mi bude po riječi tvojoj!

3. Marijino sudjelovanje u Isusovoj muci

"Tako je Bl. Djevica napredovala na putu vjere i vjerno podržavala svoje sjedinjenje sa Sinom sve do križa" (LG 58). Marija je vjerovala da je Majka Božja i da je zajedno sa Sinom združena u pothvatu oslobađanja čovječanstva. U toj vjeri je živjela, s tom vjerom je djelovala. U toj je vjeri u Kani posredovala kod svoga Sina, s tom ga je vjerom pratila u njegovu javnom životu, pa je dosljedno toj vjeri i rasla. Skloni smo misliti da u Mariji nije bilo toga unutarnjeg rasta u vjeri. Zato nas Sabor upozorava, neposredno prije nego će opisati Marijino srašćivanje sa Sinom pod križem, da je i Blažena Djevica napredovala na putu vjere, to jest da je napredovala u svom predanju Bogu objavitelju. Taj čas pod križem vrhunski je čas u Marijinu životu. Sabor nas uči da je u taj čas Marijina vjera također bila na vrhuncu kao završna dionica dugačkog puta, koji je započela kod anđelova navještenja, svojim "da": "Prema Božjem nadahnuću stajala je pod križem (usp. Iv 19,25), živo je supatila sa svojim Jedinorođencem i materinskim se srcem pridružila njegovoj žrtvi, s ljubavlju pristajući na žrtvovanje Žrtve, koju je rodila" (LG 58). Vrhunac Marijina života jest suvrhunac. Taj se čas njezina života poklapa s vrhunskim časom Isusova života. Jedinstvo Majke i Sina, koje je trajalo cijeloga života, na ovom je vrhuncu došlo najbolje do izražaja po Marijinu sudjelovanju u samom djelu otkupljenja.

4. Marijino duhovno materinstvo

"Napokon ju je sam Isus Krist, dok je na križu umirao, dao učeniku za majku ovim riječima: "Ženo, evo ti sina" (Iv 19,26-27)" (LG 58). Ivanovom epizodom pod križem, Sabor želi reći da se Marijino duhovno materinstvo proteže na Isusove učenike, na sve koji u nj vjeruju. To je materinstvo rezultat Marijina sudjelovanja s Isusom u djelu našeg otkupljenja. Kada Sabor navodi riječi Isusove s križa: "Ženo, evo ti sina", htio je i nešto reći o Marijinim vezama prema Crkvi, prema Božjem narodu. "I od toga časa učenik je uze u svoje" (Iv 19,27). Ovo "uze je u svoje" jest vjera u Isusa i povezanost s njim. To je duhovni prostor, u kojem Ivan živi. To je Ivanov duhovni posjed kao čovjeka koji se dao na raspolaganje Isusu. K tom duhovnom prostoru Ivana kršćanina i apostola odsada pripada Marija kao majka. Ne radi se samo o nekakvom pravno-zemaljskom uzimanju Marije u svoju kuću, već se radi i o prihvaćanju Marije u vjeri da nam je majka.





Piše: dr. Tadej Vojnović, OFM

Novi vladar

Nakon što je predstavio "imena" onih koji će biti temelj budućeg izraelskog naroda (Knjiga počinje: "Ovo su imena...") pisac Knjige Izlaska sada uvodi u problematiku iz koje će onda biti razumljiv Izlazak izraelskog naroda iz Egipta. Želio bih da se u ovom razmišljanju posvetimo samo malom tekstu Izl 1,8-14 budući da je to zasebna cjelina i u njoj nalazimo objašnjenje ostalog događanja.

Nova situacija

Dva su historijska događaja uvjetovala promjenu dotadašnjeg položaja Izraelaca koji su mirno obitavali u plodnom području delte rijeke Nila. Prvi je njihova velika brojnost koja je u r. 7 izražena emfatički i o kojoj smo prošli puta pisali, a druga je nastup novoga vladara. No nije se radilo samo o novom vladaru, već o nastupu nove dinastije egipatskih vladara. Kada se u istoj dinastiji smjenjuju vladari i kada sin nasljeđuje oca tada se stvari odvijaju u nastavljanju "očeve politike". No sasvim je drukčije ako jedna dinastija sruši drugu. Sada se novi vladar mora pokazati kao onaj koji će "raskrstiti s prošlošću" i sve postaviti kako treba.

Upravo ova činjenica bila je uzrokom promjene državne politike prema strancima koji su se tako lijepo nastanili u najplodnijem dijelu Egipta i tu uživaju. To ne može tako ostati! Sve ovo u biblijskom je izvještaju rečeno samo jednom rečenicom: "Uto u Egiptu zavlada novi kralj koji nije poznavao Josipa" (Izl 1,8). Glagol poznavati (hebr. jad a') je tako jednostavan a toliko toga izražava. Izraz *poznavati* u Bibliji nije samo spoznajna aktivnost već je puno više iskustvena blizina, zajedništvo, intimnost, biti s nekim dobar, povezan. Stoga se u Bibliji često upotrebljava kao eufemizam za spolni odnos (usp. Post 4,1) ali i za izražavanje zajedništva čovjeka s Bogom i obratno (usp. Iz 1,3).

Sada nema više one blizine, gostoprimitstva koje su egipatski kraljevi prijašnje dinastije pružali izraelskom narodu. Dolazi do radikalne promjene situacije. Nova dinastija želi sve reorganizirati i sve prijašnje dolazi u pitanje. Ovaj kralj nije sklon Izraelcima, on ne

nasljeđuje tradiciju svojih očeva koji su bili blagonakloni prema izraelskom narodu a i Josipova dobročinstva koja je učinio prema egipatskom narodu davno su zaboravljena. Ovaj vladar je prvi vladar nove dinastije te nema nikakvih obveza prema onome što su činili njegovi prethodnici. Njegova je konstatacija: na mojem teritoriju, i to na najboljoj zemlji, prebiva strani narod. Ne zanima ga ni kako su oni onamo došli.

Novi se vladar uvijek suočava s mnoštvom problema na koje nisu računali njegovi prethodnici ili su olako preko njih prelazili. Upravo u vrijeme nastupa nove dinastije izraelski narod je već dosegao broj nad kojim bi mogao zamisliti svaki novi vladar. Novi kralj se suočava s velikom vrlo vitalnom kolonijom stranaca u području delte Nila, područjem koje su njegovi prethodnici zapustili i nisu o tome vodili brigu. To bi područje egipatski narod mogao i te kako dobro ekonomski iskoristiti. Kako riješiti taj problem i za njega naši opravdanje?

Motiv je pronađen

U svakoj se politici često događa da se za pojedine odluke ističu jedni motivi (koji u stvari ne stoje!) a oni pravi kriju se jer nisu časnici. Dosta je sjetiti se samo totalitarnih partijskih sistema.

Novi kralj za svoju akciju protiv izraelskog naroda izabire motiv straha. Kralj iznosi svoj motiv: "da se u slučaju rata ne pridruže našim neprijateljima..." Motiv je lažan a u tadašnjoj situaciji za to ne postoji nikakva prilika, niti među Izraelcima vlada nezadovoljstvo koje bi ih na to navelo. Da je motiv lažan vidi se i iz drugog dijela kraljevog razmišljanja a to je "i napokon ne odu iz zemlje", što znači da se kralj ne želi njih riješiti. On s Izraelcima ima sasvim drugi plan!

Taktički i mudro

"Hajde da postupimo mudro s njima!" Kralj pribjegava taktici iza koje stoji namjera postepenog pretvaranja ovog mirnog naroda u robove. On sam i predlaže rješenje. Uvodi se policijski režim, teška tlaka i radovi koji iscrpljuju i zatiru. Sve je to lijepo "obučeno" u

parolu "korisnih radova" kao što su izgradnja gradova-skladišta Pitom i Ramzes. Sva se ova tlaka obavlja pod policijskim nadzorom. Nad njima stoje nadglednici s bičem u ruci. Slobode polako nestaje a prisilni radovi ubijaju njihovo biće. Kralj se ne želi njih riješiti jer bi time izgubio korisnu radnu snagu. On uvodi nacionalnu netrpeljivost i diskriminaciju.

Moć propagande

Faraonova propaganda uspijeva. To posebno pokazuje glagol qkc što znači "gnjušati se", "osjećati odvratnost prema nečemu". To sve više postaje stav Egipćana prema Izraelcima. Propaganda je moćno oružje u rukama vladara. Narod mu vjeruje. U Egiptu narod u njemu gleda boga. Sve više prepoznaje "drugačijost" Izraelaca što izaziva osjećaje neprijateljstva, gnjušanja. Sinovi Izraelovi postaju građani drugoga reda a polako i robovi bez ikakvih prava. Represije ne postizavaju svoj cilj. Naprotiv, Izraelci su se "još više množili, napredovali i širili se". Premda pisac to izričito ne ističe, ovi izrazi označavaju Božji blagoslov i želi reći da je u sve to vrijeme s njima njihov Bog, a to je Bog Abrahama, Izaka i Jakova. U 11. retku prvi put se u Knjizi Izlaska egipatski kralj naziva faraon. Hebrejski naziv je pareoh što je transliteracija egipatskog izraza "kraljeva palača" ili "kraljev dvor". U devetnaestoj dinastiji to postaje izraz za kralja Egipta.

Ropski rad

Neslomljivost Izraelaca rađa još većim represijama Egipćana. Podatak potječe iz svećeničkog izvora (P). U 13. i 14. retku pisac prikazuje svu surovost i nemilosrdnost faraona. Maska je pala. Nema više skrivanja iza nekih "većih" ciljeva. Sada rad Izraelaca u doslovnom smislu postaje ropski. Oduzeta im je sva sloboda. U slobodno vrijeme pronalaze se drugi radovi a sve ima za cilj ponižavanje, iscrpljivanje i pretvaranje u robove. O tome svjedoči niz izjava koje slijede: "okrutno se obore na Izraelce", "ogorčavali su im život teškim radovima", "svakovrsnim poslovima", "svakovrsnim naporima koje im nemilosrdno nametahu" a u "slobodno" su vrijeme morali "praviti meljtu i opeke" i "obavljati poljske poslove. I za robove previše!

(U sljedećem broju: Genocid)





Uređuje: Katarina Čeliković

Jaslice u vrtiću

"Bl. Marija Petković" u Subotici

Raspjevani Božić

Kad si radostan - zapjevaj!

Kad si radostan i pjevaš - podijeli s drugima!

Isus se rađa zbog drugih, u drugima, u nama.

Darujmo jedni druge osmijehom, pjesmom i čestitkom.

*Budimo blizu jedni drugima
kako bi naša radost bila velika.*

*BOŽIĆ nas raduje,
on nas čini sretnim ljudima
Darujte svoj Božić ljudima oko vas!
Pjevajte i veselite se
jer se rodio BOG i ČOVJEK,
Spasitelj svijeta.*

*Želim vam svima raspjevani Božić
Zvončica*

Djeca se dive "božićnjacima" u Maloj Bosni



PETA POKRAJINSKA SMOTRA RECITATORA NA HRVATSKOM JEZIKU

U subotičkoj Gradskoj knjižnici, u subotu, 18. studenog 2006. održana je peta po redu Pokrajinska smotra recitatora na hrvatskom jeziku na kojoj je sudjelovalo sedamdesetak recitatora iz Subotice, Sombora, Vajske, Bačkog Brega, Tavankuta, Đurđina, i Sonte. Uspjeh sudionicima smotre u ime Općine Subotica poželjela je savjetnica za obrazovanje **Edit Molnar Pinter**. Organizaciju ove posebno važne manifestacije pomoglo je Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija R. Hrvatske, a djecu je srdačno pozdravila u ime Generalnog konzulata R. Hrvatske u Subotici **Meri Vidiš**.

Svi su recitatori i ove godine dobili knjigu na hrvatskom jeziku, a oni najbolji i pohvalnicu te nagradni izlet u Ilok, Vukovar i Osijek. Recitatore je pažljivo slušao žiri u sastavu: glumica **Vesna Kljajić**, voditeljica Dramske sekcije u Somboru **Marija Šeremešić** i stručna suradnica u Odjelu društvenih djelatnosti SO Subotica **Katarina Čović**. /Zv/

IZLET RECITATORA U HRVATSKU

Najbolji sudionici smotre recitatora već tradicionalno idu na jednodnevni izlet u Republiku Hrvatsku. Ove godine su posjetili Ilok, Vukovar i Osijek.

Subota, 9. prosinca mnogima će ostati u sjećanju. Puno toga se vidjelo i doživjelo. Neizgrađene i porušene kuće, neobnovljena crkva sv. Filipa i Jakova u Vukovaru podsjećaju i danas da su to bili i dalje jesu gradovi tuge, stradanja i patnje. I danas je teško. Tek se bude. Djeca



bez roditelja, bolesni roditelji bez zaposlenja ... Posjet vukovarskoj bolnici sve nas je duboko dojmio. Pješačili smo do nje. Suze same teku. Bili smo svega 15-tak minuta a oni puna tri mjeseca. Pridružili smo se mladima iz različitih župa koji su došli na duhovnu obnovu upravo u Vukovar, rodno mjesto nobelovca Ružičke.

Fra Oktavijan, gvardijan iločkog i fra Zlatko, gvardijan vukovarskog franjevačkog samostana, lijepo su nas primili i pokušali objasniti što je sve povijest na ovom prostoru pisala. Sv. Ivan Kapastran umro je u Iloku. Dio habita se i dalje čuva u crkvi - prekrasnom zdanju izgrađenom u XIII. i XIV. stoljeću sa bogatom knjižnicom. I vukovarski samostan čuva najvrjednije knjige nakon Dubrovnika i Trsata. Sve ih pomno čuvaju oci franjevci.

Dan smo završili predstavom u Dječjem kazalištu u Osijeku, dar grada na Dravi.

S balonima poklonjenim kao jedinim predmetom za prijavu na graničnom prijelazu vratismo se u Sombor, Sontu, Bački Breg, Tavankut, Malu Bosnu, Đurđin, Suboticu.

Samo da nam je pouka iz ovoga dovoljna, da rata bilo koje vrste ne bude, ludila među ljudima.

Katarina Čović



Pred ulazom u vukovarsku bolnicu



SVETI NIKOLA U SUBOTICI I OKOLICI

I ove godine je, kao i prethodnih 8 godina, Sveti Nikola posjetio u predvečerje svog blagdana i na sam blagdan, preko 75 djece i 50 djece u vrtiću "Bl. Marija Petković".

Sveti Nikola, onaj pravi, u biskupskoj odori i kapi, s crvenim plaštom i štapom, poslan direktno od dragog Boga, posjetio je dobru djecu. Onima koji su bili dobri donio je darove, a u nekim obiteljima je morao otjerati krampusa s ulaznih vratiju. Razgovarao je s djecom o tome jesu li bila dobra, jesu li slušala roditelje i učitelje, da li se i kako pripremaju za doček malog Isusa. Govorio je kako je ovo vrijeme čekanja i priprave za Isusov dolazak i da Isus neće stići u naše kuće samo kupovinom bora i darova, nego da moramo pripremiti svoja srca, pa i najmanja, svojim žrtvicama, odricanjima, zornicama, kako bismo mogli što bolje ugostiti Isusa. Pričao im je kako obilazi svu djecu, pa i onu koja su siromašna i koju mnogi drugi zaboravljaju. Tako je mala, četverogodišnja **Anamaria**, odvojila neke svoje igračke i po Svetom Nikoli poslala siromašnoj djeci. Na kraju svog puta, Sveti Nikola je obišao jednu brojniju obitelj, s 10 djece, koja živi na salašu. Donio im je garderobe, nešto hrane, igračke i darove za svu djecu. Zato se ovom zgodom u ime Sv. Nikole zahvaljujemo svima koji su, bilo garderobom, bilo novcem, bilo hranom, igračkama ili prijevozom pomogli da sveti Nikola obraduje ovu djecu. /Zv/

Vjerski život Plavne obogaćuje Dječji župni zbor

U crkvi sv. Jakova u Plavni, u nedjelju 12. studenoga misno slavje uzveličao je po drugi puta ove vjeronaučne godine naš Dječji zbor. Iako je nastupilo samo 16 malih pjevača, već se može konstatirati mali, ali ipak zamjetni napredak, kako u ponašanju tako i u samom pjevanju zbora. Kako je to **vlč. Josip Štefković** istaknuo, "Bog će na pravi način nagraditi svaki naš trud", a sjećamo se i jedne izreke: "Prije uspjeha Bog želi da se čovjek oznoji." Tako su i naši pjevači uložili malo više truda kako bi uspjeh i ostvarili. Oduševljenje, čuvši pjesmu "Ljubav je pronašla put" autorice **Marije Matanović** koju je za ovu prigodu s djecom uvježbala **Karolina**, nisu krili ni nazočni vjernici.

Naši mali pjevači do Božića više neće nastupati, jer sada intenzivno pripremaju program božićnih pjesama. Nadamo se da će uspjeti održati mali božićni koncert "Sve na svijetu", kako je rekla jedna pjesnikinja, "biva najprije klica, pa stabljika, pa pupoljak, cvijet, i najzad plod". Roditelji djece-pjevača pozitivno su reagirali na prve nastupe i interesiraju se o radu i daljem planu zbora. Njih i sve župljane u Plavni upućujem na jednu misao sv. Franje Asiškoga: "Bog nas je pozvao da budemo sretni, čak da pjevamo od radosti."

Zvonimir A. Pelajić



Sv. Nikola posjetio male Tavankučane

Sv. Nikola nije ove godine mimoišao namlađe Tavankučane. U srijedu 6. prosinca HKPD "Matija Gubec" iz Tavankuta organizirao je prigodnu svečanost za najmlađe članove Društva. Tom su prigodom mališani razveselili sv. Nikolu recitacijama i pjesmom, a on im je uzvratio darovima. Djeca su obećala da će do sljedeće godine biti isto tako dobra i marljiva, te da će ga dočekati s puno osmijeha na licu.

Nakon završetka programa i podjele darova, sv. Nikola se uputio razveseliti i ostalu djecu.

Kristina, Sanda, Boro i Dalibor



Sveti Nikola u Maloj Bosni

Omiljeni svetac sve djece, sv. Nikola posjetio je i ove godine djecu u Maloj Bosni. Prigodne darove dao je članovima Hrvatske udruge kulture "Lajčo Budanović" jer su se ova djeca cijele godine trudila i zalagala u folkloru, pjesmi i na raznim nastupima. A ovaj popularni svetac je u paketiće osim slatkiša stavio i "kačkete" s imenom Udruge što djeca rado nose. Zauzvrat, mališani su recitirali i pjevali, što je tko već znao. Krampus nije morao "intervenirati", a sv. Nikola je obećao, ako tako nastave, da će ih i nagodinu posjetiti.

SD

MALI ISUS NAGRAĐUJE

ADVENT nema svake godine jednak broj dana! Advent je vrijeme od PRVE nedjelje DOŠAŠĆA do Božića. Odgovori su skoro kod svih bili polutočni. Ipak, MALI ISUS želi nagraditi one koji su poslali kupone te je sljedećih sedam dobitnika dobilo lijepe nagrade:

1. Katarina Vodeničar, Vinogradarska 6A, SONTA
☛ film "BOŽIĆ NA SALAŠU"
2. Ivana i Danica Matković, R. Boškovića 28, SUBOTICA
☛ "Betlehem"
3. Lazarela Rudić, Br. Jedinstva 33, BIKOVO
☛ "Betlehem"
4. Ana Martić, I. L. Ribara 85, IRIG
☛ SUBOTIČKA DANICA za 2007.
5. Višnja Pelajić, Nicole Tesle 5, PLAVNA
☛ film "ČUKUNDIRINO ZRNO ORA"
6. Sanja Čaut, I. L. Ribara, B. MONOŠTOR
☛ slikovnica "RAZLINKAVI ZEC"
7. Janja Horvat, Majevička 39, NOVI SAD
☛ CD "ŠESTI FESTIVAL BUNJEVAČKI PISAMA"



Uredio: PeTaR

Bliži nego ikad

*Evo, djevica će začeti i roditi sina
i nadjenut će mu ime Emanuel
- što znači s nama Bog!*

Matej 1,23

Hodajući, čovjek je ugledao gnjezdašce u kojem su se smještale dvije grlice. Grana nije bila visoko, tako da je čovjek mogao vrlo lako dohvatiti gnjezdo. Grlice su stavljale u svoje gnjezdo grančicu po grančicu i tako gradile sebi ugodniji dom. Čovjek im se približi i one su odjedanput prestale s radom. Napravio je drugi korak, a one su se još više unervozile. Kad su mu već bile na domak ruke, grlice su odletjele.

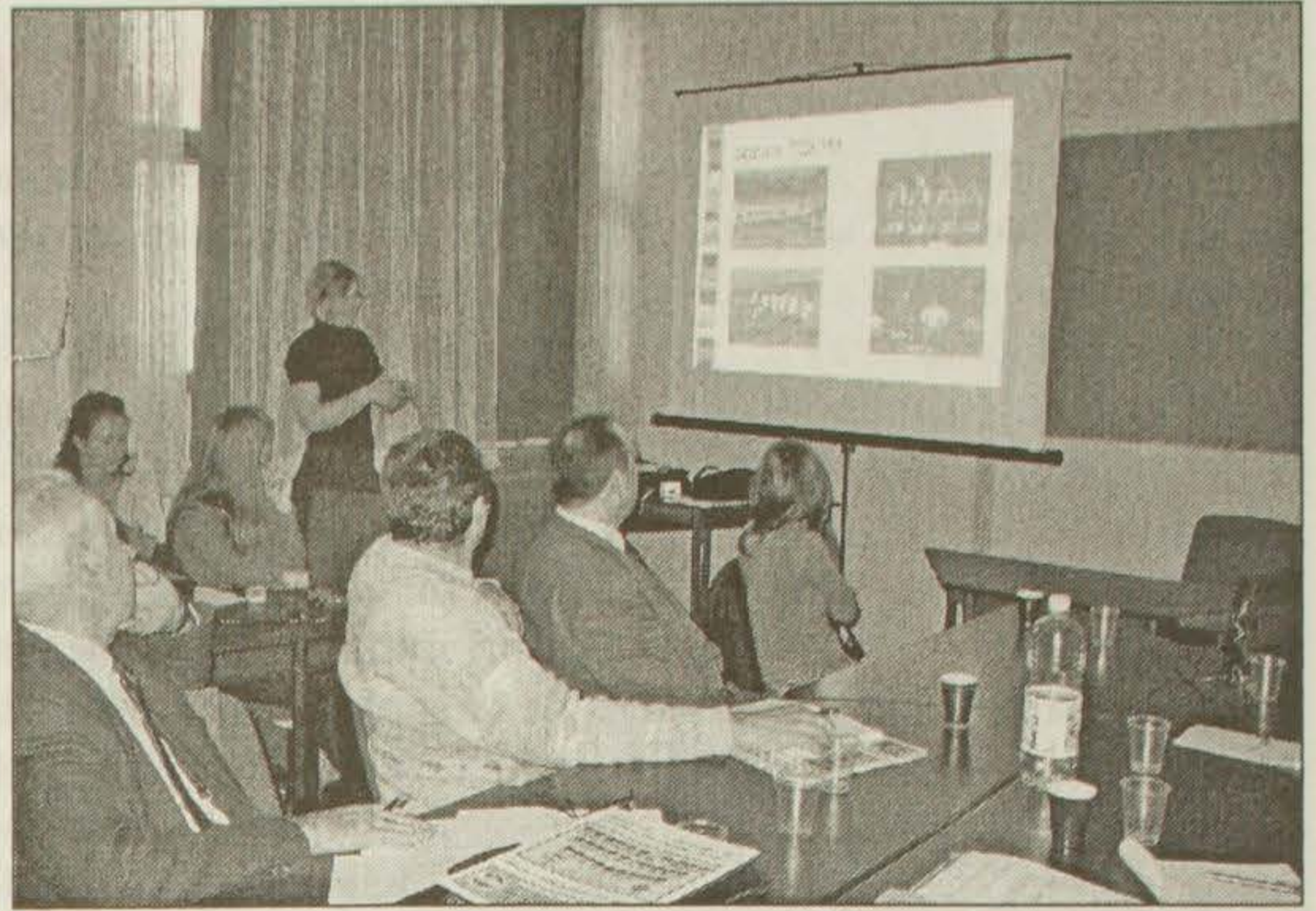
Čovjek tada nekoliko trenutaka ostane začuđen i iznenađen onim što se zbilo. Zašto su grlice pobjegle, kad im on nije htio ništa loše? Nakon kratkog razmišljanja shvatio je da je vjerojatno zato što je on za njih bio prevelik... Zatim se upitao: kako doći među ptice? Da bi došao do njih morao bi postati malen kao one i sličiti njima...

U Starom zavjetu Bog se obraćao čovjeku u sili i snazi. Tada je pokazivao svoju moć! Ali, Bog je odlučio nakon tolike sile pokazati i svoju LJUBAV! Poslao je svoje anđele i objavio se malenima i slabima: *Danas vam se u gradu Davidovu rodio Spasitelj - Krist, Gospodin!* (Luka 2,11).

Da, Bog je postao čovjekom da ga se čovjek ne bi bojao. Stoga, prihvatimo svog Otkupitelja kao malo djetesce rođeno u štatici i nemojmo pobjeći kao golupčići od Čovjeka, jer nam On ne želi ništa loše, želi nam se tek približiti...

SrEtAn i BlaGoSlOvLjEn BoŽiĆ

PeTaR



*Na seminaru za novinare u Hrvatskoj riječi
9. prosinca 2006. sudjelovali su i naši mladi novinari*

Roditelji vama hvala

**Dobri oče moj
i moja dobra mati.
Od toploga doma ništa ljepše
i ništa više
niste mi mogli dati.
I zato kada prođe sve
ostat će ova pjesma mala
uvijek da vam govori
majko i oče HVALA!**

Ljiljana Kovač, I15

Tribina mladih

“Bog čovjekov prijatelj - čovjek čovjeku prijatelj” tema je predavanja o kojoj je na redovitoj Tribini mladih u nedjelju 19. studenoga u subotičkom Katoličkom krugu govorio župnik subotičke župe Sv. Roka i urednik “Zvonika”, **preč. Andrija Anišić**.

Govoreći općenito o prijateljstvu, preč. Anišić je istaknuo kako je upravo ono najbolji lijek za liječenje osamljenosti, napuštenosti i ne samo toga, nego je ono put rješenja mnogih mladenačkih i svih drugih životnih problema. U tom smislu “prijateljstvo se mora htjeti”, rekao je predavač te je u nastavku predavanja posebno govorio o Bogu kao izvoru prijateljstva. Pojasnio je tako pojam saveza Boga s čovjekom koji je “razlita milost i obnovljeno prijateljstvo”. Tumačeći prijateljstvo između čovjeka i čovjeka, govorio je o solidarnosti i drugovanju kao analognim prijateljstvima, potom o ljubavi i prijateljstvu, a na poseban način rastumačio je tipove prijateljstva, počevši od prijateljstva među muškarcima, prijateljstva među ženama ali i onoga između muškarca i žene, te bračnih drugova, roditelja i djece, učenika i učitelja i na kraju prijateljske zajednice. “Uvjet vječnoga prijateljavanja s Bogom i ljudima u nebu jest ‘vječno’ prijateljavanje s Bogom i ljudima na zemlji”, rekao je predavač, zaključivši kako nam Bog za to daje dovoljno milosti te ju trebamo iskoristiti i to zbog obje vječne milosti, koja će biti vječno prijateljstvo.

Željka Zelić

“DOBAR VEČER DRAGA GRLIČICA”

Godišnji koncert ansambla narodnih plesova i pjesama i Glazbenog odjela HKC “Bunjevačko kolo” pod nazivom “Dobar večer draga grličica” održan je, 25. 11. 2006. u velikoj dvorani Centra.

Na koncertu ansambla narodnih plesova i pjesama našlo se devetnaest točaka, koje je pratio Tamburaški orkestar HKC “Bunjevačko kolo”. Premijerno su izvedene i dvije nove koreografije. /HR/



ŠKOLA ANIMATORA

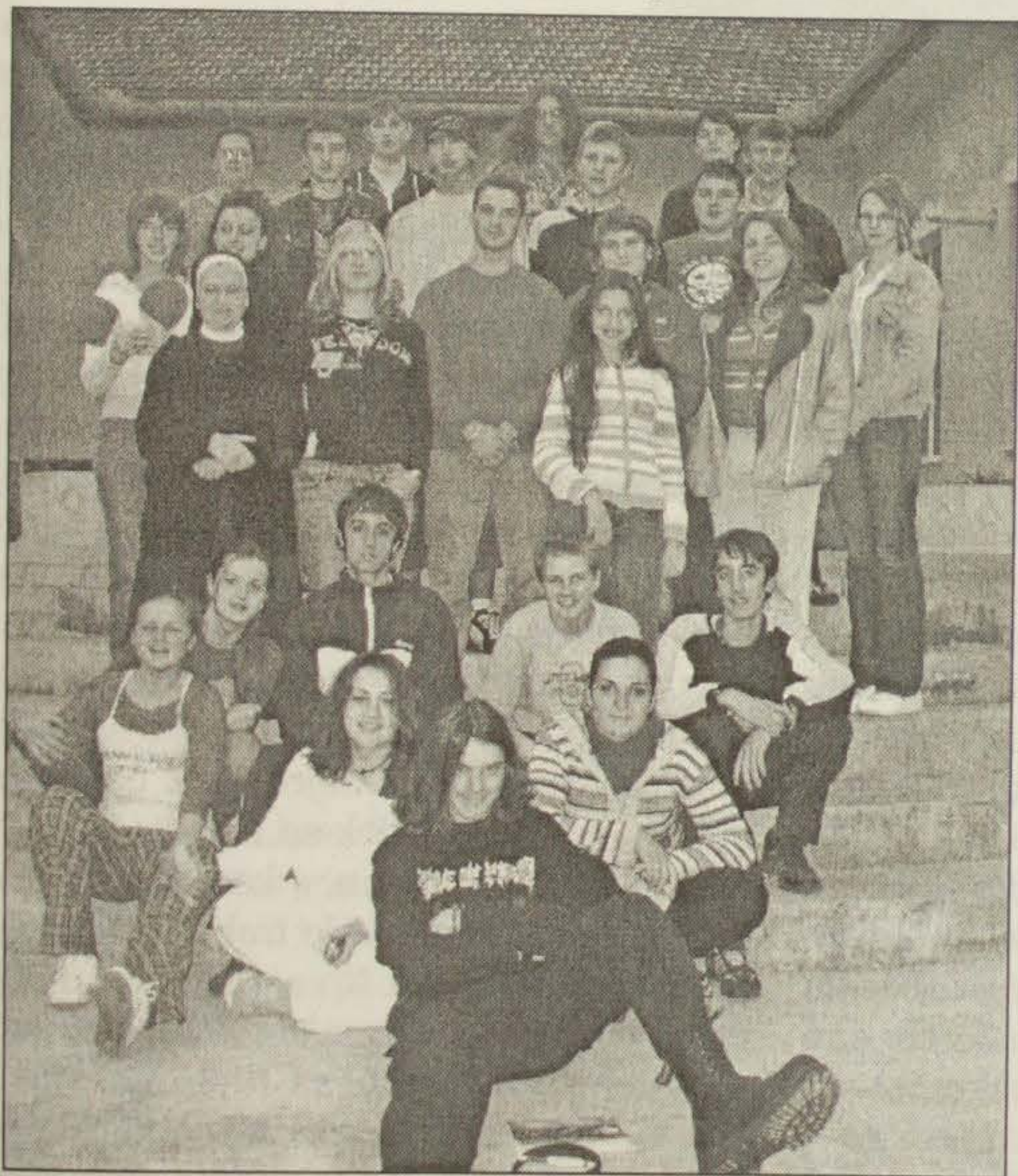
Ove školske godine započela je "Škola animatora" za mlade u našoj biskupiji. Organizator susreta je vlč. Dominik Ralbovsky, kapelan u Bečeju. Do sada su održana dva susreta:

* Jednodnevni susret, 7. 10. 2006 g. u župi sv. Antuna u Bečeju. Na susret je došlo oko 40 mladih. Oni su imali mogućnost upoznati se međusobno i posvijestiti si što to znači biti animator. Susret je završio sv. Misom a mladi su se zadovoljni vratili kućama.

* Drugi - Vikend susret održan je od 17. do 19. 11. 2006 g. također u Bečeju. Na susretu je sudjelovalo oko 30 mladih: Hrvati, Mađari, Slovaci, Ukrajinci i Albanci. Ova raznolikost se lijepo izražavala kroz molitvu, sv. Mise, pjesmu, igru i druženje. Tema susreta je bila "Upoznaj samog sebe", o kojoj je govorila s. Rastislava Ralbovski, prof. pedagogije i sociologije.

Zahvalni smo Bogu za milosti i darove koje nam je udijelio u ovim susretima. Zahvalni smo svima koji su pomogli da ovi susreti budu na obogaćenje i radost sviju nas.

*Kristina Ralbovski
dipl. katehista*



**ČESTIT BOŽIĆ
I SRETNU NOVU GODINU
SVIM MLADIMA I SVIM
ČITATELJIMA "ZVONIKA"
ŽELI
UREDNIŠTVO
STRANICA MLADIH**

FESTIVAL HRVATSKIH DUHOVNIH PJESAMA "HosanaFest 2007."

U organizaciji Povjerenstva za pastoral mladih Subotičke biskupije u nedjelju, 19. 8. 2007. održat će se u Subotici Festival hrvatskih duhovnih pjesama - "Hosanafest". Festival je natjecateljskog karaktera.

U tu svrhu Organizacijski odbor Festivala raspisuje

NATJEČAJ

za prijam skladbi za Hosanafest 2007.

Natječaj je otvoren od 1. 01. 2007. i traje do 1. 03. 2007.

Uvjeti natječaja:

- skladbe tematski moraju imati kršćanski karakter;
- skladbe ne smiju biti već objavljene niti javno izvođene;
- trajanje skladbe ne smije biti dulje od 4 minute;
- uredno potpisani autori glazbe, teksta i aranžmana;
- autor i glavni izvođač pjesme ne smije biti mlađi od 16 godina;
- u vokalno instrumentalnom sastavu ne smije biti više od 15 osoba.

Prijava na natječaj dostavlja se na CD-u ili putem elektroničke pošte, a obvezno mora sadržavati:

- ogleđnu demo snimku pjesme (snimka ne mora biti studijska, ali glazbeno-produkcijski treba biti što sličnija izvedbenoj verziji). Pjesma može biti poslana i u mp3 formatu s minimalnom rezolucijom od 192 kbps;
- tekst pjesme u Word formatu;
- notni zapis osnovne melodijske linije pjesme s potpisanim tekstom i natpisanim akordima na CD-u (skenirano u JPG formatu) ili ČITKO ispisan ili isprintan u dvije kopije;
- kraću biografiju izvođača sa svim potrebnim podacima (adresa, telefon, e-mail, web i sl.), te navesti zajednicu u kojoj se djeluje;
- potvrda svećenika.

Prijave koje ne budu ispunjavale gore navedene uvjete, kao i skladbe upitne originalnosti neće uopće biti razmatrane od strane Stručnog povjerenstva.

Napomena: Autori slanjem skladbe na natječaj jamče za njezinu originalnost, te daju svoju suglasnost za izdavanje skladbe na festivalskom CD-u. Naknadno utvrđivanje neoriginalnosti skladbe povlači za sobom sankcije određene pravilnikom "Hosanafesta". Prijavljene skladbe ne mogu se povući, niti će biti vraćene.

Rezultati natječaja bit će objavljeni 20. 03. 2007. u web prezentaciji HosanaFesta, a moći će se naći i u drugim medijima. Izvođači čije skladbe Stručno povjerenstvo uvrsti u program Festivala trebaju studijsku snimku dotične skladbe, te njenu matricu, dostaviti najkasnije do 20. 05. 2007.

Redoslijed nastupa na "Hosanafestu" određuje festivalski Organizacijski odbor.

Radove slati ili dostaviti na adresu:

"HOSANAFEST 2007."

Gajeva 2

24000 SUBOTICA, Vojvodina-Srbija

tel. +381(0)25/482-496

e-mail: hosanafest@yahoo.com

Radosno očekujemo Vaše sudjelovanje!

Organizacijski odbor "Hosanafesta"

www.hosanafest.tk



RUŽICA I STJEPAN LICE - BLAGOSLOVLJENI SVAKODNEVNIM ŽIVOTOM

ZVONIK: Ružice i Stjepane, dajte nam makar dio Vašeg bračnog i obiteljskog ozračja: kako ste se upoznali, zavoljeli, stvarali obitelj?

Stjepan Lice: Upoznali smo se ovako: ja sam jedno vrijeme glumio u amaterskoj kazališnoj družini - obilazili smo crkve i davali predstave vjerskog sadržaja. Došli smo u jednu župu u kojoj nisam do tada nikada bio i dok sam bio na pozornici, ugledao sam u trećem redu jednu osobu i zaboravio sam taj čas tekst koji sam govorio. Dva puta su mi ponavljali dok ja nisam shvatio da trebam nastaviti tekst. Pod pauzom sam izašao u hodnik i, za divno čudo, tu osobu koju sam vidio u tom trećem redu našao pokraj osobe koju sam poznao! Onda sam se počeo truditi, pa sam se duže vrijeme trudio i - eto! Nakon dvije i pol godine smo se vjenčali i lijepo nam je sada već 30 godina. Dvadeset devetu godinu braka ne bih nikako mijenjao za prvu, a prva je bila predivna!

Ružica Lice: Bilo je nestvarno to kako mi je Stjepan prišao! Ja sam bila 17-ogodišnja, srednjoškolka s planovima: prvo završiti školu (išla sam u gimnaziju), pa onda možda neki faks i naravno da mi nikakva ozbiljnija veza nije bila ni nakraj pameti, a kamoli planiranje nekog braka. Dapače - ja sam uvijek imala viziju kako će to biti kad se ja jednom - ako se udam: to mora biti jedan jako zgodan momak - ta mi se želja ostvarila! (osmijeh) - mora biti jako bogat, jer ništa se mi neće moći mučiti kao moji roditelji ili svi drugi ljudi, za nas odmah mora biti kuća, auto, vikendica, sve... Htjela sam upisati Višu školu za socijalni rad, jer sam oduvijek znala da želim raditi s ljudima i koliko mi je to važno. Nisam uspjela upisati tu školu, ali nisam bila zabrinuta - htjela sam pokušati opet sljedeće godine. Na burzi rada, gdje sam se prijavila radi osiguranja, su mi kao svršenoj gimnazijalki ponudili posao odgajateljice u vrtiću ako položim metodiku - 6 mjeseci sam slušala predavanja, položila svih 14 ispita, počela raditi i ostala 17 godina u vrtiću.

Brak - strašan ili krasan?

ZVONIK: Kako ste živjeli prve godine braka, kako ste prolazili kroz krize i teškoće?

Stjepan Lice: Mi smo se međusobno prepoznali bliskima, inače ne bismo krenuli zajedno. Ali, tu blizinu smo na jedan način doživljavali u ono vrijeme, a na drugi način je doživljavamo danas. Ona se kroz vrijeme mijenjala, jer su se mnogi sadržaji u životu mijenjali, a blizinu smo živjeli u konkretnim situacijama. Blizina nam nije bila načelo, ali jest bila naša odluka. Bili smo svjesni da ne želimo biti samo zajedno, nego želimo biti jedno i onda smo od toga u životu išli - to nam je bio kriterij u svim teškim trenucima. Znali smo što nam je najvažnije, sve ostalo smo nastojali



maknuti u stranu. Sjećam se kad smo prvi puta jedno pred drugim govorili o svom doživljaju braka (zaručnicima na tečaju pripreme za brak), jedan je čovjek, dok smo tumačili čega se čovjek treba odreći na jednom takvom putu da bi postigao ono što želi, rekao: "Pa, to je strašno!" Mi smo pogledali jedno u drugo i rekli smo: "Pa, to je krasno!" Nije nam bilo teško od nečega odustati, jer nismo htjeli odustati od nekoga, od sebe, jedno od drugoga. Nismo htjeli doći do toga da mi budemo ono sporedno u svom životu, to nikako ne!

Ružica Lice: Ne možeš imati život bez teškoća, bez nekakvih kriza, svađica... Ja moram priznati da je nama sigurno jako puno u životu pomogla vjera i da vjere nema u životu sigurno bi nam bilo puno teže. Pitanje je da li bismo tijekom svih ovih godina ustrajali na tom putu, da li bismo prepoznali što je bitno ili bismo, poput mnogih parova ili naših prijatelja, upali u neku osrednjost jednog života - tu si, djeca su tu, dani idu, svak svoju priču živi, u principu, stranci u vlastitoj obitelji. Jer, tijekom godina našeg života, odlaska na svetu misu, na molitvu, na klanjanje, to je bila hrana duše gdje smo i mi kao osobe

rasli. Svako predavanje, dobra propovijed ili dobra, kvalitetna molitva nama je otvarala i pamet - da učimo uočavati što je važno, a što ne. Ako se čovjek treba nečeg odreći, da se zna odreći onoga bez čega može, a možemo bez puno toga u životu, iako se vrlo često "zakačimo" za sitnice, za stvari koje su tako prolazne i tako nebitne u životu. Mi smo - imam osjećaj - jako rasli kroz sve to, a naravno da su nam tu puno pomogli molitva, Euharistija, prijatelji, naši svećenici s kojima smo u bliskim prijateljskim odnosima. Čovjek jednostavno raste u tome, ima snage izdržati neku krizu i poteškoću - za to stvarno treba imati snage. Ponekad treba biti i lukav, od nekih stvari treba možda odustati, neke nazvati drugim imenima, pa se opet može... znate, žene to inače mogu na svoj način napraviti (*sveopći smijeh*). Pomaže nam i sve ono čime se Stjepan i ja bavimo - naša struka, rad na sebi, odnos prema sebi. U braku je meni i Stjepanu postalo jako dragocjeno i jako važno, iako to nismo unaprijed planirali, da bez obzira što smo mi postali "mi", nije nestalo ono "ja", nego smo taj "ja" jako tesali, nadograđivali i kad god ja kažem da sam ponosna što sam majka i

supruga, to je dio mog života, svrha mog života, ali ja sam prije svega - ja. Ja nisam moj muž, ja nisam moja djeca, ja nisam moj posao, a vrlo često se tako identificiramo i izgubimo osobnost. Zato jako teško podnosimo i kritiku i savjet ili neke situacije gdje se čovjek treba mijenjati, a čovjek se mora mijenjati. Čovjek se mijenja i kad to neće, nema to u planu, a kamoli ako znaš da ima nekih stvari koje trebaš promijeniti. Meni je jako žao što se u prvim teškoćama u prvim godinama braka mladi ljudi povuku, što ostanu bez Crkve, što ostanu bez vjere, ostanu sami i ne preostaje im ništa drugo nego svađa, krah, lomovi, jer nemaju ono što smo mi imali.

Život za druge i obitelj

ZVONIK: Stjepane, Vi pišete predivne meditacije - od kuda i za koga inspiracija pisati?

Stjepan Lice: Od onoga što pišem ono što valja, to je sasvim sigurno dar, a ono što ne valja, to je moje. Ružica je jučer rekla - ja nikada ne tražim što ću pisati. Kad sjednem pisati, ja već znam što ću napisati, možda ne znam do zadnje riječi



Stjepan Lice (52), diplomirani je pravnik, tajnik na Pravnom fakultetu u Zagrebu, sa tridesetak objavljenih knjiga meditacija i priča za djecu, aktivan u Franjevačkom svjetovnom redu, gdje mlade oduševljava da unose život u Evanđelje i Evanđelje u život.

Ružica (rođ. Božić) Lice (50), diplomirana katehista i odgajateljica, vjeroučiteljica u osnovnoj školi i voditeljica tečaja za katekumene.

Skupa su već 30 godina sretni bračni par Lice - roditelji dva sina i kćeri: Dominik (28) sa suprugom Karolinom ima kćerke Lauru i Anteu, Zvezdan (24) ima djevojku Anu te kći Mirta (19).



kako, ali znam što ću napisati. Jednostavno, dogodi se i onda imam jednu obvezu pred sobom da to napišem. Povremeno dođem u situaciju da mislim da to i nije tako važno objaviti - meni je dovoljno što sam napisao i što to netko u mojoj blizini pročita, ali vidim da ima smisla da se i objavi. Nekad mi je bilo jako važno da mi tekst bude objavljen, ali to već dugo nije.

ZVONIK: Oboje ste vrlo aktivni pastoralni djelatnici. Što je kod vas u praksi na prvom mjestu - pastoral ili obitelj?

Ružica Lice: Obitelj! Obitelj nam se proširila, sad imamo snahu, unučice, drugu potencijalnu snahu, imamo mnogo prijatelja, koji su nam isto kao obitelj. Pravi prijatelji nikad ne oduzimaju vrijeme: moja prijateljica, ako mi je prava prijateljica, dođe i vidi da imam neoprano suđe, zasuče rukave i opere moje suđe. Ponekad se u praksi dogodi da je neki zadatak na prvom mjestu - nama je sad bilo na prvom mjestu doći u Suboticu - ali mislim da nije nezadovoljeno ono što je trebalo biti napravljeno u obitelji.

Stjepan Lice: Uvijek kažem da je prava istina o čovjeku ona obiteljska istina. Što god, tko god i kakav god čovjek bio u svijetu, prava istina je ona kod kuće. Takav si kakav si doma, ostalo je sve šminka. Ostalo se može nadograditi, ali ne može ništa zamijeniti. Nikakav angažman, nikakva žrtva izvan obitelji ne može nadomjestiti ono što ćeš propustiti u obitelji.

ZVONIK: Vaš život i rad su blisko vezani uz Franjevački treći red. Kako vidite odnos različitih duhovnosti u Katoličkoj Crkvi i odnos vjernika prema onoj duhovnosti po kojoj živi?

Stjepan Lice: Franjevačka duhovnost je po mom shvaćanju jedan od mnogih dobrih puteva do Boga, a to je put koji je mom kršćanstvu dao lik. Ja sam u tom smislu tom putu zahvalan, međutim ne na način da bih se na tom putu zatvorio. Mi

smo prijatelji s ljudima različitih duhovnih usmjerenja, naravno u okviru kršćanstva, tako da ne vidim razloga za bilo kakvu isključivost, ja samo vidim način kako mogu od drugih nešto novoga primiti, ili eventualno, ako bude sreće, drugoga obdariti time što sam ja u franjevaštvu primio. Nedugo nakon što smo mi ušli u Franjevački svjetovni red, naša prijateljica mala sestra Charlesa de Faucaulda nas je htjela potaknuti da uđemo u njihov svjetovni red, a ja sam joj rekao: "Čuj, mi smo se već odlučili." Kad se čovjek odluči, treba nastojati biti postojan, jer je postojanost vrlo važna u duhovnom rastu - ne možete malo rasti tu, malo rasti tamo, malo biti tropska biljka, malo domaća...

Ružica Lice: Nitko se ne može rascjepati na pet strana, a da to što radi, radi kvalitetno. Hvala Bogu da u Crkvi postoji ta jedna šarolikost i da svatko može pronaći sebi mjesto; nekome su bliži bračni susreti, nekome treći red, nekome fokolarini... Smatram da u životu ništa nije slučajno - ako vas obitelj potakne na nešto, lijepo je da čovjek to nastavi, ako se tu prepozna.

ZVONIK: Što osobito naglašavate u poučavanju onih koji su vam povjereni - novacima trećeg reda i katekumenima?

Stjepan Lice: O svetom Franji ja govorim jako mnogo, jer on meni govori jako mnogo, pa onda nastojim da to što sam ja od Franje doživio predam drugima. Najvažnije od svega mi je da je Franjo bio uvjeren da je moguće Evanđelje doslovno živjeti. Ako je njemu to bilo moguće u 13. stoljeću, iako ta vremena nisu bila pogodna za Evanđelje, kao ni ovo naše, ali mi smo odgovorni za to Evanđelje. Nitko osim nas ne može biti odgovoran za njega. Ima jedna prekrasna misao u Pravilu Trećeg svjetovnog reda: naš je poziv i poslanje unositi život u Evanđelje i Evanđelje u život, dakle da se Evanđelje od života i život od Evanđelja ne razlikuje - oko toga jako nastojim. Budući da u zadnje vrijeme

posebno radim baš s mladima, onima koji iz franjevačke mladeži ulaze u treći red, posebno ih upućujem u to da prihvate sebe, jer tko ne prihvati sebe, kako može prihvatiti bilo koga drugoga? Kako može živjeti, a ne prihvaćati? Primijetio sam da ljudi tako slabo prihvaćaju sebe...

Ružica Lice: Iz Katekizma Katoličke Crkve: temelje vjere - moramo znati komu vjerujemo! Zatim sakramenti, kršćanski moral, Božje zapovijedi, molitva i poslanje Crkve. Osim znanja, jako se trudimo da katekumeni steknu iskustvo vjere, zajedno molimo i molimo za njih svi skupa, svi fratri i cijela zajednica na svakoj nedjeljnoj misi u podne posebno za katekumene. Kad mi je preteško i u napasti sam da odustanem, shvatim da nisam dovoljno molila i postila za njih! Bog mi je dao dar - ja stvarno te ljude toliko zavolim, ali uistinu, mi godinama poslije ostanemo prijateljski povezani i to je prekrasno.

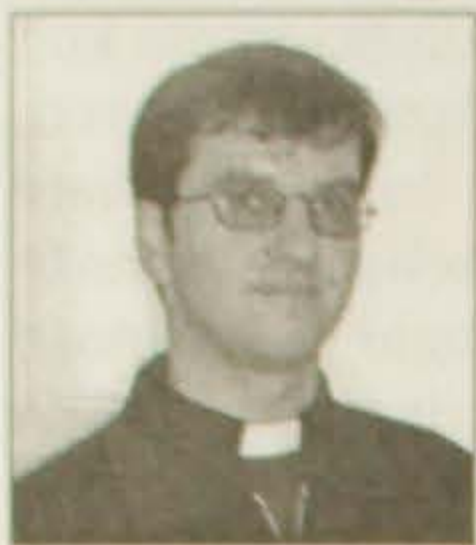
ZVONIK: Kako obitelj Lice slavi Božić?

Stjepan Lice: Za mene je Božić najvažniji blagdan u godini. Unatoč tomu što sam dobar kršćanin - dobro upućen kršćanin - i znam koji su blagdani broj 1, Božić mi je najvažniji. Toliko da božićnu atmosferu često doživljavam kroz ostalo doba godine - ja božićne priče pišem ljeti, to mi je sasvim jednostavno! U našoj obitelji svi se za Božić potrudimo biti zajedno, oko svega što čini Božić trudimo se zajedno - od zornica do izbora nakita za bor i kićenja bora, spremanje darova iznenađenja. Svi smo zajedno upućeni na Božić, jer sve to ima svoje značenje. Recimo, ja kupujem i dalje našoj djeci Adventski kalendar s čokoladicama. Da, i djeci i unučicama! Jednom sam pokazao kćeri kalendar koji sam kupio unučicama, a ona je pitala: "Ti mi hoćeš reći da je vrijeme da odrastem?" Otišao sam i kupio i njoj kalendar. Za sam Božić, naravno, zajedno odlazimo na božićnu polnočku, na blagdansku podnevnu misu i redovito se na Božić popodne "plemenski" nađemo kod moje mame. Svi skupa, koliko god nas ima braće, sestara, šogorica, nećaka, nećakinja, unučica (to bude nekih 25-30 ljudi na okupu) i to se zna i da se nikad ne pitaš - kad se vidimo? Zna se - to je dan koji se provodi zajedno, a sljedećih dana, naravno, obilazimo prijatelje. Od 2000., Novu godinu redovito čekamo pod misom na Kaptolu - ne idemo na doček više nigdje i ne čekamo više doma kao ranije. Fratri su 2000. organizirali doček s misom i od onda idemo gore. Djeca dođu ili ne dođu, ovisi od dogovora, ali mi tako počinjemo godinu.

ZVONIK: Najljepša hvala, sretni blagdani i do viđenja u Subotici!

Razgovarali: Vesna i Ladislav Huska





Uređuje i piše: dr. Marinko Stantić

PUT DO IZLAZA

Od momaka i djevojaka, koji žele ući u neku Zajednicu što prima mladiće ili djevojke koji traže pomoć u odvikavanju od ovisnosti, očekuje se da prođu nekoliko pripremljenih kolokvija u kojima se upućuju u stvarnost i način njezina života. To je razdoblje kad se uočavaju njihove teškoće ali i volja za promjenom te se procjenjuje može li im se pomoći. Nakon nekoliko kolokvija pozivaju se u jednu od Zajednica na radni dan koji traje od jutro do navečer. Zatim, ako to žele, ulaze u Zajednicu. Ulazak u Zajednicu se ne plaća, a svaka obitelj čije je dijete u Zajednici surađuje i pomaže koliko može. Ne primaju se psihički bolesne osobe (s duševnim poremećajima, shizofrenija...) jer je iskustvo zadnjih godina pokazalo da im zahtjevan i vrlo uređen način života Zajednice ne može pomoći da svladaju svoje tegobe, a ne može im se niti dati odgovarajuća pomoć u lijekovima koji im trebaju.

I obitelji čije je dijete postalo ovisnik, narkoman, također trebaju sudjelovati u nekoliko pripremljenih kolokvija, a zatim i na molitvenim susretima roditelja i susretima roditelja s djecom u određenim mjestima. Na tim susretima im se objašnjava prijedlog Zajednice i savjetuje kako da pomognu svojem djetetu do uskrsnuća za novi život. Također, susreću roditelje čija su djeca već u Zajednici ili su je završila. Ti su roditelji već na putu obraćenja, tako da mogu svjedočiti i prihvatiti druge obitelji koje su ranjene ovisnošću te im je potrebna pomoć. Početni "križ" zbog djeteta narkomana postaje često razlog za duboko obraćenje i ponovno pronađen mir i zadovoljstvo u obitelji.

Mnogi mladi iskazuju želju živjeti neko vrijeme u Zajednici iako njihovo stanje nije teško i dramatično. Kad se na to odluče, trebaju u pismu obrazložiti svoj izbor i navesti koliko su vremena spremni ostati u Zajednici. Obično se predloži da to bude najmanje 45 dana, kako vrijeme provedeno u Zajednici ne bi bilo kao jedno od mnogih dotadašnjih razdoblja, nego da ostavi dubok trag u srcu i označi početak na putu obraćenja i vjere. Da neko vrijeme provedu u Zajednici savjetuje se ponajviše ženama ili djevojkama čiji je muž ili zaručnik u Zajednici, kako bi shvatile njihov put i mogle rame uz rame ići s voljenom osobom prema pravom životu. I oni koji neko vrijeme žele živjeti u misijama moraju određeno razdoblje provesti u nekoj od "običnih" bratovština Zajednice da bi spoznali način njihova života i služenja. Onaj koga privlači karizma takve Zajednice i u svojoj nutrini žudi za putem prema posvećenju treba barem tri mjeseca provesti također u jednoj od takvih "običnih" bratovština. Uvjereni smo da je to najbolji mogući način da se spozna svoj vlastiti poziv. U razdoblju iskustva momak ili djevojka sudjeluje u životu bratovštine potpuno, bez "bijega" ili "razlika" u trenucima molitve, podjele i pregleda života i rada. Vjerujemo kako je najbolji način da ozbiljno slušamo glas Božji u sebi: jedan dan proveden u molitvi i radu, s jedinstvom u kući u kojoj ne bježimo od sebe, jer nam pomaže spoznati sebe i kako susresti Gospodina u svom životu.

Uređuje: Vesna Huska



za život: Poruke teškog bolesnika

Kako pomoći teško oboljelima? Evo nekih njihovih "poruka"... ostale čujte od njih samih!

- ♥ Zalij moje cvijeće!
- ♥ Pošalji dopisnicu kako bi mi kazao "mislim na tebe".
- ♥ Pomozi kod praznika i specijalnih slučajeva pitajući možeš li nabaviti omote, darove ili karte.
- ♥ Ispeci domaće kolače i slastice koje se mogu smrznuti i uključiti u obiteljske kutije za ručak.
- ♥ Ponudi da ćeš preuzeti beznačajne poslove, odnijeti odjeću u čistionicu, podići rublje itd. i druge stvari koje drugačije neće biti napravljene.
- ♥ Reci mi što bi htio učiniti za mene, i ako se ja s tim složim molim te to i učini.
- ♥ Moli za mene i podijeli svoju vjeru sa mnom.
- ♥ Pomozi mi da se dobro osjećam u vezi s mojim izgledom. Ako dobro izgledam, reci mi tako, jer mi je potrebno da se moj osjećaj u vezi s mojom privlačnošću pojača. Ali ako baš dobro ne izgledam nemoj mi to reći.
- ♥ Dopusti meni i mojoj obitelji da budemo žalosni, da se pripremimo na najgore ako je potrebno. Više puta dobar plač može učiniti više nego zvučno ohrabivanje.
- ♥ Upamti da bez obzira na to kako se osjećam ili kako izgledam, ja sam iznutra još uvijek JA. (kraj)



protiv života: KAKO PROTIV AIDS-a?

BROJ INFICIRANIH U SVIJETU: 39,5 MILIJUNA

MUŠKARCI: 19,5 MILIJUNA

ŽENE: 17,7 MILIJUNA

DJECA (mlađa od 15 godina): 2,3 MILIJUNA

(Prema izvještaju Svjetske zdravstvene organizacije i Ujedinjenih naroda o širenju virusa AIDS-a)

RIJEČ STRUČNJAKA: "Jedini je način prevencije i apsolutne zaštite potpuno suzdržavanje od spolnih odnosa. Za sigurniji seks vrijede pravila: biti vjeran, monogaman i zaštititi se kondomom. Sve drugo danas je manji ili veći rizik."

Anka Dorić, dr. med. (www.vasezdravlje.hr)

RIJEČ KATOLIČKE CRKVE: "U tom kontekstu roditelji trebaju također odbiti promicanje takozvanoga 'safe sex-a' (sigurnoga seksa) ili 'safer sex-a' (sigurnijega seksa), opasne i nećudoredne politike, utemeljene na varljivoj teoriji da prezervativ može pružiti odgovarajuću zaštitu protiv SIDA-e (AIDS-a). Roditelji trebaju inzistirati na uzdržljivosti izvan braka i na vjernosti u braku kao jedinom pravom i sigurnom odgoju za zaštitu od takve zaraze."

(Dokument Papinskog Vijeća za obitelj "Ljudska spolnost: istina i značenje", br.139.)

U svijetu se HIV-om svakih 8 sekundi zarazi jedan čovjek, najveći broj zaraženih bilježi se u Aziji i Istočnoj Europi, a virus se sve više širi među mladima u Europi. U Africi ima 12 milijuna siročadi od roditelja umrlih od AIDS-a. Iako se ogromna sredstva ulažu u prevenciju (OSOBITO PROMICANJE KONDOMA -ČAK I U OSNOVNIM ŠKOLAMA!), nigdje u svijetu epidemija čak ni ne stagnira, a kamoli slabi.





Uređuje: obitelj Huska

Neka to bude: HVALA...

Dragi čitatelji! Katkad nam treba samo jedna riječ da dođemo nekom do srca, da bližnje susretnemo srcem, da nakon teških, nervoznih riječi ponovno uspostavimo radosno i prijateljsko ozračje. Blagdani su dobra prilika za pomirenja svih vrsta, za obećanja koja mogu biti i pretjerana u želji da sve bude idilično, kao nekad. Samo ne smiju biti - lažna! Sotona je otac laži, a laž nikada ne može biti

dobra, čak ni kad mislimo da će ona donijeti "mir u kuću". Psiholozi, ali i mudraci našeg doba poput Bosmansa (ili našeg Stjepana Licea:)), pišu kako je važan susret i lijepe riječi iz srca koje trebamo razmjenjivati s bližnjima. Ali, samo ako to zbilja mislimo, samo kad doista prihvaćamo i sebe i druge takve kakvi jesu, ne narušavajući ničiju osobnost i slobodu... Ne zaboravite bar u novogodišnjoj noći, koja će ove godine biti i blagdan Svete obitelji, reći svojim voljenima - uz mnoštvo riječi ljubavi koje iz dna srca kreću za naše najdraže u posebnim prilikama, ali najčešće u srcu i ostaju, bar jednu riječ - glasno! Neka ta riječ bude: Hvala... Sretan Božić! ☺ *vh*



UMJETNOST ŽIVLJENJA

Pljesak tebi i drugima

Ima ljudi koji nikada nisu primili
ni jednu riječ priznanja,
nikada nisu primili
ljubaznu pohvalu.
Rade najteže poslove
i svatko to smatra
po sebi razumljivim.
Posve tiho obavljaju tisuću
malih stvari
u kući, u uredu, u pogonu.
I nikoga nema da to vidi.
Ali ako samo jednom nije tako
ili ako učine koji krivi korak,
tada svatko to vidi.
Broje im se pogreške
i stavljaju na grbaču.
Zato previše ljudi ide pogrbljeno
u društvu koje ne traži
spremnost u pomaganju i dobrotu,
pouzdanost i vjernost.
Previše se ljudi osjeća
isključeno i otpisano.
Nemaju više nikakve radosti u poslu,
ali ni radosti za život.
Potišteni ljudi kao da su se nasukali
i ne znaju kako dalje.
Oni moraju dobiti krila.
S krilima život postaje lakši.
S krilima sve postaje poletnije.
Riječ priznanja može dati krila.
Pohvala je poput opruge.
Pohvaliti od vremena do vremena,
i ljudi će dobiti krila.

Phil Bosmans

nešto sasvim svakodnevno

SLOBODA OBITELJI

U Povelji prava obitelji iz pobudnice "Obiteljska zajednica" Ivana Pavla II. stoji kako svaka obitelj ima pravo na intimnost bračnog i obiteljskog života i pravo odgajati svoju djecu u skladu s vlastitim predajama, vjerskim i kulturnim vrednotama. Glede toga, jedino smo se "izborili" za pravo na školski odgoj - imamo priliku djecu upisati na katolički vjeronauk i u odjele na materinjem, od nedavno našem hrvatskom jeziku. Ne koristeći ova svoja prava, štetimo svojoj djeci, sebi, Crkvi i narodu.

Što je s pravom na obiteljsku i bračnu intimu? Kada se brakom i odvojenim kućanstvom odvojimo od roditelja, dug je put do toga da oni makar pokušaju poštivati pravo na intimu, a dakako trebali bi biti sretni što su im već odrasla djeca sretna i slobodna u braku, posebno kršćanskom, i obitelji, u kojoj ima i djece. Nerijetko im se miješaju čak u spolni život ("dobronamjernim" savjetima o kontracepciji - spirale su najpopularnije!, provokacijama o vjernosti jednog od supružnika, čak ulaska u spavaću sobu!), a u obiteljski - na svim poljima. Mnogi uopće ne mogu shvatiti da djecu ne odgajaju bake i djedovi, tetke ili susjede (mnoga djeca koja tako ipak rastu, postaju ogorčena na roditelje i cijeli svijet i postaju narkomani), već da jedino roditelji imaju to pravo i dužnost. Kako će koristiti to pravo, tj. koje će vrednote biti najvažnije, a koje tek sporedne, biraju sami, supružnici i roditelji - to im pravo daje i država i Crkva (vidi Povelju prava obitelji), jedino im to katkad uskraćuju - "dobronamjerni" bližnji. Ako je u pitanju briga za dobro nekih članova obitelji pojedinačno, djece, žene ili muža, može se prijaviti SOS telefonima ili Centru za socijalni rad. Sve ostalo obitelj mora i treba rješavati sama. Kad su ti "savjetnici" poznanici, lakše ih rješavamo: zaključamo vrata doma i odvojimo se od njih fizički, a kad je u pitanju netko iz obitelji, teže je, jer je uključeno više emocija. Tada je valjda jedini lijek otvoreno podsjetiti na to da je i grijeh miješati se u ono što je Bog stvorio i blagoslovio od početka - kršćanski brak: "Stoga će čovjek ostaviti oca i majku da prione uza svoju ženu i bit će njih dvoje jedno tijelo" (Post 2,24). I među njima neće biti tajni, jer je njihov brak i obitelj sveta, a tko želi savjetovati samo jednog, griješi i unosi grijeh među supružnike, razara "jedno tijelo".

U mnogim problemima koje nismo kadri sami riješiti, potrebno bi bilo posjetiti katoličko Obiteljsko savjetovalište, gdje bi onima s nedoumicama u vezi svih obiteljskih tema mogli pomoći stručnjaci - psiholozi, liječnici, socijalni radnici, pravnici i teolozi. Molimo milost dragog Boga da i naši gradovi dobiju ovakva savjetovališta u Novoj 2007. godini, pošto su zbilja prijeko potrebna!

vh

DANAŠNJA DJECA: ŠTO NAJRADLJE JEDEŠ?

(sa Interneta)

- Volim sve a najviše grah s dokoljenicom.
- Volim i slatko od šljivovice.
- Meso od pileta s drškicom.
- Volim jetrica i druge unutrašnjice.

kutak ♥

MUŽ: Uvijek se ponašaj tako da je ona sigurna kako tebi nije ništa važnije od nje i onoga što pogoduje vašem obiteljskom životu, koji je važniji od rodbine, posla, prijatelja, gostionice, sporta...

ŽENA: U pogledu svoga odijevanja i dotjerivanja, vodi računa i o ukusu svoga muža - da njemu lijepo izgledaš.





Uređuje: Stjepan Beretić

SKLADATELJSKI OPUS ĐURE ARNOLDA

Uvod

Godina u kojoj se nalazimo bogata je obljetnicama i sjećanjima na skladatelje i njihove glazbene opuse. Sav glazbeni svijet obilježava 250. obljetnicu rođenja **W. A. Mozarta**. U Hrvatskoj se sjećaju 100. obljetnice rođenja **Borisa Papandopula**. Mađarska obilježava 125. obljetnicu rođenja **Bele Bartoka** a Subotica se sjeća utemeljitelja glazbenoga života svoga grada, **Đure Arnolda**, o 225. obljetnici njegova rođenja.

Mnogima je Đuro Arnold nepoznat. Nepoznat je čak i u krugovima glazbenika. Ni preko njegovih malobrojnih skladbi koje su nam dostupne ili zabilježene u raznim člancima i publikacijama ne možemo ocjenjivati i kritički vrednovati njegov opus. No možemo sačiniti svojevrsni popis skladbi, mada i to vrlo šturo, budući da na mnogim skladbama nije ubilježena godina nastanka a valja napomenuti da su gotovo sva njegova djela ostala u rukopisu.

Skladbe, pjesmarice i sva ostala njegova djela i nastojanja oko glazbenoga života ne treba promatrati i ocjenjivati glazbenim mjerilima današnjice, nego mjerilima onoga vremena imajući u vidu tadašnje potrebe.

Skladateljski rad

Skladateljski opus Đure Arnolda možemo podijeliti na duhovnu i svjetovnu glazbu. Budući da je područje duhovne glazbe težište njegova rada (što je i logično budući da je vršio službu regensa chori u crkvi sv. Terezije), u ovom pregledu pobje ćemo navesti njegove skladbe s ovog područja. Te je skladbe, kao i mnogi drugi skladatelji, komponirao prigodno za veće blagdane i one su bile odmah izvođene. Ovdje se ubrajaju mise, ofertoriji, moteti i himni te jedna kantata. Sve je većinom pisao za mješoviti zbor, orkestar i orgulje.

Nije zanemario ni svjetovnu glazbu. Na tom području okušao se u različitim muzičkim oblicima kao što su opera, melodrama, romansa i skladbe za glasovir.

Duhovna glazba

Mise

U službi koju je obavljao svakako je skladanje misa bilo veoma značajno. Pod pojmom mise ovdje se podrazumijeva glazbena forma i to ORDINARIUM Mise

koju čine stavci; Kyrie, Gloria, Credo, Sanctus, Benedictus i Agnus Dei.

Među misama koje je skladao Đuro Arnold najznačajnija je "Misa u C-duru" nazvana "Sparta". Komponirana je godine 1848., u godini skladateljeve smrti. O ovom djelu **Albe Vidaković** u članku objavljenom u časopisu "Cecilija" (4/1937), između ostalog piše: "Najzrelije Arnoldovo umjetničko djelo jest velika C-dur misa, nazvana 'Sparta'. To je njegovo posljednje djelo i sadržava u sebi svu umjetnost, invenciju i znanje što je Arnold posjedovao".

Druga njegova poznata misa je misa u B-duru. Ne zna se godina njezinog nastanka a napisana je za mješoviti zbor, orkestar i orgulje na njemački tekst. Među Arnoldove mise ubraja se i "Requiem" (pogrebna misa) u kojoj se izostavljaju "Gloria" i "Credo", a "Agnus" ima drugačiji tekstovni završetak. Originalni naziv ove mise je "Misa u G-molu za jedan glas, uz pratnju orgulja". Napisana je godine 1847. na mađarskom jeziku.

Ofertoriji

Ove skladbe se po samom svom nazivu odnose na prikazni dio svetog bogoslužja. Arnold je posvetio veliku pažnju ovim skladbama i napisao je, koliko znamo, 14 ofertorija. Navodim one za koje je poznata godina nastanka. Godine 1809. i 1810. nastaju njegovi prvi ofertoriji. Za blagdan sv. Stjepana Kralja napisao je prva dva ofertorija, čiji nazivi nisu poznati. Napisao ih je na teme svjetskih opera "Löwenritter", "Don Juan" te "Scweitzfamilie", što je karakteristično za skladatelje onoga vremena koji crkvene skladbe pišu na svjetovne motive. U kasnijim njegovim skladbama nema više takve pojave, što znači da je napredovao u glazbenom smislu i iskustvom istančao svoj glazbeni ukus.

Godine 1814. napisao je VELIKI OFERTORIJ na riječi Matejeva evanđelja i Djela apostolskih. Ovaj ofertorij posvetio je **papi Piu VII.**, koji se oslobodio iz francuskog (avinjanskog) sužanjstva.

Godine 1823. nastaje OFFERTORIUM PRO FESTO ANIVERSARII ELECTIONIS ET CORONATIONIS S.D. PAPAE LEONIS XII. Posvećen je dakle **papi Leonu XII.** prigodom njegovog ustoličenja. Nije poznato na koji je tekst napisan ovaj ofertorij ali se pretpostavlja da je uzet od mise dana Papinog ustoličenja. Izvođački sastav je za solo, zbor, orkestar i orgulje.

Godine 1826. skladao je OFFERTORIUM DE BEATA VIGRINE u E-molu i posvetio ga je prošteništu Hajoš u Mađarskoj.

Godine 1846. piše OFFERTORIUM DE BEATA MARIA VIGINE SS PIO IX. DEDICATUM u E-molu za mješoviti zbor, orkestar i orgulje i posvetio ga je **papi Piu IX.**

Za ostale ofertorije ne znamo godine nastajanja. Među njima je najznačajniji OFFERTORIUM PASTORALE za dvoglasni ženski zbor, orkestar i orgulje. Ovaj ofertorij je obrada hrvatske božićne popijevke "Veselje ti navješćujem". **Albe Vidaković** je u spomenutom broju časopisa "Cecilija" pisao o njemu ovako: "Arnold je ovaj ofertorij udesio za dvoglasni ženski zbor sa kornet solom kao pastoralnom međuigrom uz pratnju gudačkih instrumenata i orgulja."

Ostali nisu toliko važni ali radi pregleda nabrojat ćemo i njih: OFFERTORIUM C-DUR DE BEATA MARIA VIGRINE; OFERTORIUM F-MOL DE APSIONE DOMINI; 2 ofertorija IN FESTO CORPORIS CHRISTI U F-MOLU i G-duru; jedan uskrsni ofertorij i jedan u E-duru za koji se ne zna za koji blagdan je skladan.

Himni

Himan je prastara crkvena strofska pjesma na latinskom jeziku. Dva najstarija takva himna su TE DEUM LAUDAMUS i GLORIA IN EXCELSIS DEO. Tijekom glazbene povijesti pojam himna se proširio i na osobe svetaca, što je Đuro Arnold veoma primjenjivao u svom skladateljskom radu. Skladao je 11 himana. U svojoj biografiji o Đuri Arnoldu **d'Isoz Kálmán** nabraja sljedeće himne:

1. HYMNUS PRO ASSUMPTIONE BEATE MARIE VIRGINE, za mješoviti zbor i orgulje
2. HYMNUS DE SS. TRINITATE ET DE BEATA MARIA VIRGINE
3. HYMNUS DE DOMINICA IN ALBIS
4. HYMNUS OMNIUM SANCTORUM
5. HYMNUS NATIVITATIS JESU CHRISTI
6. HYMNUS ASCENSIONIS JESU CHRISTI
7. HYMNUS DE BEATA MARIA VIRGINE
8. HYMNUS DE TRINITATE
9. HYMNUS DE ASSUMPTIONE
10. HYMNUS NOMINIS JESU
11. HYMNUS PRO MARTYRIBUS ET BEATA MARIA VIRGINE

Kako je vidljivo, samo za prvi himan znamo izvođački sastav.

Među himne ubrajaju se i dva TE DEUMA:

1. TE DEUM SOLENNE iz 1813. za nepoznati sastav
2. SVEČANI TE DEUM iz 1833. za mješoviti zbor i orkestar

(nastavit će se)

Miroslav Stantić





Odgovara: dr. Andrija Kopilović

O REFERENDUMU I IZBORIMA

Zahvaljujem Vam na ovom pitanju. Ono je svakako malo izazovno, ali je potrebno da mi, kao vjernici, o nekim stvarima iz javnog života znamo u pravo vrijeme i pravi odgovor. Što se tiče prošlog referenduma, ne bih puno komentirao. Budite sigurni da su ljudi iz Crkve, napose pastiri, ovaj put nadbiskup Hočevar, kao i biskup Péntzes, učinili ono što su kao pastiri Crkve trebali učiniti. Radi se, naime, o činjenici da se odlučivalo o budućnosti ove zemlje sa ili bez novog Ustava. Ako su bili upozoreni da je to pitanje bitno, onda su svoje vjernike samo potaknuli. Sjetite se priopćenja Komisije za pravdu i mir (Iustitia et pax) koja je sve vjernike pozvala: "da se dobro informiraju, dobro prouče i po savjesti glasuju". Dakle, ako dobro analiziramo stav, onda su potaknuli vjernike na to da ne budu slijepi, da se o tekstu Ustava informiraju, da su dobro obaviješteni, kaže čak u priopćenju "proučivši tekst", daju svoj glas po savjesti, a glas je bio slobodan: "da" ili "ne". Biskupi su pozvali samo na to da se iziđe na referendum, a uvijek će prepustiti, što je po naravi stvari, slobodi savjesti svakoga vjernika i čovjeka da kaže svoj "da" i "ne". Međutim, postoji jedan način sudjelovanja u javnom životu koji zovemo štrajk ili bojkotiranje, a to znači ne izići ili štrajkati. Po socijalnom nauku Crkve za štrajk, odnosno bojkot, moraju postojati vrlo jaki razlozi i nepriznavanje institucija kao što je sama Država, pa se želi bojkotom od toga čina ograditi. Ovoga puta radilo se o izjašnjavaњу za Ustav ili protiv Ustava. Ovo nije bio čin takav da bi ga trebalo bojkotirati ili ne priznati instituciju kao što je Država. Zato su, budite mirni, pastiri, ne samo ova dvojica nego svi, nastupili pravilno kad su pozvali na proučavanje, na informaciju i na odluku u savjesti "za" ili "protiv". To je stvar svakoga vjernika i građanina. Što se tiče općenito ovih pitanja, želim kratko razmotriti dužnost sudjelovanja vjernika u javnom životu društva.

Drugi vatikanski sabor za nas vjernike donio je u tom smislu posve

jasne norme. Ponajprije, čovjek je i vjernik i društveno biće. Ugrađen je u konkretno vrijeme, u konkretnu zemlju, u konkretni narod i u isto vrijeme je svaki čovjek, pa onda jasno i kršćanin, kao osoba - kako kaže grčka mudrost - homo politikus. Politika je, kako je definira Sabor, u najširem smislu briga za opće dobro. Sebe kao kršćane moramo ugraditi u te dvije datosti, čovjeka kao društveno biće, društvo kao stvarnost koja je sad u vremenu i društvo koje se izgrađuje za bolja vremena. Nalazimo se dakle pred izazovom da li graditi to društvo za opće dobro ili ga ne graditi. Jasno, nažalost, jedan dio politike ide ka "politikantstvu", a to je politika radi politike i radi koristi. No, mi kao kršćani ne govorimo o tom segmentu, o tom dijelu, nego o politici kao zadatku svakoga čovjeka da na sebe preuzme odgovornost kako bi doprinio izgradnji općega dobra. Kad se radi o referendumima i o glasovanjima, onda je to, kako kaže Sabor: "u savjesti dužnost svakoga vjernika da zauzme stav i dade doprinos izgradnji boljega društva".

Pred nama su izbori u našoj državi. Što znači za vjernika ne izići na izbore? Postoji sloboda koju nam je Bog dao. Mi možemo i ne izići na izbore ali svakako pitanje izbora, izlaska na izbore i kome ćemo dati svoj glas jest pitanje savjesti. Pitanje je kako očekivati promjenu u društvu na bolje ako svoj glas nisam dao onima ili onome koga stvarno u savjesti smatram najboljim za nas, za mene pa u konačnici i za mene kao kršćanina. Radi toga je prvi princip da se vjernik ne smije isključiti iz javnoga života i ne prihvatiti odgovornost za društvo u kojem živi. Drugi princip: vjernik je u savjesti dužan učiniti sve da društvo u kom živi njegovim doprinosom također postane bolje društvo. Treće: uvijek je dužan slijediti glas svoje savjesti bez ikakvih drugih utjecaja i zato je glas savjesti onaj čijom se snagom zaokružuje u glasovanju. Bira se uvijek onaj program ili projekt koji tvojoj savjesti najviše garantira da će se ostvariti boljitak u

Uoči zadnjeg referenduma na televiziji je bio nadbiskup Hočevar, a i naš biskup mons. Péntzes. Oni su dali izjavu. Mnogi koji su to vidjeli su im zamjerali ili su se barem zbunili. Da li je to tako trebalo ili su biskupi možda i pogriješili? Ja ne mislim tako, ali postavljam Vam pitanje da znam odgovoriti tim mojim "prigovaračima".

G. T., Ljutovo

odnosu na sadašnje stanje. Jasno da su sve predizborne kampanje u nekom vidu pretjerivanje. Dobro je informirati se tih dana iz izvora koji su pravedni i istiniti, a ne olako nasjedati neistinitim propagandnim materijalima. Promisliti, ako treba i razgovarati na tu temu i posavjetovati se. Sve to valja činiti u cilju da se u času kada se daje glas može dati tako da on bude stvarno popraćen i sviješću i savješću da vršimo tako da to bude ne samo građanska nego i vjernička dužnost. Stoga je biskupska uloga također u tome da potiču svoje vjernike, da ih u nekim momentima čak i pozovu, upute, ne za koga glasovati, ne vršiti apel na savjest, nego na svijest u smislu da se odazovu i prihvate odgovornost koja ih obvezuje pred Bogom. Nitko tko nije sudjelovao u izborima nema nikakvo moralno pravo nakon što stvari prođu, kritizirati, ne prihvaćati i optuživati. Ako sam nisam ništa učinio da bude bolje, nemam pravo ni očekivati da bude bolje. Zato je pitanje izbora, referenduma i sličnih stvari pitanje odgovorne savjesti u izgradnji društva, pa ako hoćete društva onakvoga kakvoga mi želimo i mislimo da ga Bog želi. S druge strane, biskupi kao pastiri Crkve javno govore i tada smo ih dužni barem slušati, ako ne poslušati, jer nam njihov glas kao pastira i glave Crkve pomaže u lakšoj našoj odluci prema rješenju koje je sigurno promišljeno i bliže evanđelju. Prema tome, hvala na Vašem pitanju, mislim da je doista važno, a pogotovo je aktualno ovih dana da se mi kršćani konačno sjetimo biti Crkva. Znamo da je Crkva odvojena od Države i ne miješa se u politiku kao takvu. Ali je Crkva po svojim članovima - vjernicima uključena i mora biti uključena u politički život zajednice. Čovjek je čovjek i u Državi i u Crkvi i kao takav mora biti biće odgovorno za društvo u kom živi.



Dragi brate i kume Marko,

Uviren sam da će ovo nekoliko riči biti iznenađenje, jer baš i nismo dosad slali pisma.

Pokrenut ne tako davnim kratkim telefonskim razgovorom s tobom, odlučio sam odgovoriti pismom. Nisam se skanjivo na taj korak, ali sad će ti biti jasno zašto je toliko potrajalo da pismo napišem. Baš u vrijeme našeg razgovora imao sam nike zdravstvene poteškoće. Onda su krenili pregledi, pretrage, pa operacija zloćudnog tumora na crivu. Gotovo mjesec dana bila je rehabilitacija od operacije. Sad je pak krenila kemoterapija. Kad se sve to zbroji ispalo je da tek sad uzvraćam ovim listom.

Kume, ne moram tebi, mojem kolegi u oporavku od bolesti, govoriti ništa o bolesti i životu, i to upravo zato što si uvijek bio "par excellence", intelektualac bistrog otvorenog uma, ali ako mi dopuštiš kazat moja iskustva u svezi našeg sadašnjeg stanja i to u samo nekoliko rečenica.

Podučan od moje mame Justike, u životu sam se često obraćao Gospodinu molitvom, posve svistan svoji ljudski slabosti. Baš zbog toga sam usrdno molio, a molim se i danas za dar vire. Čini mi se da tek sada svaćam da vira nije nimalo moja zasluga nego je to Božji dar.

U bunjevačkom molitveniku "Slava Božja" prije nekoliko nedjelja ugledo sam molitvu Blaise Pascala koja mi se svidila:

"Oče nebeski, ne molim Te ni za zdravlje ni za bolest ni za život ni za smrt, nego da Ti raspolazeš i mojim zdravljem i mojom bolešću i mojim životom i mojom smrću, sebi na slavu, meni za spas. Ti jedini znaš što je meni korisno. Ti si jedini Gospodar pa radi što hoćeš: daj mi ili oduzmi, svejedno, samo moju volju uskladi sa svojom."

Premda nakon molitve teškoće ostaju i dalje sa mnom, lakše nji privaćam, puno lakše nji trpim. Osobito olakšanje bilo je nakon priznanja svoji grija na korijenitoj ispovidi i primljenom bolesničkom pomazanju. Na ovozemaljskom putu na čijem kraju za svakog od nas ima i neminovan rastanak, smireno zafaljujem Bogu što mi je dao da upoznam radosnu vist, Evanđelje. Ovako krhak, nesavršen, ograničen, nisam dosegno daleko, ali i uz padove ponovo i opet iznova nastojim ga sliditi do onkraj života.

Molim te, oprosti što pišem o sebi umisto da pitam kako si, brate. Oprosti što ne govorim da mislim na tebe, oprosti što ne govorim da moje molitve uključuju tebe, oprosti što ne pišem o dosezi-ma današnje medicine ili čudesnim ozdravljenjima, nego pišem o Božjem daru, kojeg sam nezasluženo Njegovom dobrotom, baš u ovim, ljudskim mirilima rečeno, teškim danima bolesti, okusio.

Na kraju želim reći da se puno puta sitim naši susreta u Tavankutu kod tetka Antike i teta Dome, tvoji dolazaka mojoj mami, teta Justiki, naši susreta kad si me pripremao da položim popravni iz francuskog, tvoji profesorski sati u gimnaziji, tvoji uvijek optimistički pogleda na svit i još puno drugi doživljaja. Upravo mi pada na um i ona zgoda kod teta Dome kad si uzviknio, "Masnom krvavicom po crnom odilu", jer te lipo obučenog sestra Giza s krvavicom nesmotreno dotakla. U to vrijeme imat crno svečano ruvo bila je ritkost, stoga nije čudo da si reagiro. Ali tvoja je ljutnja bila kratkog vika, pa smo se mi mogli još dugo na tvoj račun zabavljati i prepričavati zgodu, a ti si to blagonaklono sa smiškom slušo.

Fala Gospodinu za ono što smo proživili skupa, i znaj da smo i sada s tobom. U telefonskom razgovoru si spomenuo rastanak, ne Marko rastanak, nego velim, dragi Marko do viđenja.

Puno te pozdravljaju Jelena, Tera, Marica i moja dica, Josip, Marija, Ivan i Ana.

Zafaljujem Gizi što će ti uručiti ovaj list.

Tebi od srca obilje Božjeg blagoslova želi Tvoj brat, tvoje kumče, tvoj đak i prijatelj L.

U Zagrebu 12. rujna 2005.

P.s. Dragi Andrija, listajući po mojoj korespondenciji, naišao sam na ovo pismo koje sam poslao bratu od tetke, Marku. Poslije nekoliko tjedana smo se i vidjeli, a premda nismo o pismu razgovarali, činilo mi se da mu je puno značilo, možda i poticajno za pomirenje s Bogom.

L. Štilinović

ZAHVALA RAJKU LJUBIČU

Poštovani gospodine uredniče Anišiću!

U nama dragom katoličkom listu "Zvonik" u broju 9/2006. godine objavili ste Zahvalu g. **Rajku Ljubiću**, poznatom filmskom redatelju iz Subotice, za njegove filmove darovane Katoličkom institutu za kulturu, povijest i duhovnost "Ivan Antunović" koju je potpisao predsjedavajući **dr. sc. Andrija Kopilović**. Na prvi pogled može vas začuditi da se veliki broj vjernika župe Svetog Ivana evanđelista iz Utrina u Zagrebu želi pridružiti toj radosnoj zahvali i čestitki. Naime, film "Jeka mog djetinjstva" na promotivnom prikazivanju u "Bunjevačkom kolu" u Subotici dobio je niz pohvala od uvaženih uzvanika, među njima se posebno ističe prijedlog **dr. Sanje Vulić**, poznate jezikoslovke iz Zagreba, upućen prisutnim predstvanicima školstva iz Zagreba, ali i iz Subotice, "Film je tako dobar i pun poruka da bi trebao ući u obvezatnu lektiru u svaku školu". Ona već sada svojim studentima u Splitu pokazuje ovaj film. Ponukan takvim ocjenama iz Subotice, pa vrlo lijepim kritikama u Klubu filmskih radnika u Zagrebu, film smo darovali kardinalu **Bozaniću** i nizu sveučilišnih profesora. Javno je prikazan u Gradskoj biblioteci u Karlovcu i više puta na Veleučilištu u Karlovcu. Istinita priča iz doba mojeg djetinjstva u Tavankutu, pod naslovom "Šešir", objavljena u župnom listu "Živjeti zajedno" u Utrinama, razveselila je naše župljane, što je poslužila snimanju tako uspješnog filma, a ujedno je ponukala župnika **Josipa Golubića** da film pokaže župnim vijećnicima, mladima, svim suradnicima i zainteresiranim vjernicima. Prijedlog dr. Vulić nije imao službenog odjeka, ali najbolja ilustracija toplog prihvaćanja filma kod publike jest pismo kojeg sam jučer dobio i gotovo u cijelosti ga prenosim vama.

"Luki Štilinoviću,

Ja sam **Robert Čauš**, župni animator župe Sv. Ivana apostola i evanđeliste i animator mladih pri Povjerenstvu za pastoral mladih Zagrebačke nadbiskupije. Vidjevši jednom zgodom film "Jeka mog djetinjstva", odmah sam se zainteresirao i moram priznati da mi se od prve jako svidio. Film mi se svidio zbog puno stvari koje sadrži. U prvom redu, lijepo je bilo čuti ikavski dijalekt hrvatskog jezika kojim govore glumci, a zatim i kulturna baština koja se provlači kroz film. Kao praktičnog vjernika dojmila me je obiteljska atmosfera zajedničke molitve i nedjeljeni odlazak na Svetu misu. Naravno, i mnogo drugih detalja, kao što je jednostavan duboko iskren savjet tete ožalošćenom dječaku što su mu uzeli nađen šešir, "Pušti Luka, dat će Bog, imat ćeš ti još lipči šešir, a on ako je slago njegov je gri."

Već tri godine Zagrebačka nadbiskupija šalje mlade iz župa cijele nadbiskupije u školu animatora u Mali Lošinj. To su grupe od tridesetak mladih koje tamo proborave tjedan dana. Ove godine zadnju grupu mladih vodio sam ja od 21. do 28. kolovoza. Uz programe škole koju tamo prolaze mladi oni imaju i slobodnog vremena. Imao sam želju pokazati im film, ali sam strepio da ih to neće zanimati, ipak su to mlade generacije koje danas žive u svojem svijetu. Uz odobrenje i potporu povjerenika za pastoral mladih Zagrebačke nadbiskupije, **vlač. Antuna Sentea**, film je prikazan. Ali, dogodilo se čudo, a čuda se događaju. Film je izazvao neočekivano veliki interes, oduševio je mlade, oni nisu imali prigodu vidjeti i tako nešto doživjeti, govorili su mi. Nakon viđenog filma, na njihovu molbu i usmeno odobrenje autora, umnožili smo nekoliko primjeraka filma i podijelili ga mladim animatorima a oni će ga kad stignu u svoje župe prikazati župljanima."

Eto, kaže Robert na kraju, "film je ostavio duboki trag i pobudio interes mladih", a ja dodajem, tako je prijedlog dr. sc. Sanje Vulić ipak našao puta i odjeka i bez službene potpore. Hvala Bogu.

Dr. sc. Luka Štilinović

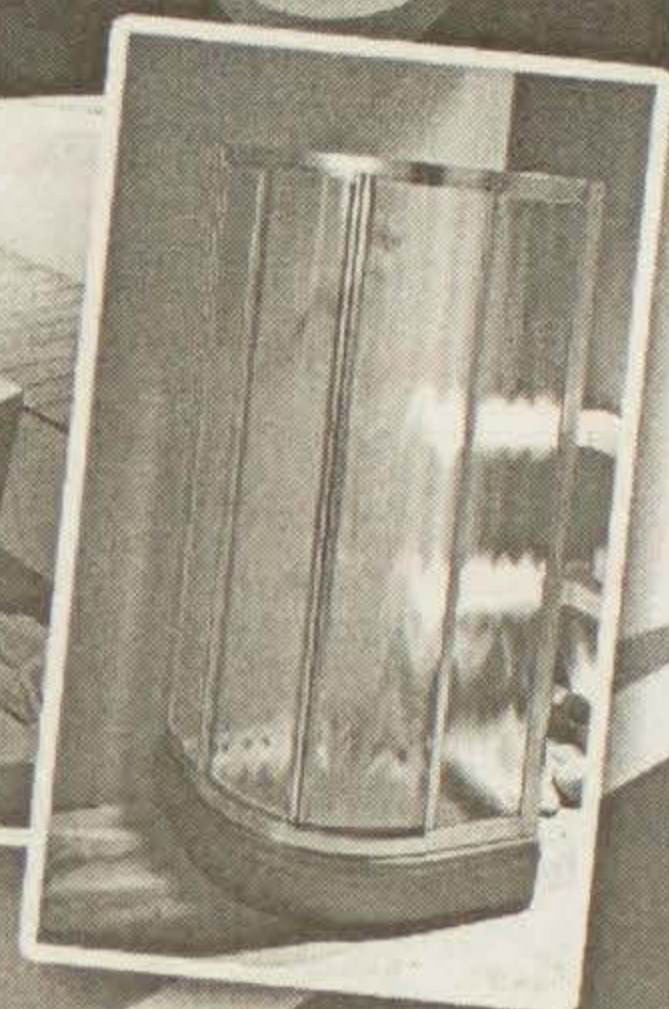
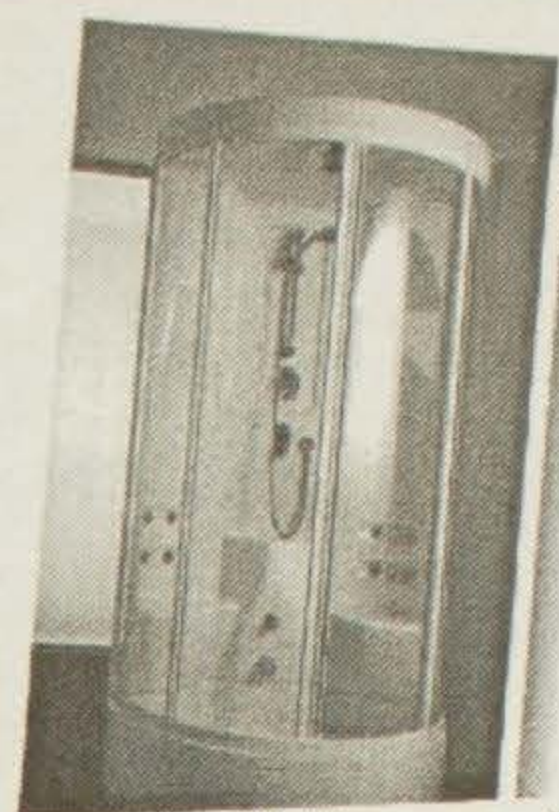


kolpa·san®

SALON KUPATILA

LETNJA AKCIJA SNIŽENJA **10-30%**

Veliki izbor akrilnih kada, masažnih kada, tuš kada, tuš kabina, masažnih tuš kabina, bazena, nameštaja za kupatilo, sanitarije, ugradni vodokotliči, pločica za unutrašnju i vanjsku upotrebu.



PRODAJNI SALONI:

SUBOTICA Banijska 2

tel: 024/ 547-886

ZRENJANIN Vojvode Petra Bojovića 2

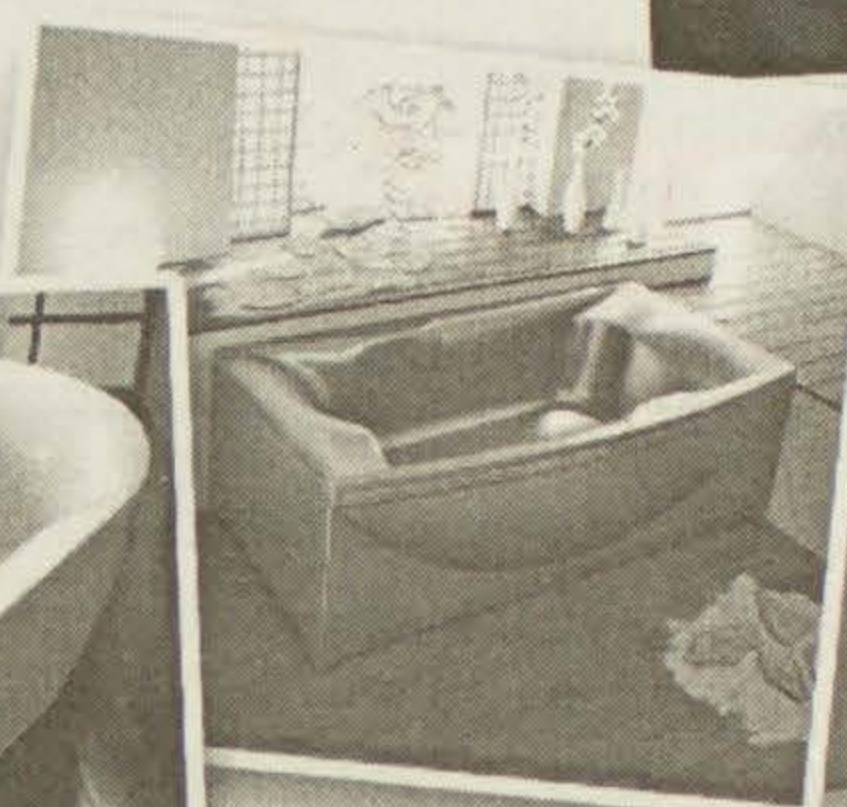
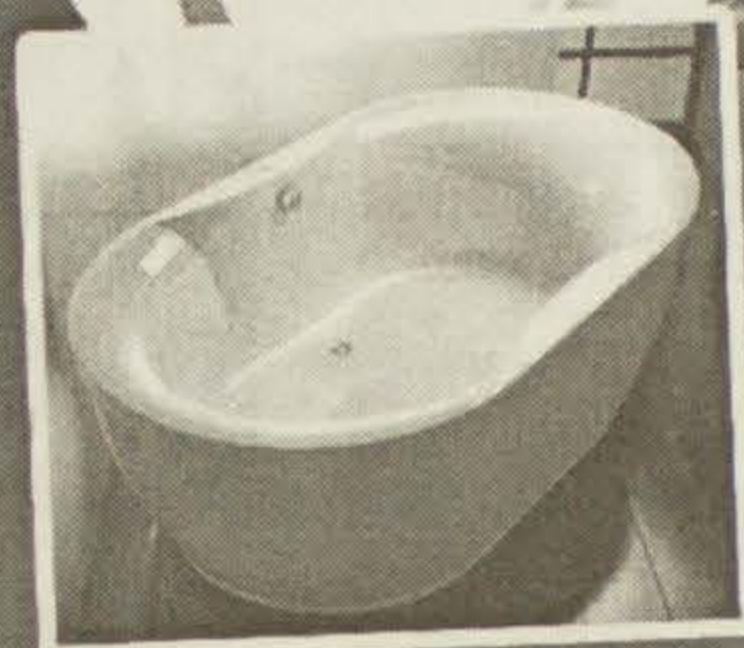
tel: 023/581-590

NOVI SAD Rumenački put 11

tel: 021/518-092

NOVI BEOGRAD Dr. Ivana Ribara 135

tel: 011/158-920



SVE OD KAMENA

NOVA KAMENOREZAČKA RADNJA
NAJVEĆI IZBOR-NAJPOVOLJNIJE CENE

EV-PRO d.o.o.

SUBOTICA BEOGRADSKI PUT 72

TEL. 024/671-500

063/501-542

- veliki izbor granita i mermera u bojama
- izrada nadgrobničkih spomenika
- izrada od prirodnog i veštačkog kamena
- izrada enterijera po zahtevu kupca od svih vrsta uvoznog kamena
- usluga rezanja i obrade kamena
- izrada stepenica, prozorskih klupica, stolova i
- sve što zamislite

POVOLJNO SA GARANCIJOM
MOGUĆE ODLOŽENO PLAĆANJE



Zahvaljujemo našim darovateljima



Kafana - "Duka"

Subotica,
Preradovićeva 4
(u Bunjevačkom kolu)
Tel: (024) 555-738

Organizira:
- svadbe,
- rođendanska slavlja,
- bankete i dr.

Svakog dana: MENI RUČKOVI
Posebno se preporučamo za
organiziranje "Poduša"

Radno vrijeme: od 12 - 22
nedjeljom zatvoreno

Vremena su teška. Svaka pomoć nam je dobro došla.
Unaprijed hvala svakom darovatelju.

HORVÁT BUSINESS CENTER
HRVATSKI POSLOVNI CENTAR
CROATIAN BUSINESS CENTER



Nagymező u. 49.
H. 1065 Budapest P.f. 468

Tel: (36-1) 269-1301
311-9200, 353-1501
Tel/fax: (36-1) 269-1300

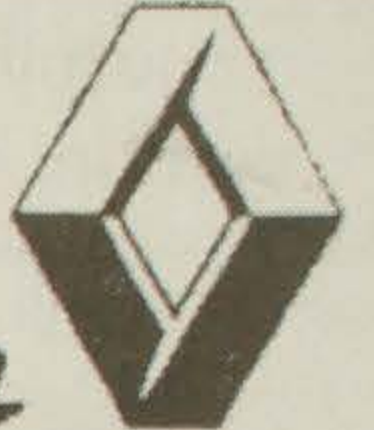
Svake treće nedjelje u mjesecu novi broj "Zvonika"



Maksima Gorkog 20 (kod glavne pošte)

Radno vrijeme: radnim danom od 9,30-12 i 16,30-19 sati
Radno vrijeme očnog liječnika: radnim danom od 17-19 sati

RENAULT

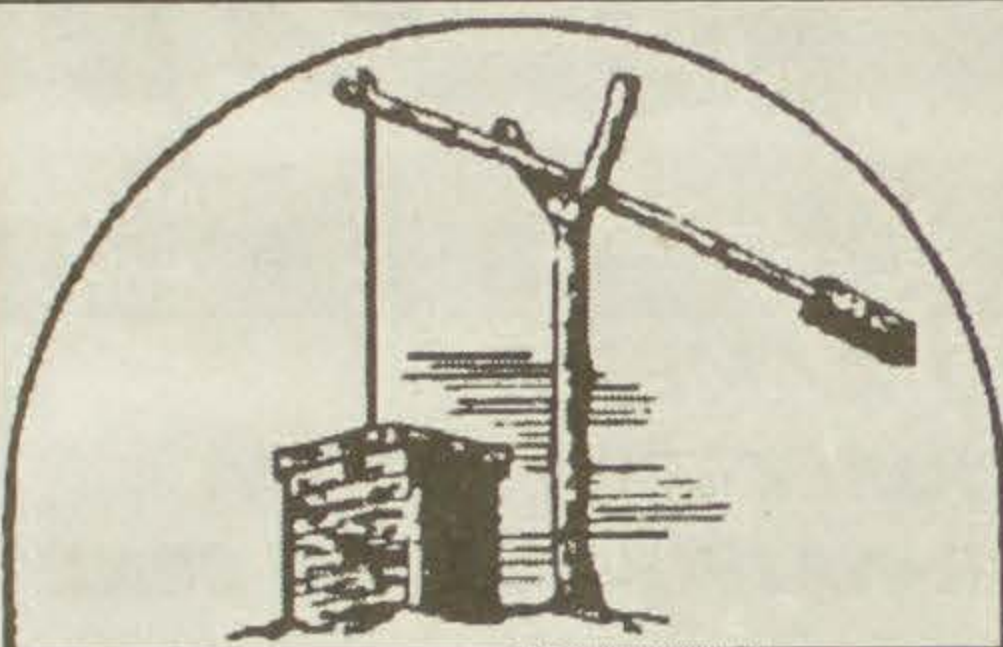


Koncesionar

VIDAKOVIĆ

Prodaja rezervnih delova i servis

Subotica, Braće Radića 51-53
Tel./fax: 024/553-567



SALAŠ

ZEMLJORADNIČKA ZADRUGA

Tel: (024) 566 - 577

agria

AGRIA D.O.O. SUBOTICA
PROIZVODNJA SIJAČICA I
REZERVNIH DIJELOVA
SUBOTICA, BARANJSKA 23
tel. i fax: 024-561-553
e-mail: agria@suonline.net

POLIKLINIKA

SENTE

24000 Subotica
Jo Lajoša 4a
tel: 024 / 520-698

Radno vrijeme
radnim danom: od 9 do 19 sati
subotom: od 9 do 12 sati

Hrvatska

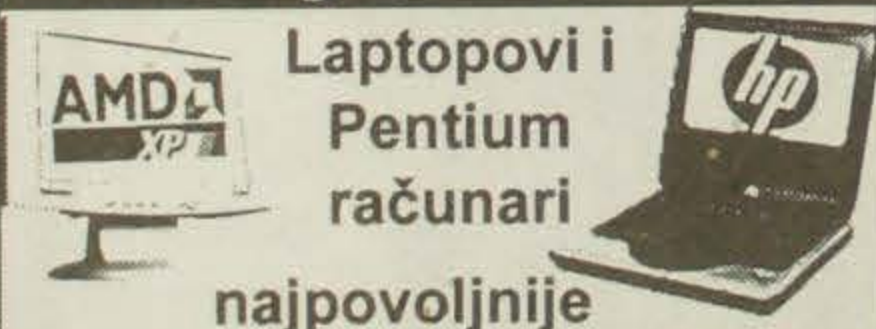
Svakodnevno možete čitati
tisak, posuditi knjige i
porazgovarati s prijateljima
u Hrvatskoj čitaonici

Subotica, Ulica Bele Gabrića 21

Ponedjeljak, srijeda, petak 10-14 sati
utorak, četvrtak 16-19 sati

Millennium GSM Centar

Prodaja i SERVIS



Laptopovi i
Pentium
računari

najpovoljnije



Mobilni

Gigaset
A-180

Panasonic
KX-TCD445

Callcenter

house1

Klima
uređaji

www.millenniumgsm.co.yu
Tel 024/ 551-353 Prvomajska 6.

Neka Bog
blagoslovi
sve koji
radom služe
braći
ljudima!



TippNet

Internet provajding
Prodaja računara
Instalacija i održavanje računarskih mreža
Pojedinačni i grupni kursevi
(Windows, Word, Excel, Internet)
☎ (024) 555-765 Karađorđev put br. 2. Subotica
e-mail: support@tippnet.co.yu

NAMA JE DOVOLJNO
DA ZNATE ZA NAS...

FUNERO

PRIVATNO POGREBNO PREDUZEĆE

- SUBOTICA, Karađorđev put 2
Telefon (danonoćno): 024 / 55-44-33
- HORGOS, Borisa Kidrića 7
Telefon (danonoćno): 792-202

RASPORED SAHRANA NA INTERNETU
www.funero.co.yu

E-mail: funero@funero.co.yu





**ONO ŠTO JE NEKAD BILO NEMOGUĆE
SADA JE MOGUĆE!**

U Subotici možete nabaviti:
misnice, štrole, albe i rokete sve po mjeri;
košulje i birete, prvopričesnička
i ministrantska odijela;
svijećnjake, križeve za prvopričesnike
i krizmanike.

NOVO-NOVO

kaleži, tamjan i hostije

Sve informacije i narudžbe možete dobiti u
župnom uredu Palić
tel. 024/755-002

Specijalni **BOŽIĆNI POPUST**
na misnice i štrole

APZ pp., "Auto-Dan Z" d.o.o.

024/670-975
024/55-44-25

SUBOTICA, Beogradski put 29
Somborski put 11



prodaja skutera i bicikala sa
pomoćnim motorom marke

KEEWAY

PIAGGIO BILERA
Vespa



SuboticaDanas.info

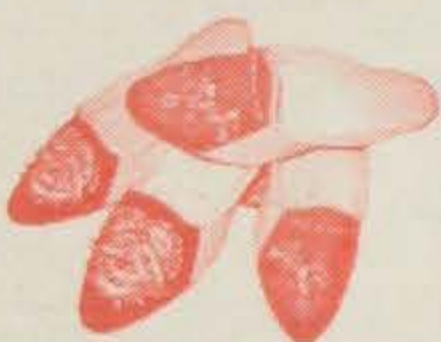
Informativne stranice
programa na hrvatskom jeziku

Kovač Dejan

MAJSTOR ZA IZRADU TRADICIONALNIH PAPUČA
PAPUCSKÉSZÍTŐ - MESTER

- BUNJEVAČKE - MAĐARSKE - ŠOKAČKE -

24000 Subotica,
ul. Dinka Šimunovića 10.
Tel.: 024/ 524-786,
Mob.: 064/ 14-62-103



ZANATSKA TRGOVINSKA RADNJA

VI. Milica Pečerić, Trg žrtava fašizma 14

Mobitel: 064 201 56 12

Miss Exclusive

SVE VRSTE KROJAČKIH USLUGA

Radno vrijeme: Ponedjeljak - petak: 10 - 18
Subota: 9 - 13



SZTR

JULIJA-OPTIKA

KULTURA NOŠENJA NAOČALA

VODITE RAČUNA O REZERVNIM NAOČALAMA!

24000 Subotica, Braće Radića 6

Telefon: 024/ 528-482

Radno vrijeme:

radnim danom:

9,30 do 12,00 i 17,00 do 19,00

subotom: 9,00 do 12,00



**HRVATSKI KULTURNI CENTAR
"BUNJEVAČKO KOLO"**

Subotica, Preradovićeva 4

Tel: (024) 555-589



Prvi privatni i registrirani
dom za stara i nemoćna lica



"Sv. Katarina"

PALIĆ, Sutjeska 47

Tel. 024/603 640

Mob.: 063 577 350

064 122 87 55

U ugodnoj paličkoj pri-
rodi i zelenilu, u privatnoj
kući s lijepim dvorištem,
pružamo usluge, stručno i
odgovorno:

Čuvanje i njegu starih i nemoćnih
lica; usluge medicinskih sestara;
liječničke i specijalističke usluge;
njegu starih i nemoćnih lica na terenu
(i u vašoj kući).



MONOLIT GRADNJA

Iršai Laslo

24000 SUBOTICA, Franje Kuhača 10, Tel.: 024/551-685

e-mail: monolit@tippnet.co.yu

IZVOĐENJE SVIH VRSTA GRADEVINSKIH, ZANATSKIH
I INSTALATERSKIH RADOVA. PROJEKTOVANJE I NADZOR



Zlatiborska 4, 24427 Totovo Selo - Tel: (024) 883-040

Email: hirvivo@tothfalu.co.yu

STOMATOLOŠKA ORDINACIJA

"APOLONIA"



Radno vrijeme:

ponedjeljak,
srijeda i
petak
15 - 19 sati

utorak i
četvrtak
8 - 12 sati

subota
- po dogovoru

Igmanska 6, 24000 Subotica
mobitel: 063 533 318

CSALÁDI MAGAZIN

Hitélet

Cara Dušana 4, 21000 Novi Sad

Tel: (024) 469-474

Email: agape@eunet.yu



Slušajte
Radio Suboticu
program na hrvatskom jeziku
svaku večer od 19-21 sat
na frekvenciji 91,5 Mhz

Put Jovana Mikića 12

Tel: 024 55 22 00

Fax: 551-902



RADIO MARIJA

Tel: 021 4790-529; Email: rama@eunet.yu

94,2 Mhz FM - SUBOTICA

102,9 Mhz FM - NOVI SAD

URED HRVATSKOG NACIONALNOG VIJEĆA

Subotica, Preradovićeva 4

Tel: (024) 556-898 i 553-818

www.suboticka-biskupija.info



SUBOTIČKA KATEDRALA

nudi glasovitu
JERUZALEMSKU BIBLIJU
u raskošnom talijanskom uvezu
po 3300 dinara
ili u praktičnom platnenom uvezu
po 2900 dinara.

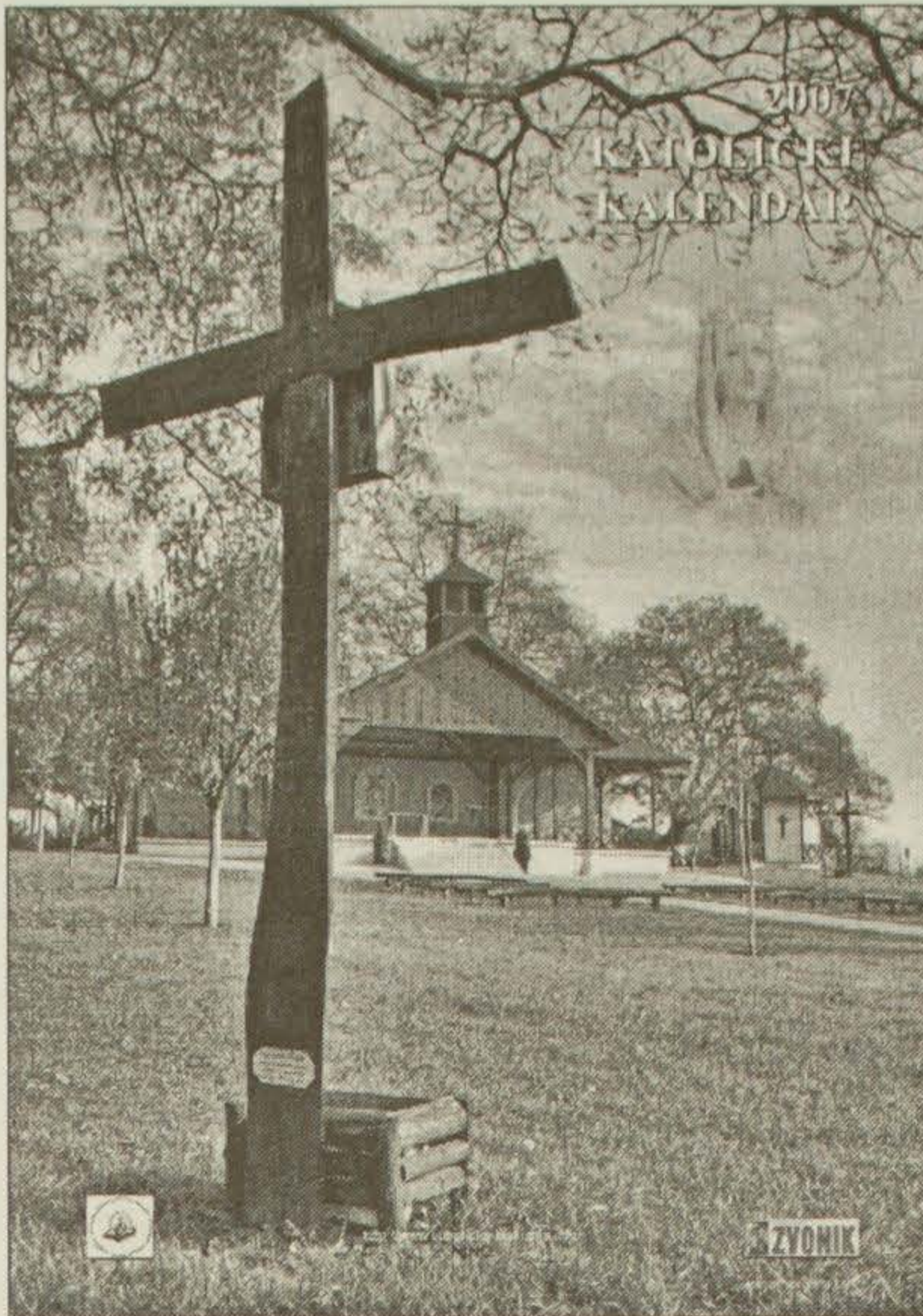
ILUSTIRANA BIBLIJA MLADIH
samo 1300 dinara.

Razna izdanja
NOVOG ZAVJETA
od 320, 330, 360 dinara.

Za narudžbe poštom
valja uračunati i poštarinu.

Župni ured svete Terezije,
Harambašićeva 7,
24000 Subotica

Na naslovnici: slike iz crkve
na Betlehemske poljanama
u Svetoj Zemlji; snimio
preč. Franjo Ivanković ove godine
prigodom hodočašća



Preporučamo kalendar za 2007. godinu
Instituta "Ivan Antunović" s 12 listova.
Na slikama su prizori Bunaričkog svetišta.

JOSIP VUKOVIĆ LAMIĆ (1995. - 2007.)



Napustio nas prije
dvanaest godina ali
nam je stalno u srcima i jako nam ne-
dostaje.

S ljubavlju i molitvom ga se sjećaju
njegovi najmiliji:

supruga MARICA, sinovi IVICA i
STEVO, snahe KSENIJA i NATAŠA te
unučad TAMARA, IVANA, JOSIP, MA-
RIO i TIJANA.

Sveta misa za njegovu dušu i za
blagoslov naše obitelji bit će 6. 01. 2007.
u 9,30 sati u crkvi Marije Majke Crkve u
Aleksandrovu.

SIĆANJE NA DRAGE RODITELJE, MAJKU I DIDU, PRAMAJKU I PRADIDU

STIPANA TARACKI

(15.11.2005. - 15.11.2006.)



LUJZU TARACKI, rođ. Moravčić

(10. 01. 2006. - 10. 01. 2007.)



Sveta misa zadušnica bit će 7. 01. 2007. u 9,30
sati u bikovačkoj crkvi.

Zahvalna dica, unučad i prauučad



Narudžbe:

Vojislav Temunović, 064 808 7836

Cijena: 400 dinara

ZVONIK

Katolički list (mjesečnik)

Izdaje:

Rimokatolički župni ured
sv. Roka, 24000 SUBOTICA
Beogradski put 52

Telefon: 024/554-896;
Fax: 024/551-036;

E-mail:

zvonik@tippnet.co.yu.

Web: www.ZVONIK.org.yu

Uredničko vijeće:

Ivan Andrašić
Andrija Anišić
Stjepan Beretić
mr. Ervin Čeliković
Katarina Čeliković
Marko Forgić
Ladislav Huska
Vesna Huska
Franjo Ivanković
dr. Andrija Kopilović
mr. Mato Miloš
Lazar Novaković
Jakob Pfeifer
s. Blaženka Rudić
dr. Marinko Stantić
Željko Šipek
mr. Mirko Štefković
dr. Tadej Vojnović
Željka Zelić

Andrija Anišić
glavni i odgovorni urednik

Franjo Ivanković
zamjenik glavnog
i odgovornog urednika

mr. Ervin Čeliković
tehnički urednik

Katarina Čeliković
lektorica

Tisak:

Štamparija "PRINTEX",
Stipe Grgića 58, Subotica,
Tel.: 024/554-435
ISSN 1451-2149

Godišnja pretplata za "ZVONIK"

- Srbija 1200 dinara
- inozemstvo - 40 EURA
ili 300 kuna;
avionom 80 USD

Pretplatnici iz inozemstva i R.
Hrvatske uplate mogu poslati poš-
tanskom uputnicom ili čekom na
adresu i ime (ne na ime Zvonika):

Svetlana Ivković
Adresa: Augusta Piazze 6
10000 Zagreb,
tel: +385 (0)1 301 34 68

Fotografije u ovom broju
Zvonik, Hrvatska riječ
Subotica.info





Stjepan

Lice

Ružica

na Kršćanskoj tribini grada Subotice



Tri naša bogoslova primila službu akolite

Marijan

Dragan Vjeko



Bivši zagrebački (s Jordanovca) bogoslovi na druženju u Oloszu (Mađarska) kod vlč. Illésa

OD ZVONIKA DO ZVONIKA U BOJI



Škola animatora u Bečeju



Recitatori u Iloku



Ne zaboravljaju svoje velikane - članovi HKPD "Matija Gubec" iz Tavankuta na grobu Ivana Prčića - Gospodara



Folkloriši HKC "Bunjevačko kolo" ponovno oduševili



JUBILEJ CRKVE PRESVETOG TROJSTVA U MALOJ BOSNI



na salašu

u Tavankutu

SVETI NIKOLA - ZA RADOST DJECE



u dječjem vrtiću "bl. Marija Petković"

u crkvi sv. Roka u Subotici